

KAZALIŠNE I GLAZBENE PRIREDBE U KORČULI U XIX STOLJEĆU

Cvito Fisković

Među prvim vijestima o našim najstarijim svjetovnim kazališnim igrama jesu ovdje objavljeni podaci da je korčulanska Općina o pokladama 1514. godine novčano pomagala družine koje su izvodile prigodne priredbe, a da je u Općinskoj palači godine 1583. također o pokladama jedna dvorana popunjena klupama za gledaoce i u njoj uređena pozornica za igranje komedija.*)

Druge do sada poznate vijesti o kazališnim priredbama u gradu Korčuli vrlo su oskudne. Ne zna se ni za crkvena prikazanja koja su se u tom gradu mnogih bratovština mogla izvoditi, kao i u ostalim dalmatinskim gradovima, i to s maskama i glumačkim kostimima kao što je zabilježeno u Zadru još u XV stoljeću.¹⁾ Jednako tako nedostaju zapisi o njegovanju stare glazbe i o glazbenim priredbama za javnost. Orgulje se spominju u stolnoj crkvi tek sredinom XVI stoljeća. Među orguljašima isticali se u drugoj polovici toga i slijedećega stoljeća nekoliko Korčulana od kojih neki bijahu svjetovnjaci. Njihova se, dakle, glazbena djelatnost i vještina vjerojatno nije ograničavala samo na službu orguljaša i kapelnika u stolnoj crkvi već su se oni zacijelo bavili i svjetovnom glazbom. Život orguljaša nije bio skučen, pa je apostolski pohoditelj, poznati biskup veronski Augustin Valier, kada je 1579. službeno obišao korčulansku biskupiju, naglasio da službu orguljaša ne može vršiti onaj koji je poznat po preljubu i živi u suložništvu.²⁾ To znači da je takvih slučajeva slobodna života u doba razuzdanog renesansnog vremena bilo i u malom lučkom i pograničnom gradu kao što ga je u većim razmjerima bilo i u Mlecima, koji su upravljajući u našim stranama uvodili i svoj način života. Tome je donekle mogla poslužiti i glazba, a i putujuće

družine zabavljača, pa i mornarica sa svojim zabavnim priredbama i slavljen na putu za Istok ili u povratku s njega. Glazba i zabave bile su omiljele i u građana, pa su bogate obitelji u XVI stoljeću posjedovale glazbala. U popisu imovine istaknute obitelji Gabrielis iz 1590. naveden je u dvorani obloženoj tapiserijama sred njihove renesansne palače i harpsikord kraj zrcala i slika.³⁾

Ali jače od tih kućnih renesansnih i baroknih zabava, vezanih često uz pirovanje i svadbene svečanosti u domovima, mogla je smisao za predstavu i glumu širiti narodna igra »Moreška« svojim dramatskim oblikom, razgovorom četiriju lića, popraćena jednostavnom glazbom. Ta se igra izvodila i bila omiljela u sredozemnim i dalmatinskim gradovima a njeno stoljetno zadržavanje u Korčuli svjedoči o tome kako su građani toga grada voljeli i njegovali pučke igre možda jače negoli ostala naša primorska mjesta. Ne zna se točno vrijeme njene pojave u Korčuli, ali nije isključeno da je to bilo u XVII stoljeću, pa da je u XVIII bila pozvana na gostovanje i u Dubrovnik.⁴⁾

I druge narodne igre »Mostra« i »Kumpanjija«,⁵⁾ u kojima se odsjecala glava volu, izvodile su se vjerojatno u starije vrijeme u gradu, jer je taj običaj bio poznat u XVIII stoljeću u Splitu,⁶⁾ u Trogiru⁷⁾ i Perastu.⁸⁾ Iz grada je mogao biti kasnije prenesen u korčulanska sela gdje se zadržao do našeg vremena. U XVII stoljeću se u gradu i u selima noću pjevalo i sviralo u gitare.⁹⁾

Zanimanje za kazališne predstave i glumu moglo se u Korčuli održavati i preko crkvenih pjesama, »Gospina plača« i ostalih djela crkvene književnosti a i vjerskih ophodnjâ bratima odjevenih u bratimske odjeće. Vjerojatno su ga poticale i putujuće glumačke družine i pojedini glumci koji su obilazili i taj prometni grad i nastupali na njegovim trgovima. Smisao za kazališne priredbe mogao se, dakle, razvijati u crkvi i kući, na ulici i u luci.

Uvečer kada bi stražari zatvorili gradska vrata, stišala bi se i živost luke, ali bi se vesele družine okupljale u gradu i predgrađima. S fenjerom, bez kojega se nitko od večeri do jutra nije smio pojavljivati izvan kuće, obilazile su ulice i trgove pjevajući ljubavne, a često i nepristojne podoknice, zbog kojih ih mirni građani optuživahu gradskom knezu. U toj sredini su i nastale neke lascivne pjesme korčulanskog pjesnika Petra Kanavelovića na hrvatskom jeziku, koje su i žene razumjele. On je po-

nekad sastavljao stihove prijateljima koji »udarahu u kitaru i moliše ga da im reče što će zakantati«. Čak i u studenim prosinačkim noćima ulice su bile bučne, pa je o božićnim blagdanima gradski knez 1649. zabranio pod prijetnjom kazne galamu i sviranje u zvučna glazbala. »Neki drznici koji ništa ne cijene« — veli on u toj objavi — »usuđuju se čitave noći s arlicima, vikanjem i zvukom bučnih glazbala uznemirivati mir i sablažnjavati one koji se pripremaju na ispovijest i pričest dojučih blagdana«. ¹⁰⁾ I u spisima druge polovice XVII stoljeća našao sam nekoliko podataka o sviranju gitara na ulici i pri gozbama. ¹¹⁾ Sve su to doduše sitne vijesti iz kojih se jedva može vidjeti da se među vlasteočićima i zanatlijama sviralo i veselilo. Ali i one nas, barem za sada, upućuju na to da se ni javne predstave ne smiju isključiti iz tog grada. Vjerojatno je i Kanavelovićeva nabožna tragedija »Muka Isukrstova« izvedena u drugoj polovici XVII stoljeća u njegovom zavičaju, dok se za korčulanske izvedbe njegovih tragikomedija i pastirskih igara, koje su u to vrijeme prikazivale u Dubrovniku »Družina nedobitnijeh« i »Družina razbornih«, barem za sada ništa ne zna. ¹²⁾

Poznato je ipak da se Kanavelović bavio glazbom i da je jednom zgodom skladao neku kompoziciju u Korčuli vjerojatno za neku prigodnu izvedbu, pa se zbog toga bio povukao nekoliko dana u kuću. Poznata je i njegova pirna začinka na vjenčanju Korčulanina Rafa Arnerija u Kotoru. ¹³⁾ Takve svadbene pjesme koje je pisao za vjenčanja i gozbe dubrovačke vlastele krajem XVII stoljeća bit će on sastavljao i za svoju korčulansku rodbinu i prijatelje.

Raskošni i zabavni život Mletaka u XVIII stoljeću mogao se odraziti i u Korčuli. To se primjećuje u gradnji i ukrasivanju crkava i palača; to se nazire u još neobjavljenim popisima imovine, namještaja, odjeće, nakita i srebrnog pribora korčulanskih obitelji, čiji su domovi već u XVI stoljeću bili dobro opremljeni. ¹⁴⁾

Preostaje nam, dakle, da tu uvjerljivu sliku upotpunimo podacima o zabavnom životu koji će se proširiti pažljivijim sabiranjem u još neistraženim korčulanskim arhivima, a ja ću ovdje iznijeti samo nekoliko novih spoznaja koje nisam mogao mimoći listajući arhiv obitelji Ivanišević-Boschi smješten nedavno u Gradskom muzeju u Korčuli.

Nakon napoleonskih ratova i Korčulani su bili željni kazališnih priredbi pa su dva predstavnika starih plemićkih rodova Ivan Karlo

Cetineo i Gašpar Mirošević pok. Nikole 30. travnja 1815. godine, dok je još engleska vojnička vlast upravljala gradom i otokom,¹⁵⁾ sklopili kod javnog bilježnika ugovor s kazališnom grupom Feličea Šarića iz Hvara, da dođe u Korčulu i predstavi se građanima. Ne zna se u čije su ime oni taj ugovor sklopili sa Šarićem, ali je vjerojatno da su to učinili u ime korčulanske diletantske družine, koja je mogla tada postojati. U Korčuli su Šarićevu družinu očekivali u lipnju, ali umjesto dolaska on im je u svibnju javio iz Hvara¹⁶⁾ da ne može stići s obzirom na kugu koja se pojavila u Makarskoj 6. svibnja,¹⁷⁾ zbog čega je promet bio obustavljen. Nakon toga su uzalud tražili od vlasti dozvolu za odlazak u Korčulu, dok im konačno 31. srpnja mjesni vladin komesarijat nije odbio molbu. Time je družina bila spriječena da izvrši ugovor o dolasku, a u rujnu Šarić je javio korčulanskom bilježniku i opravdao zakašnjenje obećavši da će zbog poboljšanja prilika u Dalmaciji i prestanka kuge prvih kolovoških dana stići sredinom listopada i izvesti ugovorene igrače. Strah od kužne zaraze, koji se u Korčuli odrazio i u latinskom epigramu kanonika Vicka Andrijića,¹⁸⁾ nasljednika poznatih graditelja i kipara, bio je prestao, ali zasad još ne znamo je li Šarićeva družina predstavljala u Korčuli.

Bez obzira na to doznali smo da je ta družina postojala i boravila neko vrijeme u Hvaru te da je prema pouzdanom bilježničkom ugovoru bila spremna gostovati izvan svog mjesta, usprkos teškim poratnim godinama drugog desetljeća prošlog stoljeća. Drugi arhivski podaci koje ovdje iznosim otkrivaju djelovanje korčulanske amaterske družine u toku nekoliko godina ostalih desetljeća tog stoljeća. U toj do sada nepoznatoj družini bilo je okupljeno sedamnaest diletanata od kojih su se neki mijenjali u različitim predstavama. Nastupali su pred građanstvom 1817, 1824. i 1825. godine, a vjerojatno i u nekoj od bližnjih godina. Najprije su priređivali predstave u bivšem biskupskom dvoru, a zatim u dvorani gradske žitnice tzv. Fontiku,¹⁹⁾ dakle, u monumentalnijim i uglednijim zgradama sred starog grada. Diletanti su bili sinovi starih plemićkih i građanskih porodica, posjednici, imućnici i gradski činovnici doseljeni i nastanjeni u živahnom lučkom gradu: odvjetnici, ljekarnici, carinici, sudbeni činovnici i namještenici na prodaji monopola — odreda ugledni i ustaljeni ljudi. Korčulanke, naravno, još ne nastupahu na pozornicama pa su muškarci igrali redovito i ženske uloge. Njihov broj se povećao prema predstavi od sedam do jedanaest, a to je za ondašnje

prilike i tada mali gradić znatna skupina. Dok je biskupski dvor nakon ukidanja korčulanske biskupije privremeno poslužio za najranije predstave, zgrada žitnice je bila stalno kazalište u toku višegodišnjeg perioda. Priredbe su davane u karnevalskim danima ili prigodom rođendana austrijskog vladara. Dok su se različiti amateri s vremenom, a prema broju lica u pojedinoj izvedbi mijenjali, jedan je čovjek igrao u svim igrama o kojima sam našao podatke, i to uvijek u glavnim ulogama. Pretpostavljam stoga da je on i okupljao tu družinu i isticao se u njoj. Bio je to doktor prava Ivan Antun Ivanišević, pa budući da je dosad nepoznat u povijesti naše kulture, iznijet ću o njemu nekoliko novih podataka. On nam je zanimljiviji to više što se sačuvalo nekoliko njegovih neobjavljenih književnih sastava, prigodnih pjesama i kratki, ponešto suhoparan putopis i opis Dubrovnika, koji taj naobražen čovjek nije mogao mimoći, a dopisivao se i bio je u vezi sa suvremenim književnicima.

Potomak je starog plemenitog roda Ivaniševića iz Ostrvice u Poljicima odakle su se njegovi preci preselili u Jelsu i Stari Grad na Hvaru -- kako se to čita u njegovom rodoslovnom stablu koji je 1817. potvrdio javni cesarokraljevski bilježnik u Jelsi.²⁰⁾ Ivanišević je doista bio potomak najodličnijih poljičkih plemića Didića, koji bijahu porijeklom iz Bosne, čija prava je Austrija potvrdila 1799. godine. Rođen je u Jelsi u prosincu 1774. kao sin Mateja Ivaniševića i supruge mu Jerolime kćerke Antuna Koludrovića.²¹⁾ Jelšanski župnik Stjepan Milošević naslovio je njegove roditelje »dominus« i »domina« što znači da su bili bogati i ugledni, pa im stoga nije bilo ni teško školovati svog sina u Kolegiju pijarista u Kopru. Tamošnji upravnik Frano Feltri izdao je krajem kolovoza 1792. osamnaestogodišnjem Ivanu uvjerenje da je »mladić osobito nadaren i uspješno prionuo učenju logike i metafizike pokazavši uvijek veliku lakoću u shvaćanju i pamćenju onoga što se inače teško uči pa stoga ulijeva nadu u izvanredni napredak tih i ostalih nauka kojima će se baviti.«²²⁾

Bez obzira na metafiziku i logiku, pamćenje koje je rektor kolegija uočio kod svog učenika bit će mu poslužilo i pri sudjelovanju u kazališnim igrokazima u Korčuli.

Slijedećih godina, 1793. i 1794, Ivanišević je učio na padovanskom sveučilištu pravo i postigao 1794. doktorat obaju prava, kanoničkog kod profesora Ivana Dubravčića, a civilnog kod Girolama Beltraminija. Dub-

ravčić, očito ponosan tim našijencem, izdao mu je pohvalu o uzornoj marljivosti, a prijatelji mu posvetiše stihove u kojima su po ondašnjem običaju prisutna i blagonaklona mladom doktoru neizbježna antička božanstva.²³ I Ivan Krstitelj Caisero mu je spjevao drugi isto tako zvučan i kićen sonet u kojem je rečeno da je mladi Ivanišević izbjegao zavodne pjesme sirena poput Uliksa i kao novi Telemak slijedio kreposti svog učitelja Beltraminija. Taj sonet je tiskan i na svili.

Tako se okičen stihovima, pohvalom i doktoratom u zadnjim danima Mletačke Republike, dvadesetogodišnji Ivanišević vratio u Dalmaciju uplašenu Napoleonovim prodorima i počeo 1796. služiti kao odvjetnik u Splitu.

Zadnjeg lipanjskog i prvih srpanjskih dana 1797. austrijska vojska je ušla u Zadar, a 21. kolovoza Ivanišević se požurio uputiti cesaro-kraljevskoj komisiji za Dalmaciju, Istru i Albaniju molbu ispunjenu svim onda uobičajenim izrazima pristojnog i otmjenog dodvaravanja da mu dopusti vršiti odvjetničku službu u glavnom dalmatinskom gradu, što mu je i uspjelo pogotovu zato što je u molbi istaknuo da mu je obitelj podrijetlom iz mađarskog kraljevstva, očito misleći na svoje poljičke prede koji bi mu, eto, imali pomoći da bude činovnik apostolskog vladara. I već prvih dana mjeseca kolovoza zapovjednik austrijski u Zadru istakao je Ivaniševićeve vrline u posebnom uvjerenju kojim se mladi odvjetnik, sada pod nazivom »conte«, mogao uspješno koristiti.²⁴)

Početkom 1801. Ivan Antun Ivanišević je bio pomoćnik suca u gradu Korčuli gdje će se konačno i naseliti. Stekao je tu imanje pa mu žrnovski klesari i zidari, sinovi starog Petra Šegedina, te Didović, Tvrdeić i Laus, sagradiše 1803. u selu Pupnatu kamenu kuću²⁵) za nadziranje zemljoposjeda koje mu je revno obrađivao seljak Antun Farac. Iz Korčule je odlazio na Brač, vjerojatno u posjete sestri udatoj u obitelji Boccareo Aquila,²⁶) a 1806. našao se u Zadru. Ne naglašujući pred francuskom vlasti svoje ugarsko porijeklo, on je uspio da ga francuski građanski upravitelj Dalmacije providur Vicko Dandolo 1807. imenuje općinskim vijećnikom u Korčuli koju bijaše zauzela Napoleonova vojska. Odatle je u svibnju 1813, ne više kao *conte* već Jean Antoine uputio molbu generalnom komesaru za pravosuđe u Ilirskim Provincijama, da ga premjesti na sud u Dubrovnik. Za vrijeme engleske vladavine u Korčuli bio je 1815. član nekih komisija, ali u gradsku upravu nije htio ući.²⁷) Snašao

se, dakle, u službi svih tih različitih vladavina jednako kao i mnogi koji su u onim nestalnim vremenima uspijevali sačuvati imanje i položaj.

Oženio se Ivankom, kćerkom plemenitih i bogatih Španića, i time još jače učvrstio svoj položaj među istaknutim korčulanskim obiteljima. Dopisivao se s književnicima i uglednicima, s dubrovačkim bibliofilom Orebićaninom Ivanom Bizzarrom i hvarskim biskupom Ivanom Skakocem. A kad je ljeti 1828. posjetio Dubrovnik i okolicu, bio je pogođen od nekoliko dubrovačkih vlastelina koji su bili protiv Austrije, pa bi bilo zanimljivo doznati njihove razgovore. Ti nisu mogli biti proaustrijski jer je posjetio suprugu Jera Natalića u Tricrkve, Šiška Getaldića-Gundulića na Lapadu, obišao Rijeku Dubrovačku s Ivom Natalićem, bio gost Pava Basegli-Gučetića u njegovom ljetnikovcu u Trstenome i Vlaha Bernarda Kabužića na Batahovini. Svugdje, kao i kod književnika Antuna Kaznačića, bio je dobro priman u društvu istaknutih ljudi s kojima su ga nosili u nosiljkama do Gruža i vozili lađom na svečan ručak u Kabužin riječki ljetnikovac. U kratkom opisu Dubrovnika osvrće se na štete koje su pri padu Republike pretrpjeli Dubrovčani, ljetnikovce koje su Crnogorci zapalili pri opsjeđanju i oštećeno Vilenikovo gruško brodogradilište, pa na zaduženu vlastelu i građane. Spominje istaknute crkve i zgrade u gradu, zapaljenu Vijećnicu, česme, još postojeću krstionicu, hvali isusovačku crkvu, ali mu se kao čovjeku naviklom na drugačije odmjereno dalmatinsko graditeljstvo barokni sv. Vlaho nije dopao. Ističe dragocjenu franjevačku ljekarnu i knjižnicu kao i onu zapaljenu i raznesenu a nekoć čuvenu u benediktinskom samostanu na Pločama. Iako je taj opis Dubrovnika suhoparan, on ipak donosi nekoliko podataka o gradu onoga vremena.²⁸⁾

Sakupljao je prigodne svatovske pjesme pa je tražio da mu Mato Sorkočević pošalje i one spjevane pri vjenčanju svoje kćeri. Sam je spjevao sonete na talijanskom u počast orebićkom sucu Eduardu Bergneru, propovjedniku franjevcu Antunu Čerljenu, pa i kardinalu Cesaru Nembriniju Gonzagi, jakinskom biskupu koji je postao stric Ivaniševićevoj nećakinji Marietti Boccareo-Aquila kada se udala za markiza Iva Nembrinija Gonzagu.²⁹⁾ Sve njih je Ivanišević u tim sonetima veličao a istaknutom kardinalu s kojim je stupio u daleko, neizravno srodstvo, zaželio je da postane papa! Bijaše to način stjecanja ugleda od pozivanja na ugarsko poljičko plemstvo do traženja veza s moćnim prelatima u svijetu. Svim tim, ženidbom za Španićevu, koju uvijek nazivlje *contessa*,

advokatskim zvanjem, pupnatskim imanjem, a u mladosti recitiranjem u čast carevu, Ivanišević je postepeno stjecao ugled. Pratile ga je stjecanje imetka kao bitno osiguranje prestiža a osobito kad ga je godinu dana nakon burne 1848. car Franjo Josip I odlikovao zlatnom medaljom s vrpcom za građanske zasluge. Tu mu je svečano predao okružni poglavar Rosner u prisustvu biskupa Jedrlinića i predstavnika svjetovnih i crkvenih vlasti u Dubrovniku u rujnu 1849. Doktor je bio osobito ponosan tim odlikovanjem pa je o tome sastavio poseban zapis spomenuvši i urezani natpis medalje: »Franciscus Josephus I d. F. Austriae Imperator, Meritis Joannis Antonij Ivanisisevich«. Istom zgodom Antun Givanović mu je spjevao latinski epigram³⁰⁾ i talijanski sonet, Vicko Jeričević³¹⁾ svoje latinske, a Marko Kalodera talijanske stihove,³²⁾ dok je »*Osservatore Triestino*« prenio u studenom tu vijest po Jadranu. Prigodnim stihotvorcima koji su odlikovanog veličali pridružio se i Frano Španić, potomak plemićkog koljena s kojim je bio u rodu. Frano je 1817. igrao u Goldonijevim »*Masserama*« i sudjelovao u glazbeno-književnim akademijama priređenim u Korčuli, a posebno pak pjevao prigodne sonete među kojima je najzanimljiviji »*A Venezia*« posvećen dr Ivaniševiću kao »*najvjernijem podaniku austrijskom*« u kojemu je napao ustanak Mlečana proti Austrije u ožujku 1848.³³⁾ Sve te prigodne pjesme, odlikovanje i počasti zakačene za toga agilnog odvjetnika bijahu u znaku danajskih i antirevolucionarnih austrijskih darova u onom burnom vremenu.

Pjesnik toga reakcionarnog soneta Franjo Španić bio je poznat kao sastavljač prigodnih svečanih, a i podrugljivih soneta. Nekoliko sam ih našao u Boskijevu arhivu. Spjevani su na talijanskom i obiluju pohvalama i uobičajenim dobrim željama, a Španić ih je posvetio dr Ivanu Ivaniševiću 1842. za njegov imendan,³⁴⁾ nakon dugogodišnje njegove službe u Javnoj dobrotvornosti i u drugim zgodama; Anđelu Boskiju prigodom završetka studija prava njegova sina Antuna u Padovi 1845,³⁵⁾ a i njegova imenovanja za sudskog pripravnika u Trogiru 1847, te Anđelova odlaska u mirovinu 1850; Ivanu Boskiju prigodom njegova vjenčanja s Franicom Foretić 1849, kanoniku Grguru Boskiju za njegov imendan 1853, vjerenicima Marietti Ivančević i Ivanu Boskiju, te Antunu Giuriceo, dubrovačkom biskupu prigodom njegove smrti 1842. Vjerojatno je pjevao sonete i u ime drugih, pa je njegovim rukopisom sačuvan sonet u dvije inačice profesoru kanonskog prava na padovanskom sveučilištu Jadrliniću, koji je potpisao dr Ivan Ivanišević čiji je unuk Antun Boski

bio Jadrlničev učenik u Padovi. Možda je on spjevao i dva soneta koji su potpisali mladi Jakov i Nikolica Španić 1818. u počast vjenčanja Jerolime Ivanišević, njihove rodice, s Anđelom Boskijem.

Mnoge od tih soneta bit će spjevao u znak dodvoravanja, ali Gericeu ih je spjevao i nakon smrti, kada od njega nije ništa mogao očekivati. Svoje sonete je upućivao slavljeniku poštom, a neke je, kao i ode i anakreontske pjesme, recitirao na glazbeno-književnim akademijama prirednim u Korčuli. Sačuvao se i njegov sonet iz 1844. »*Dva pobunjenika Bandiera u Kalabriji*«,⁵⁶⁾ u kojem s prezirom osuđuje pobunu braće Attilija i Emilija Bandiera protiv austrijske vladavine u Italiji, pa prema tome otkriva svoj reakcionarni stav prema ujedinjenju talijanskog naroda. Od rugalica koje mu spominje Korčulanin Matija Kapor u Orebićima sam našao sonet u kojemu se izruguje ustrajnim i požrtvovnim orebićkim pomorcima. U tome se otkriva trag mletačko-dubrovačke nesošljivosti koja se očitovala u Primovićevim stihovima u XVII stoljeću, a ispoljavala se dugo zatim u mnogim pograničnim mletačko-dubrovačkim zadjevicama u Pelješkom kanalu.

Ali šuplje Španičeve stihove nije cijenila ni njegova okolina. Za njega je i Matej Kapor, ilirac i prijatelj Ljudevita Gaja, pisao 1816. za služnom sakupljaču građe naše stare književnosti, Inocenciju Čuliću, poznatom »Fratru Gluhom«: *Španić... bi uspio mnogo bolje kad bi ozbiljnije i poštenim ciljem prionio pjesništvu, ali zbog njegova nehajna življenja malo ga se cijeni i u zavičaju i izvan njega dok su se njegovi sastavi, osobito rugalice raspršili u pokrajini i izvan nje*«. ³⁷⁾ Iz njegovih pisama Anđelu Boskiju vidi se da je neko vrijeme bijedno živio, pa je 1831. tražio od Boskija novaca i odjeću ne htijuci se kao plemić pojaviti u nesezonskom odijelu. U toj neimaštini, a prema Kaporovu pismu i zbog nehaja, jednako tako je tražio novac i od dr Ivaniševića, muža svoje sestre Ivanke, kad mu je poslao sonet spjevan u počast njegova odlikovanja 1849. godine. Tražeći od njega nešto više od jednog fiorina obećao mu je da će objaviti u »*Gazzetta di Zara*« neki svoj sastav, vjerojatno u počast njegova odlikovanja i Ivanišević mu je posudio traženi novac. ³⁸⁾

Po svemu se, dakle, vidi kako su ti malovrijedni književni sastavci, prigodni soneti koji su bili izraz dodvoravanja i austrijskoj vlasti, imućnim i moćnim pojedincima često nastajali iz materijalnih potreba njihovih stihotvoraca. Stoga su, iako nemaju umjetničke vrijednosti, zanimljivi kao pojava u onim vremenima oskudice, dodvoravanja i uplašnosti.

Iz posvete i sadržaja Španićeva soneta o ustanku u Mlecima jasno se vidi da su se obojica, i on i Ivanišević, dodvoravali nazadnoj austrijskoj vladavini i vjerovali u njenu trajnost u Dalmaciji. Ivanišević je, slavičan do kraja života, preporučio i u svojoj oporuci sastavljenoj na starinski način, nasljednicima svoj zlatni moćnik koji je uvijek nosio o vratu uvjeren da ga je spasio u nekoliko navrata od nesreće i pogibelji, skupa s francjozefovskim odlikovanjem, da ih čuvaju kao trajnu spomen na njega. Umro je 21. studenoga 1853. i bio svečano pokopan u Korčuli, a nasljednici mu i ne označiše grob imenom.³⁹⁾

U toj sredini ograničenih životnih nazora živio je glavni glumac — diletant i organizator kazališnih igara početkom XIX stoljeća. Ti će se nazoni odraziti i u djelovanju korčulanske kazališne družine koja će svoje nastupe povezati uz careve rođendane, pa će duhovite, životne Goldonijeve prizore zamijeniti zastarjelim melodramama Metastazijevim, ispunjenim slavljenjem povijesnih ličnosti i rimskih careva, koje su bile prikladne za nazadnu i strogo reakcionarnu vladu kancelara Metternicha. Za karnevala 1817. diletanti su u renesansno-baroknoj biskupovoj palači kao najuglednijoj zgradi grada, koju je bilo lako upotrijebiti jer je 1802. biskupska stolica bila ukinuta, igrali Goldonijevu komediju »*Le massere*« (»*Služavke*«). Komedija u kojoj mletački pisac prikazuje slobodan karnevalski dan služavki i u kojoj su prvi put bili upotrijebljeni stihovi u mletačkom narječju, bila je s velikim uspjehom prikazana u Mlecima 1755. a objavljena 1758. pa je s očitim zakašnjenjem doprla i do Korčule, gdje su inače čitali Goldonija. Jedan primjerak petog sveska Goldonijevih djela koje je objavio Agostino Savioli u Mlecima 1774. našao se u negdašnjoj knjižnici obitelji Mirošević. Na knjizi je vlasnikov zapis: *Questo libro è da me Giovanni Mirosevich nativo in Corzola anno 1795, a zna se da je upravo jedan član te obitelji glumio u Goldonijevim »Masserama« 1817. godine.*

Diletanti su predstavu dobro pripremili pa je svaki od njih dobio svoju ulogu ispisanu tako da su njegove riječi bile u cjelini napisane nakon posljednje riječi veze (Stichwort) sugovornika i to na posebnom arku papira. Dr Ivanišević je dobio Raimondovu ulogu, pa je taj tekst, uspoređujući ga s tiskanom izvornikom ponegdje ispravio. Na kraju tog arka s ispisanom ulogom on je zapazio da se komedija prikazivala 2. veljače 1817. u biskupskoj palači i bila ponovljena 12. istog mjeseca na istom mjestu.⁴⁰⁾ Korčulanima se zastalno duhovita igra dopala. Nisu u toj za-

bavi ni primijetili da joj nedostaje čovječnosti, već je živost prizora bio glavni uzrok uspjeha, to više što su i ženske uloge po ondašnjem običaju igrali muškarci. Karlo Gozzi spominje da su i u Zadru mladići glumili u XVIII stoljeću ženske uloge, a tako je bilo i u hvarskom kazalištu u to doba.⁴¹⁾ Ivanišević je dao točan popis sve jedanaestorice učesnika igrokaza u Korčuli. Glavno lice Raimonda, muža gospođe Kostance, glumio je on, Donnu Rosigu, najprepredeniji tip služavke, dr Marko Miloš, pravnik, Anzoleta već spominjani Frano Španić, Kostancu ljekarnik Domenik Zovetti, Doroteu Ivan Verzotti, Meneghinu Gašpar Mirošević, trgovac, Zanettu, sluškinju gospođe Doroteje, Domenik Dalmatin, Gospodina Zuliana Marko Miloš, starog Biagia Domenik Franov Giunio, pekarova slugu Mamola Bartul Zanini i Tittu, sobaricu gospara Raimonda, Aleksandar Domenikov Giunio. Svi su bili članovi poznatih i uglednih obitelji, potomci starog plemstva, gradski i državni činovnici, trgovci, odvjetnici, a i stranac se Zovetti bio od 1808. kao ljekarnik udomaćio u Korčuli. Prema tome, oni se razlikovahu od putujućih družina kojima su uspjeh i reklama bili potrebni zbog održavanja a gluma jedino zanimanje. Imena tih korčulanskih amatera su nam to zanimljivija što se imena drugih dalmatinskih prije toga rijetko spominju. Za sada se zna za one trogirске koji su glumili »*Sv. Ivana Trogirskog*« od Jerolima Brusonija 1657. i Benetovićevu »*Hvarkinju*« 1731. u Trogiru.⁴²⁾ Obje korčulanske predstave su značajne za povijest našeg kazališta jer se tada, barem koliko se do sada zna, Goldoni prvi put prikazao u Dalmaciji. K tome znamo imena amatera koji su ga prikazivali u njegovom izvornom mletačkom narječju, a bijahu domaći ljudi. Oni su predstavu opremili i postavili na pozornicu. To je još važnije zato što se do sada zna da su u Hrvatskoj prije toga Goldonija prikazivali jedino u zagrebačkom sjemeništu 1772, ali na latinskom prijevodu, a jedna njemačka družina 1784. na njemačkom, dok nije poznato jesu li hrvatski prozni prijevodi Goldonijevih komedija Ivana Franetice Sorkočevića prikazani u Dubrovniku. U Zadru su pak Goldonija prikazivali 1822.^{42a)} Korčulanski diletanti su, dakle, obogatili tim dvjema priredbama stari repertoire naših kazališta. Njima to bijaše olakšano jer su poznavali mletačko narječje a i sredinu koja ne bijaše tuđa njihovom gradu. Odatle i uspjeh te priredbe koja je u roku od deset dana doživjela svoju reprizu u gradiću malobrojnog pučanstva. Može se, dakle pretpostaviti, poznavajući životnu uvjerljivu atmosferu Goldonijeve komedije »*Le Massere*«, da to nije bilo obično recitiranje. O uređenju pozornice ne znamo ništa, ali prikazati proćelje jednokatnice s pro-

zorima s kojih sluškinje viču, prepiru se i prijete, sobu u Dorotejinoj kući i unutrašnjost krčme nije u tom gradu sposobnih zanatlija bilo teško, pa su prizori mogli biti uvjerljivo dočarani. Teško je pretpostaviti u kojoj je dvoranci biskupskog dvora prikazana komedija jer je stara palača kasnije pregrađivana.

Doba Metternichove reakcionarne vlade bijaše nepodesno za Goldonijeve komedije, osobito za njihovo prikazivanje o carevu rođendan, pa su korčulanski diletanti 12. veljače 1824. glumili izrazitu Metastasijevu dramu »*Clemenza di Tito*«. Rođendan Franje I. slavili su 1816. u svom kazalištu i splitski diletanti,⁴³⁾ pa je tu zgodu iskoristila i korčulanska družina. Predstavi su stoga prisustvovali korčulanski sudac Timoteo Pini, zapovjednik korčulanske vojničke posade, općinski načelnik, poznati narodnjak Jerolim Arneri a i kanonik Antun Dražić, kasniji prefekt za dalmatinske gimnazije u Zadru, koji se službeno zatekao u Korčuli. Ivanišević je na posebnom arku ispisao svoju ulogu čistim i lijepim rukopisom, a učinili su vjerojatno to i ostali sudionici. On je zatim taj prijepis provjerio i dodao neke pojedinosti vlastoručno. Po tome se vidi da je predstava brižljivo pripremana. Nakon predstave Ivanišević je ponosno zabilježio u prijepis svoje uloge da je melodrama vrlo svečano i poletno odigrana pred spomenutim predstavnicima vlasti i pred velikim brojem slušalaca u nekadašnjoj gradskoj žitnici (fondaku).⁴⁴⁾ Bila je to prostrana renesansno-barokna zgrada u koju se prije spremalo žito i ostala hrana za potrebe pučanstva, kao i u ostalim dalmatinskim gradovima. Gradnji zgrade je pridonio humanist Nikola Petrej, učitelj dubrovačke škole u XVI stoljeću, za kojega sam nedavno dokazao da nije bio Grk nego Korčulanin.⁴⁵⁾ Ta se zgrada nalazila u jugozapadnom dijelu grada iza gradske vijećnice i kraj Kneževe palače, u ulici koja je po njoj prozvana. Imala je reprezentativan ulaz i unutrašnje stepenište po baroknom običaju, a bila je obnovljena u drugoj polovici XVIII stoljeća.⁴⁶⁾ Ostala su njena barokna vrata s natpisom, ali je unutrašnjost, na žalost, početkom prošlog stoljeća preudešena za školu, pa se ne može ni pretpostaviti gdje je u njoj bilo uređeno kazalište. U toj zgradi, prikladnoj zbog svog položaja sred grada, prikazane su, koliko sam dosad doznao, tri predstave. Stoga je Ivanišević 1825. izričito zove »kazalište u Fondaku«, »korčulansko kazalište u Fondaku« i »diletantsko kazalište u Korčuli«, pa se čini da je tu doista bila oblikovana trajnija pozornica a vjerojatno i gledalište, iako o njima nema pouzdanih podataka.

Od prijašnje skupine diletanata koji su glumili Goldonijevu komediju ostali su u »*Clemenzi di Tito*« samo dvojica, dr Ivanišević u glavnoj ulozi Tita i ljekarnik Domenik Zovetti koji je igrao Seraliju. Novi članovi družine Mato Milković, carinski činovnik, glumio je Sesta, Marko Foretić, povjerenik monopola Publija, a Gašpar Boski Viteliju.

Malim brojem glumaca i svojim ozbiljnim sadržajem iz klasične rimske starine ta je Metastasijska drama bila pogodna za svečanu državnu proslavu. Stoga je 1826. bila prikazana u Zadru prigodom ozdravljenja Franje I, a zatim još i 1835. godine u Splitu također u počast careva rođendana. U Zadru je 1857. djelovalo i »*Dramsko društvo Metastazio*«. ^{46a)} Taj pisac je dakle bio još preporučivan u pokrajinskoj dalmatinskoj sredini, iako mu je upliv i glas bio nakon francuske revolucije u svijetu opao. Njegove su se melodrame recitirale i čitale u građanskim krugovima, a svećenik Petar Joković iz Blata na Korčuli, učitelj korčulanske osnovne škole u doba francuske vladavine, preveo je na hrvatski Metastasijsku »*Abelovu smrt*« koja se potom prikazivala u njegovu zavijaču. ⁴⁷⁾ U korčulanskim kućama još nailazimo na Metastasijska djela. Svezak genoveškog izdanja iz 1773. u kojemu su »*Clemenza di Tito*« i »*Siroe*« dospio je u Gradski muzej, a i u susjednim Orebićima nalaze se Bettinellijeva izdanja iz 1772. godine sveukupnih djela tog »*carskog pjesnika*«. Ivo Vojnović je stoga sasvim umjesno umetnuo u najživlji dio svoje Dubrovačke trilogije »*Allons enfants*« uporno traženje vladike gospođe Ane da joj mlada pučanka, sva ustreptala od mladosti i novih događaja, čita Metastasijsku pastoralu dok je po dubrovačkim ulicama odzvanjala Marseljeza. ⁴⁸⁾ Isto su tako carski namjesnici u Dalmaciji tražili da glumački amateri smiruju puk Metastasijskim moralnim poukama, pa je i u Korčuli nešto više od godine dana nakon »*Clemenze di Tito*« 23. siječnja 1825. prikazana i »*Siroe*«, njegova starija, izvještačena ali popularna drama. ⁴⁹⁾ Dr Ivanišević je na svojoj ulozi, koju je vješt pisar i ovaj put uredno prepisao na posebnom arku, označio da je ta drama tog dana uz najveće učešće gledalaca prikazana u kazalištu Fondaka, po čemu bi se moglo pretpostaviti da je gledalište u toj dvorani bilo prostrano. Zabilježio je i amatere koji su glumili pojedina lica: Cosroe, perzijski kralj, Ivanišević, Siroe Mato Milković, povjerenik carinarnice, Medarse Frano Donadini pokojnog Domenika, Cucira Paško Boski, Laodice Ignacije Politeo i Arape Marko Ivanov Foretić, povjerenik apalta. ⁵⁰⁾

Predstava je jače od ostalih odjeknula u gradu. U ranoj siječanjskoj večeri sutrašnjeg dana, usprkos uspjeloj predstavi, nađen je na prometnim gradskim vratima⁵¹⁾ uz obalu zalijepljen podrugljivi madrigal u kojemu je nepoznata osoba izrugala predstavu »*Siroe*«, a osobito Ivaniševića i Foretića koji su u njoj glumili. Rugalica se brzo raširila gradom u prijepisima skupa s još jednom od četiri stiha u kojima se također ismišljavala predstava. I, naravno, u onim veselim karnevalskim danima svatko je htio saznati tko je sastavljač te satire. Posumnjalo se na Ivana Politea, pa su i ismijani Foretić i Ivanišević o tome šaputali.⁵² Politeo se od takve objede branio i u kavzi koja je nastala na ulici i u kojoj ga je Foretić udario kišobranom. Uzvišeni opat Metastasio sišao je, dakle, s jučerašnje svečane pozornice i zametnuo na ulici goldonijevsku svađu, koja je kao i »*Baruffe ciosotte*« svršila pred sud! Sudac Timotej Pini koji je kovao talijanske stihove i nazivao se »*accademico risorgente*,⁵³⁾ a bio vjerojatno iz sjeverne Dalmacije,⁵⁴⁾ uvažio je, kao ispravan cesarokraljevski činovnik, Politeovu tužbu i donio presudu 3. siječnja 1826.⁵⁵⁾ Po njoj su dr Ivanišević i Ivan Politeo osuđeni na tri dana zatvora, a Foretić na šest. Ivanišević je protiv te presude uložio žalbu u Zadar 4. ožujka 1826. tvrdeći da satira nije bila uvredljiva, te da ne predstavlja povredu zakona, pa se u svom tom događaju ne može ni izricati kaznu.⁵⁶⁾ Satire su inače u Dalmaciji bile uobičajene sve do kraja prošlog stoljeća. Zaljepljivahu ih javno, uručivahu tajno i raspacavahu među građanima. U Sormanovom procesu protiv pjesnika Marija Kabušića, sačuvanom u Vatikanskom arhivu, našao sam izjavu svjedoka i satiru protiv svećenika Leonarda Nikole, koju je taj pjesnik dijelio zakrabuljen noću na ulici u XVI stoljeću;⁵⁷⁾ u Šibeniku je nekoliko satire i pamfleta protiv mletačkih upravnika u gradu bilo polijepljeno u XVII—XVIII stoljeću na trgovima.⁵⁸⁾ U Trogiru su na stolu sudnice u loži u XVI stoljeću osvanule protiv biskupa ispisane pogrdne riječi koje sam našao prepisane velikim slovima u sudbenim spisima onog vremena. U gradu Hvaru u XVIII stoljeću omrčiše spomenik istaknutom mletačkom generalu Foskolu,⁵⁹⁾ kao što su u Dubrovniku u XIX stoljeću priljepili na Kneževu dvoru satiru protiv austrijske vlasti.⁶⁰⁾ Prema tome nije izuzetna ni pojava rugalica u Korčuli. Sastavljahu ih mnogi koji su imali dara za stihotvorstvo, za ismijavanje izopačenih društvenih pojava, a tih je u gradu i selima korčulanskim oduvijek bilo. Stoga su i među tamošnjim oštromnim građanima i seljacima nastajale duhovite satire, uzrečice, zajedljive poruge, nadimci i šaljive priče.⁶¹⁾ I u susjednim su Orebićima u XVIII i u XIX

stoljeću bile poznate satire koje su se lijepile na javnim mjestima i kolale od ruke do ruke. U jednoj od njih iz XVIII stoljeća primjećuje se odraz čuvene balade o Hasanaginici i to u stihovima slavenske antiteze. Po tome se može zaključiti da je »*Žalosna pjesanca plemenite Asan-Aginice*« bila poznata i na Pelješcu već u Fortisovo doba.⁶²⁾

Za vrijeme borbi između narodnjaka i autonomaša krajem XIX stoljeća, cvale su i u Korčuli, osobito o karnevalima, političke rugalice.⁶³⁾ Podrugljive stihove koji su prouzročili svađu u povodu prikazivanja »*Siroe*« Ivanišević je dao prepisati na posebne papiriće. U tom se madrigalu izrugavaju glumci koji su glumili perzijskog kralja Cosroe i Arapa a to, kako vidjesmo, bijahu Ivanišević i Foretić. Da su Cosroe i Arape uskrsnuli od mrtvih, pjeva pjesnik madrigala, i skrili se u kazalištu, bili bi zastalno ismijali one dvije »*krštene papige*« koje su prikazivale njihove ličnosti, bili bi ih svečano izviždali te osudili na šibanje batinom. Madrigal glasi:

*Ad perpetuam rei memoriam
Madrigale*

*Se dai morti rissorti
In teatro si fosero appiattati
Cosroe, ed Arape antichi,
Avrebbero certamente fatti i fichi
à què due popagalli battezzati,
che i personaggi lor rappresentarono,
e dopo solennissime fischiate
il avrebbero congannati alle stangate*

Reklo bi se, dakle, da je za vrijeme predstave »*Siroe*« bilo mirno te (iako je u kazalištima onog vremena često dolazilo do nereda)⁶⁴⁾ da se anonimnim satirama mogla izrugati gluma tek nakon njena završetka. Svakako, sastavljač je madrigala bio učen čovjek, a možda se — ako se ne radi o malomještanskoj zavisti i ogovaranju — razumijevao u kazalište, kako se to vidi i iz druge rugalice. Ta je ispisan na manjoj papirnoj cedulji nama nepoznatim rukopisom. Na rubovima su joj tragovi crvenog voska pa se čini da je to izvornik koji je bio zalijepljen na javnim mjestima. U tim stihovima nepoznat pjesnik veli da kazalište ne trpi Napoleonova pravnika i političara Marescalchija pa se dječaci koji

napuštaju dvor time ponose, a ni konj ne podnosi da ga zajaše onaj koji drži magareće uzde:

*Il teatro non vuole Marescalchi,
Puelli che lassan corta a ciò son vani,
Nè un destriero si fà che alcun cavalci
Se d'un asino il freno à nelle mani.*

Po njihovu sadržaju, opisu u obrani, a i po tome što su nađeni u spisima dr Ivaniševića može se pretpostaviti da su to one dvije rugalice koje su bile nakon predstave Metastasijeva »Siroe« nalijepljene i kolale po gradu.

Ali i mimo tih svađa i ismijavanja glumački dobrovoljci su u Korčuli iste godine 1825. na rođendan Franje I prikazali Metastasijevu dramu iz antičkog rimskog života »Ezio«, koja je također brižljivo pripremana. Na posebnim listovima papira bio je ispisan raspored pojedinih prizora u svakom činu s oznakom slova od A do E na mjestu gdje pojedini glumac ulazi na pozornicu ili s nje odlazi. Ta su slova morala biti označena i na pozornici da se brzo i lako snađu.⁶⁵⁾ Pored toga postojao je i čovjek koji je posebno iza pozornice određivao i propuštao glumca u određeno vrijeme da iziđe. Zvahu ga »Butafori«.⁶⁶⁾ Na prijepisu glavne uloge namijenjenom Ivaniševiću on je zabilježio da se drama prikazala 12. veljače 1825. pred velikim brojem gledalaca u kazalištu Fondaka. Pobilježio je i imena lica. Rimskog imperatora Valencijana glumio je dr Ivanišević, careva generala Ecija Mato Milković, carinski povjerenik, Patricija Maksima Frano Donadini, Fulviju, vjerenicu Ecijevu i kćer Maksimovu, u koju se zaljubio imperator, Gašpar Boski, imperatorovu sestru Onoriju Ivan Domenikov Zovetti, ljekarnik, čiji je otac igrao u Metastasijevim »Masserama«, i Vara, zapovjednika pretorijanaca, Marko Ivanov Foretić, povjerenik apalta.⁶⁷⁾ Imena statista u ulozi pretorijanaca Ivanišević nije spomenuo, ali je zapisano da su sudjelovali, a to je iziskivalo obogaćivanje kostima i širu pozornicu te prema tome i veće novčane izdatke i složeniji posao njenog uređenja. Pa ipak, iako je dvadesetodnevni razmak između predstave »Siroe« i »Ezio« bio te godine za amatere vrlo kratak, jer bijahu zaposleni u svojim redovitim službama i poslovima, oni su ih ipak uspjeli pripremiti.

Sačuvan je i prijepis glavne uloge Metastasijeve drame »L'Olimpiade« s nekim oznakama kretanja i pokreta lica, ali nije označeno je li i kada

ta igra puna ljubavnih zapletaja prikazana, ni tko ju je glumio. Svakako, bila je pripravljena za izvedbu, pa stoga taj prijepis glavne uloge i postoji.

O pozornicama i kulisama tih igara nisam našao nikakav podatak te ne znamo kako je bio prikazan rimski forum i antička vila s trijumfalnim lukovima ili imperatorovo prijestolje u »*Eciu*«, kako prostran krajolik u »*Olimpiadi*«, kako lukovi amfiteatra i arena u »*Clemenza di Tito*«, gdje je jedino u prijepisu uloge za Ivaniševića zapisan pisači stol sa sjedalicom što bar nije bilo teško postaviti. Međutim, u gradu slikovitog i razvijenog graditeljstva i urbanizma nije ni pozornica, koju su Metastasijske igre tražile, mogla biti oskudna, a Korčula je bila snažno središte djelatnosti zidara, tesara i brodograditelja pa su oni mogli podizati pozornice, jer je drvene građe bilo u obilju. Mogao je pri tome sudjelovati graditelj i slikar Josip Zmajić koji je u svom zavičaju, Korčuli, slikao slike i minijature⁶⁸) te projektirao ložu na kraju puta za Luku u klasicističkom slogu koja se imala izraditi u kamenu i imati skladne omjere, a izradio je nekoliko nacрта za pregradnje zgrada pa i za kuću dr Ivaniševića.⁶⁹) To je moguće pretpostaviti jer je radio u klasicističkom slogu. Brojne statistike: vojnike, pretorijance i narod mogli su prikazivati zanatlije i mlađići, a borbu stražara u »*Eciju*«, atlete i čuvare u »*Clemenza di Tito*«, zabilježene u spomenutim prijepisima uloga dr Ivaniševića, mogli su predstavljati igrači »*Moreške*« koji su tome bili vješti. Iako o tome nisam našao nikakvu bilješku, ipak zapis Ivaniševićev da je »*Clemenza di Tito*« izvedena raskošno (*con molta pompa*) upućuje na to da prizori nisu bili oskudni, a ni kostimi siromašni jer su popisi stare odjeće iz Korčule XVIII stoljeća sačuvani u arhivu bogati, a ta se stara odijela mogahu prekrojavati za glumu.

Svi ti podaci koje sam iznio iz Ivaniševićeva arhiva, kao najpouzdanijeg izvora, svjedoče o tome kako je mali grad koji je u to doba brojio oko tisuću i pet stotina stanovnika,⁷⁰) ispunjen mediteranskom duhovitošću i željan zabave, pokazao i u onim teškim vremenima nakon napoleonskih ratova i za austrijskog ugnjetavanja, smisao za kazalište na način koji mu je bio dopušten i vlastitim snagama koje je imao.

Iz jednog pisma koje je 8. ožujka 1838. upućeno vjerojatno Angelu Boschiju doznajem da su početkom te godine postojali ljubitelji glazbe koji su izvodili glazbene priredbe. Sastavljač pisma ih nazivlje »*signori filarmonici*« i javlja im cijene glazbala, korna »*a machina*«, flauta i ma-

log flauta s kutijama, koje mu oni naručiše iz Beča. Njegov je potpis u pismu nejasan, ali se doznaje da je bio posrednik za nabavku glazbala iz Beča u Zadar i, ono što nas najviše zanima, da je tada u Korčuli djelovala skupina udruženih glazbenika.⁷¹⁾ Vjerojatno su oni nastupali i u javnosti jer su se i u Korčuli, kao i u drugim dalmatinskim gradovima, priređivale svečane prigodne akademije. Jednoj od tih sačuvan je program, ali bez oznake kojom je zgodom i kojeg dana priređena. Čini se da to bijaše o božićnim svetkovinama. U uvodu programa spomenuta je himna koju je zbor pjevao uz pratnju svih svirača. Glazba je nastupala u izmjeničnom sviranju u pet navrata između recitiranja i pjevanja pjesama, soneta i pjesničkih dijaloga na hrvatskom, talijanskom i latinskom jeziku. Bogat program ima dvadeset točaka a završava koračnicom. Izvodi ga pojedinačno ili u duetu šest lica. Nekima nije naznačeno prezime, ali ga doznajemo iz drugog sličnog programa. Ta su lica svećenik Ivan Zaffron, Korčulanin, već spomenuti plemić Frano Španić, Ernest Burović, Antun Gjivanović, Frano Donadini, koji je bio i u diletantskoj družini, i Domenik Stoić, vjerojatno dominikanac iz korčulanskog samostana sv. Nikole. Značajno je da se na priredbi recitalo ili pjevalo šest sastava na hrvatskom, i to pastirski razgovor u dva lica, božićne pjesme jasicama od kojih je jedna izvedena i u talijanskom prijevodu.⁷²⁾ Pored toga sačuvan je program još jedne crkvene književno-glazbene akademije koji nam po jasnijoj oznaci lica s prezimenima izgleda vremenski mlađi. Po tom se programu vidi da je akademija bila priređena o božićnim svečanostima, da je imala dvadeset točaka između kojih se sviralo. Od tih dvadeset izvedbi šest je bilo izvedeno na hrvatskom jeziku, ali nam, na žalost, nisu zabilježeni njihovi naslovi. Ovaj put nije nastupio zbor, ali je izveden pastirski razgovor u tri lica.⁷³⁾

Na žalost, autori hrvatskih pastirskih razgovora i pjesama kao i talijanskih sastava nisu u programu nigdje spomenuti, ali se zna da su Korčulani sastavljali prigodne komade i na materinjem jeziku. Kanonik Petar Bačić pjevao je prigodnice i sastavio 1855. u Korčuli »*Maškaratu pokladnju*« u tri dijela.⁷⁴⁾

U Korčulu su također i dalje dolazile putujuće kazališne družine i pojedini glumci. Među Ivaniševićevim spisima sačuvan je poziv, na žalost, bez nadnevka i mjesta, kojim glumcima Marija Tadini još uvijek kićenim setečentističkim dodvoravanjem pozivlje na predstavu tragedije »*Carlo Ottavo in Pavia, ossia Lodovico Sforza*« koja će biti prikazana na ukra-

šenju pozornici i u raskošnim kostimima.⁷⁵) Sličnim udvaranjem pozvao je i općinstvo na priredbu svoje družine plesač i akrobat Giovanni Dragon 15. i 17. travnja 1830. pozivom koji je tiskan u Piperatovoj splitskoj tiskari.⁷⁶) Iz toga se vidi da je svoje gimnastičke vještine uz glazbu prikazao u Splitu, a zatim u skraćenom programu u Korčuli. Među tim plesovima i akrobacijama pelivana s oružjem i na konopu, kojima se u Mlecima divio i Njegošev vojvoda Draško »gdje na konop skaču i igraju«, prikazan je i gimnastički prizor »Herkulove snage« koji je bio poznat u Mlecima već početkom XVIII stoljeća. Bio je izveden i u Hvaru 1712. godine, gdje ga je opjevao i Antun Karamaneo Matijašević u spjevu kojim je dao prve pouzdane podatke o igrama u hvarskom kazalištu.⁷⁷)

Pored tih predstava koje su se vjerojatno prikazivale na otvorenom, stigao je u Dalmaciju pa i u Korčulu graditelj različitih fizičkih predmeta Mlečanin Andrea Carli koji se najavio u svom proglasu »učenom i inteligentnom općinstvu«, tiskanom u zadarskoj tiskari Demarchi. Obćao je da će u sunčanim danima i satovima prikazivati na velikom sunčanom bezbrojnom mikroskopu povećane kukce, crviće, leptire, unutrašnji sastav kristala soli, ljudske krvi, drva, lišća, cvijeća i ostale sitne tvorevine. Na proglasu nije označen dan, ali je spomenuta Ivančevićeva kuća, izrazita ali preinačena kasnogotička zgrada s triforom sred starog jugozapadnog dijela grada, u drugoj ulici s juga. Ona je služila kao kazalište i bila za nj preuređena. U prvom katu uz stubište imala je sobicu za ulaznice i svlačionicu za glumce uz koju su bile okrugle stube »na spuž« za uzlaz na pozornicu. Na drugom katu je bila pozornica i pred njom parter a zatim balkon koji je služio za uglednije gledaoce. Nad njim je bila dvokraka stepenasta galerija.⁷⁸)

Ruševna gotička kuća stradala je od bombardiranja u drugom svjetskom ratu. Zvahu je »teatar«, a za nj je i služila nakon napuštanja predstava u starom Fontiku. U njoj je vjerojatno Ignazio Salza sa suprugom za karnevala 1847. održao koncert na violini, harfi i ostalim glazbalima, kada je dopuštanjem vlasti obilazio korčulansko okružje.⁷⁹) U njoj su, sudeći po nekom rastrganom pozivu, nama nepoznati putujući glumci prikazali igru »Orologio della Bastiglia« i neke tjelovježbe, a u rujnu 1873. putujuća glumačka družina s Erminijom Nicolettijem i članovima obitelji Moroni popularnu dramu »I due sergenti al cordone sanitario« ili »La vera amicizia«, skupa s korčulanskim diletantima koji su predstavljali muške ponajviše vojničke uloge. Bili su to Ferdo Španić,

upravitelj stanice za odgoj svilenih buba, Stipan Ivančević, trgovac i posjednik, Grgur Cviličević, Stipan Foretić, Ivan Caenazzo, Jure Trojanis. Ivan Donadini, Stipan Werban,⁸⁰⁾ Marko Kuspilić, drvodjelac, Vlaho Glumac i jedno neoznačeno lice. Bijahu sve to članovi uglednih obitelji, čija su imena navedena skupa sa šest imena stranih glumaca na programu tiskanom u Morterrinoj tiskari u Trstu.⁸¹⁾ Na programu je također označeno da se igrokaz prikazuje u »kazališnoj dvorani« (*sala teatrale*) u Korčuli izvan pretplate (*recita fuori d'abonamento*). Po tome bismo pretpostavili da je u Korčuli u drugoj polovici prošlog stoljeća postojala pretplata za neke predstave koja je mogla služiti i za uzdržavanje kazališne zgrade i potporu amaterske družine. To je naznačeno i na programu tiskanom u dubrovačkoj tiskari Karla Pretnera za druge predstave koje su najavljene za 20. travnja 1876. »u Korčuli, u novom kazalištu« (*Curzola Teatro nuovo*), po čemu bismo mogli zaključiti da je to bila nova kazališna dvorana, uređena vjerojatno u kući Ivančevića, u kojoj je prije bilo upriličeno gledanje na Carlijevu mikroskopu i drugo. Te travanjske večeri program je bio raznolik, glumac prikazivač originalnih karaktera Cesare Princi izveo je posebnu točku a družina A. Vaudagna prikazivala je dramu u četiri čina pod naslovom »*Maria da Brescia*« ili »*Il fuggitivo dal Ponte dei sospiri di Venezia*« u »bogatim kostimima«. Glumilo je devet glumaca, a zatim je slijedila lakrdija »*La bacchetona*« u kojoj je igrala četverogodišnja djevojčica.⁸²⁾ Zastalno to nisu bila jedina gostovanja kazališnih putujućih družina u Korčuli.

Širenjem narodnog preporoda i uspješnom borbom za afirmaciju hrvatskog jezika i njegovim uvođenjem u gradske škole 1877, osnivanjem narodne Slavjanske čitaonice 1871, koja je brojila sedamdeset članova, a osobito kad su te iste godine narodnjaci došli na općinsku upravu, ojačala je i pjevačka glazbena i kazališna djelatnost u gradu. Amateri se više nisu morali pridruživati predstavama stranih putujućih družina, a osobito nakon osnivanja »*Korčulanskog pjevačkog društva sv Cecilija*« 1883, najstarijeg hrvatskog pjevačkog svjetovnog društva u Dalmaciji, u kojemu je osnovana i dramska sekcija. Bilo je utemeljeno iz rodoljubnih pobuda, razvijalo se usporedo s političkim buđenjem i sav mu je rad, počevši od njegova pravilnika,⁸³⁾ bio prožet nacionalnim osamostaljenjem a protiv autonomaša i talijanaša.

Na žalost, arhiv mu je raspršen i nestao osim nekoliko dokumenata. Sačuvan je i program prvog koncerta što ga je društvo priredilo 30.

siječnja 1884. na kojemu je otpjevano i nekoliko rodoljubnih Zajčevih pjesama.^{83a)} Nastupio je muški i ženski zbor a i pojedinci uz pratnju glasovira.

Iz proglasa programa Akademije koju je društvo priredilo 20. ožujka 1887. vidi se da su nakon pjevanja neizbježne državne himne i himne društva odigrane dvije šaljive igre u jednom činu od N. Müllera. U zadnjoj točki programa zbor je otjevao koračnicu »*Oj Hrvati*«. Imena amatera su označena u pisanom programu koji je kao javni proglas bio objavljen u gradu.⁸⁴⁾

Tu i slične priredbe nastojali su u ondašnjim političkim sukobima s malobrojnim pristašama autonomnaške stranke što šire razglasiti. Uostalom te su borbe i davale poticaj društvenom životu, pa su i glazbari i amateri nastupali bez materijalnih dobitaka. Iz tog proglasa se doznaje da su tada, a vjerojatno i nešto prije, u Korčuli počele glumiti i djevojke u ženskim ulogama koje su prije, kako vidjesmo, i tu glumili muškarci. A već je i ranije Građanska škola u Korčuli prikazivala igrokaze, aktovke u kojima su uz učenike sudjelovale i učenice. Tako je npr. 9. svibnja 1881. prigodom vjenčanja austrijskog prijestolonasljednika ta škola pod ravnateljstvom Vjekoslava Pjerotića priredila svečanu akademiju. Na njoj su pored obaveznih službenih himni prikazane tri aktovke. Bile su to »*Mlado pastirče*«, u kojoj su glumile tri učenice i dva učenika, »*Sablja*« od M. Berquina u kojoj su predstavljale dvije učenice i sedam učenika, te dramolet »*Na Badnji dan*« od K. Trifkovića s tri »*gospodične*« i tri amatera. Uz pratnju mjesne glazbe učenici su otpjevali i nekoliko pjesama, đaćku školsku himnu kojoj je riječi napisao Varjačić a uglazbio je Ivan Zajc, Mihanovićevo »*Lijepu našu domovinu*«, Knahlovu »*Zvijezdu*«, narodnu »*Vijenac moj*« i Mojses-Škraupovu »*Gdje je stanak moj*«. U stankama svirala je korčulanska glazba i klavir pod ravnanjem učitelja Stijepa Boskija, a na kraju je izvedeno i nekoliko gimnastičkih vježbi. Ulaz je bio besplatan ali su sakupljeni dobrovoljni doprinosi za nabavak knjiga siromašnim učenicima.⁸⁵⁾

I pored obvezatnog službenog okvira i ta akademija pokazuje da se narodna svijest onih teških godina borbe s autonomasima probudila i u Korčuli. Program te akademije je, u okviru jedne državne škole, ispunjen rodoljubljem koje je prožeto romantikom ondašnjeg vremena, ali mu se ne može nijekati građanska naprednost. Uprava škole je okupila amatere

i glazbare, unijela i točku tjelovježbe, potakla skupljanje milodara za knjige siromašnim učenicima, uputila svoje učenike da izvode kazališne predstave i pjevaju rodoljubne pjesme o svojoj zemlji i na materinjem jeziku, na kojemu je tiskan i poziv s programom te priredbe. O tome koliko je narodna pjesma bila omiljena i u gradu Korčuli svjedoči tuzaljka iz 1886. za istaknutim članom Društva Antunom Fažinićem, spjevana u načinu starih naricaljki.⁸⁶⁾ Ta priredba je, nakon kazališnih predstava na talijanskom jeziku i onih u crkvenom krugu, bila očit napredak. Slične akademije su djelovale odgojno, pa će se neki učenici koji su u njoj sudjelovali pojavljivati i kasnije, kao odrasli građani, u društvenom i političkom životu svog grada, skupa sa svojom djecom.

Pjevačko je društvo *Sveta Cecilija*, pored glazbenih i pjevačkih priredbi, prikazivalo krajem XIX stoljeća i kazališne predstave a djelomično i izdržavalo pozornicu, pa su u blagajničkoj knjizi iz 1890—1894. zabilježeni izdaci za to. Iz njih se vidi da je društvo pored stalne plaće učitelju tamburanja u tamburice Josipu Svobodi, plaćalo Ivanu Kaloderi za najam prostorija, a i poslužnika, najviše iz prihoda članarine svojih članova, popravljalo kazalište i pozornicu, kupovalo odijela za predstavljanje i trošilo za priređivanje plesova, prepisivanje uloga u nekoliko različitih komedija, za upravljanje i pokretanje zastorom pozornice. Doznaje se da je posjedovalo klavir, da je bilo predbrojeno na *Popjevke* skladatelja don Mije Čurkovića, nabavilo od Dioničke tiskare u Zagrebu Molièreove »*Kaćiperke*« te ih vjerojatno i prikazivalo, da je predstavljalo komediju »*Margarita*« i priredilo nekoliko akademija u prosincu i siječnju u tri godine. Prema zapisu da je platilo ulaznice svojim članovima za šest predstava D. Jovanoviću i dalo potporu »*Društvo D. Jovanović*« moglo bi se pretpostaviti da je u lipnju 1891. sa šest predstava u Korčuli gostovalo »*Narodno dramatično društvo J. Jovanovića*«. Zabilježeno je da je kazališna družina iz Metkovića gostovala u siječnju 1892. Društvo je na kraju 1895. pogostilo večerom amatere koji su prikazivali neku predstavu.⁸⁷⁾ Plaćanjem tih ulaznica i pozivanjem pjevačkog zbora ili kazališne družine koja se osnovala 1875. u Metkoviću, suzbijao se upliv i dolazak stranih družina, pa je tim prisustvom narodnih kazališnih društava jačala i narodni pokret, pogotovu što je na tim gostovanjima dolazilo do spontanah narodnih ovacija u kojima se očitovala i politička svijest, pa su ih autonomaši i austro-ugarska vlast nastojali omesti.

Očito je dakle da je pjevačko društvo *Sv. Cecilija* pridonijelo razvitku kazališnog i glazbenog života u Korčuli u zadnjem desetljeću prošlog stoljeća a vjerojatno i prije i poslije toga, ali za sada nedostaju podaci o tome.

Iz knjige članarine doznaje se da je društvo imalo na početku posljednjeg desetljeća preko devedeset članova. Među njima su trgovci, odvjetnici, zanatlije, istaknutiji političari i članovi Narodne stranke, javni i kulturni radnici, gradski vijećnici, pomorski kapetani, nastavnici, svećenici i ostali pripadnici starih građanskih i plemićkih rodova pa i oni dalmatinski građani naseljeni ili zaposleni u toj radinoj sredini,⁸⁸⁾ gdje je životna radost južnjaka stvorila sve uvjete cvatu društvenih djelatnosti i u onim skućenim prilikama. Da *Pjevačko društvo sv. Cecilija* osnovano 1883. nije bilo isključivo pjevačko već i glumačko, vidi se iz rodoljubnog i slobodarskog govora koji je 31. siječnja 1909. u općinskoj vijećnici pred skupštinom održao prigodom proslave dvadeset i pet godina njegova postojanja ondašnji njegov predsjednik Samuel Puhiera, nastavnik nastanjen u Korčuli.⁸⁹⁾ On spominje i »kazališne priredbe« i »predstavljanje« koje je društvo priređivalo da bi unaprijedilo, prosvijetlilo pa i politički i društveno uzdiglo Korčulu. Za taj rad članova društva u toku XIX stoljeća on je doznao jer je »kao dječak po domaćim novinama čitao izvještaje o njihovu radu« i »sada brškajuć po zaprašanim kartušinama društvenog arhiva i otiruć slojeve prašine.«⁹⁰⁾ A i zadarski »Narodni list« od 20. siječnja 1909. piše da u Društvu: »Uz pjesmu kao glavni predmet njeguje se revno tamburica, predstava i deklamacija«.

Prema tome doznajemo da je društvo *sv. Cecilija* imalo svoj arhiv a njegova djelatnost bila zabilježena u ondašnjim zagrebačkim i dalmatinskim novinama. Iz naglašavanja u tom govoru da je cilj Društva razbuditi i učvrstiti nacionalnu svijest naroda, stoga da je i gajilo narodnu pjesmu koja je bodrila i Korčulane i unosila »onu iskru koja će jednom da plane osvetnim plamom, razbukti živom vatrom i uništi tako svaku silu i rodu pribavi staru slavu i slobodu, kako je to učinila već u jednom dijelu našega naroda«, iz spominjanja pjesme koja je »odjekivala dolinama i bregovima, kadno je razdragan narod slavio dan prvoga svoga ujedinjenja postaviv na glavu prvaka svoga Tomislava kraljevski vijenac«, iz ubrajanja Jovana Jovanovića Zmaja u »naše« pjesnike, a spominjući »naš narod istrošen tolikim borbama za tugju slavu i veličinu, izmoren pod igrom najbrutalnijeg despotizma«, te konačno iz zadnjih

govornikovih riječi »Ne zaboravimo nikada da je naše nastojanje plemenito, kulturno i otačbeničko i da nam je od utemeljenja namijenjeno da njim kročimo k velikoj svrsi«, može se smatrati da je izražena misao o oslobođenju Hrvata od austrijske vlasti i autonomaškog pritiska te misao o bratimljenju s ostalim južnoslavenskim narodima na Balkanu.

Iz toga javnog predsjednikova govora, izrečena u gradskoj vijećnici pred građanima, jasno se vidi da je kulturna djelatnost tog društva, među kojima i kazališna, u toku XIX i prvih godina našeg stoljeća odigrala važnu ulogu buđenja narodne svijesti i razvijala se usporedo s političkim životom u gradu Korčuli. Ta uloga je bila to teža što su se u tom gradu narodnjaci dugo borili s autonomašima, iako je 1871. općina prešla u hrvatske ruke, a ni prije toga nije bila potpuno autonomaški usmjerena. Pjevačko društvo je, dakle, ostalo dosljedno svrsi svog osnivanja istaknutoj u pravilniku: »da učenjem i gojenjem narodnog hrvatskog pjevanja oplemenjuje srce mjesnoj omladini, da joj podgrijava čuvstvo prema jeziku svojemu i prama drevnim običajima, da joj zasadi u dušu tvrdo osvjedočenje kako je dužna da čuva i brani svoje narodne svetiđe, da bude svojim u svojoj zemlji, a tuđinca da štuje po starom hrvatskom običaju kao gosta svoga.«

Širina njegove rodoljubne zamisli i djelatnosti vidi se i u povezivanju sa zagrebačkim pjevačkim društvom »Kolom« i splitskim »Zvonimirom«, priredbama u korčulanskoj »Slavjanskoj čitaonici«, podupiranjem »Korčulanske hrvatske općinske glazbe«. ⁹¹⁾ Očituje se i u brzojavu upućenom makarskoj općini prigodom velike nacionalne proslave otkrića Kačićeva spomenika 1890, a i predstavniku jugoslavenske misli Josipu Jurju Strossmayeru 1900. prigodom pedesete godine njegova biskupovanja. Taj brzojav postoji u nekoliko inačica, iz kojih se vidi nastojanje za što točnijim, izbrušenijim i srdačnijim izrazom, ⁹²⁾ jednako kao i u onim pozdravima upućenim 1848. banu Josipu Jelačiću iz kojih se vidi težnja Korčulana za sjedinjenjem s gornjom Hrvatskom. I u brzojavu Odboru za otkriće Tommaseova spomenika u Šibeniku 1896. ističu se njegove »Iskrice«, suprotno od brzojava malobrojnih korčulanskih autonomaša koji hvale njegov rječnik sinonima talijanskog jezika. ⁹³⁾

Iako s manjim prekidima kazališni život u Korčuli se nastavljao u XIX stoljeću. Ne može se znati da li se razvijao i napredovao u svojoj vrsnoći, ali smisao za nj i dobar uspjeh predstava može se pretpostaviti upravo po tom slijedu u okupljanju amatera.

Bio je, kao što to obično biva, vezan uz glazbeni i zabavni život, a u Korčuli je 1871. osnovana *Narodna slavjanska čitaonica*, a 1877. je postojala »*Građanska glazba*« i 1892. osnovana »*Korčulanska hrvatska općinska glazba*« koje su davale javne koncerte na čijem su programu, pored ostalih, skladbe Zajca, Verdija, Straussa, Grossmanova »*Slavenska simfonija*« i polka koju je uglazbio Josip Svoboda učitelj glazbe,⁹⁴) a posebno tamburaškog zbora u *Pjevačkom društvu sv. Cecilija*.

Općinska je glazba sudjelovala u svim rodoljubnim manifestacijama, pri izbornim pobjedama narodnjaka, na zborovima pa i na dočeku kotarskog zastupnika Jurja Bijankinijeva, praćena građanima i omladinom kroz vijorenje trobojnica⁹⁵) u razbuktalom korčulanskom maestralu.

U crkvama je pjevao crkveni zbor i svirale orgulje. One u franjevačkoj crkvi na Otoku sagradio je poznati orguljar *Gaetano Moscatelli*, udomaćen u dalmatinskoj sredini 1800,⁹⁶) a stolna crkva je nabavila nove 1883. od mletačkog orguljara *Bazzanija* koji je na njima ponosno naznačio da je sljedbenik orguljara *Nakića*.⁹⁷) Ali u dominikanskom samostanu se krajem XIX stoljeća uz »*Molitvu Djevice*« pjevalo pri susretu prijatelja »*Lijepu našu*« i Mascagnijevu »*Cavalleriju rusticanu*«. ⁹⁸)

Razvitku glazbe u Korčuli pridonijeli su pojedinci i pojedine obitelji koje su je pokoljenjima njegovale. Iznijet ću nekoliko podataka o obitelji Boski čiji su se članovi bavili glazbom, sudjelovali i bili među utemeljiteljima Pjevačkog društva sv. Cecilija, glumili u korčulanskim amaterskim družinama, orguljali u stolnoj crkvi, sudjelovali i dirigirali na javnim koncertima, dobavljali iz Beča, Trsta i Zadra glazbala i kajde onda suvremene glazbe, održavali veze s orguljarima, pokazivali smisao za slikarstvo, sabirali umjetnine i starine, dopisivali se s književnicima⁹⁹) posjećivali kazališta u Mlecima i Padovi te kulturno-umjetničke i povijesne spomenike tih gradova, bili pretplaćeni na prve hrvatske novine, sudjelovali u zidanju oltara klasicističkog sloga tršćanskog kipara *V. de Cecco*¹⁰⁰) i poklanjali nakit svom obiteljskom oltaru u korčulanskoj stolnoj crkvi,¹⁰¹) gajili rijetko cvijeće i slali ga prijateljima u Split.¹⁰²) Unuk dr Ivana Ivaniševića Ivan Boski, sin njegove jedinice Jerkice udate za Anđela Boskija nastavio se baviti glazbom, vjerojatno upravo zbog toga što je nakon smrti svoje majke živio kod djeda koji se bavio, kako vidjesmo, kazalištem i književnošću. Anđelo Boski je nastojao nabaviti za svog sina glasovir, pa je zamolio jednog svog prijatelja u Zadru da mu to omogući. On mu je pisao početkom ožujka 1838. da nabavku kla-

vira iz Beča otežava njegov prijenos, a i ne može se kupiti za 150 fiorina koje je Boski naumio za nj potrošiti jer se ni modernu spinetu ne može za tu svotu nabaviti, to više što bi troškovi prijenosa, omota i nameti stajali barem 50 fiorina. On mu je stoga preporučio da kupi glasovir kod potpukovnika Bonipertija, zeta Zadranina Alberta Pellegrinija, koji da je vrstan i ima najsuvremeniji oblik a izrađen je u jednoj od najpoznatijih bečkih tvornica. Mogao bi ga vjerojatno kupiti za cijenu od oko 200 fiorina.¹⁰³⁾ Da li je glazbalo otkupljeno nisam saznao, ali u Boskijevoj kući je postojao glasovir empirskog sloga bečke tvrtke, kojoj je bila vlasnica *Nannetta Streicher*, Beethovenova prijateljica, koji je nedavno otkupljen i sada je u Muzeju grada Korčule.¹⁰⁴⁾

To je možda klavir koji je malo nakon onog obavještenja iz Zadra Boski kupio i dao prenijeti u Korčulu, jer je Domenik Vicentini, tršćanski knjižar, izdao Pompeu Poiretu, kao posredniku, račun kajda kupljenih za klavir u lipnju 1839. koji se sačuvao u Ivaniševićevu arhivu. Tu su nabrojene kajde iz Bellinijeve opere »*Norma*« i Donizettijevih »*Gemma di Vergy*«, »*Elisir d'amore*« i »*Belisario*«, Mercadantijeve simfonije i Riccijeva dueta. Bijahu to onda poznata djela, od kojih su većina skladana i prikazana u tom istom desetljeću, pa se po tome vidi da je naručitelj, a to vjerojatno Ivan Boski, pratio suvremenu glazbu, a osobito operu,¹⁰⁵⁾ te izvodio njihove dijelove na glasoviru. Iz spomenutog pisma koje mu je upućeno iz Zadra u ožujku 1838. vidi se da se i ostala glazbala dobavljahu dilihansom iz Beča preko Zadra, a zatim brodom u Korčulu, pa se u tom pismu spominje flauta i mala flauta u kutijama koje su upućene gospodinu De Lantana.¹⁰⁶⁾ U Zadru je kasnije, 1876, živio graditelj Giuseppe Bergomi pok. Karla iz Chiarija koji je sklopio 29. studenog ugovor za gradnju orgulja u Kaštel-Lukšiću.

Iz dopisivanja s Korčulaninom Kalogjerom, koji je učio u Zadru, doznaje se da je Ivan Boski 1841. boravio u Padovi, odakle mu je Kalođera naručio litografiju Gospe po djelu nekog starog talijanskog slikara: »... ne želim Tizianovu Assuntu ni Rafaelovu Madonu della seggiola nego neku drugu Rafaela ili drugog glasovitog umjetnika u najvećem formatu i što je moguće ljepšu po poletu, nježnosti, ljupkosti, držanju i po točnosti izradbe. U ostalom potpuno se prepuštam vašem ukusu a napokon ću vam kazati da ta slika treba jednoj gospođi istančana duha koja mi se obratila da joj je nabavim ...« Iz te narudžbe vidi se i njihov ukus i odnos prema

likovnoj umjetnosti onog neoklasicističkog vremena, ali oni spominju i usavršavanje u glazbi zbog čega je Boski i boravio u Italiji.¹⁰⁷⁾

Na povratku u Korčulu on je nastojao dobiti što više kajda. U pismu od 21. lipnja 1842. Kalođera ga moli za oprost što mu po nekome vojniku nije uspio prepisati *Haydnove* tekstove pa mu preporuča da ih nabavi u Beču ili u Trstu kod knjižara Favargera s kojim je Korčulanin Josip Zovetti u vezi pri naručivanju kajdanka. Kalođera mu javlja i preporuku i savjet Ivana Cigale, učitelja glazbe u zadarskoj stolnoj crkvi, da u njegovom glazbenom učenju i napredovanju izabere neka djela kao što su *Merkadanteov Il giuramento*, *Donizettijeva La gemma di Vergy*, *Bellinijeva Norma*, *Rossinijev Barbieri di Siviglia*. Javlja mu i cijenu pojedinih kajda koje važe kod tršćanske knjižare Dominika Vicentinija.¹⁰⁸⁾

Sačuvala se i bilješka troškova Boskijeva puta i boravka u Mlecima, Padovi i Vicenzi, gdje je ostao, čini se, mjesec dana. Obišao je sve istaknutije spomenike. U Mlecima je pregledao arsenal, koji kao sin poznatog brodogradilišnog grada nije ni mogao mimoći, Duždevu palaču, Kraljevski dvor, knjižnicu i tamnice, Galeriju Manstrin i Galeriju Akademije, provozao se gondolom po Velikom kanalu, odvezao na Lido i u tvornicu stakla na Muranu. U Padovi je posjetio Palazzo della Ragione, Kabinet prirodnih znanosti i dvoranu Pedrocchi, gradske perivoje, trgove i labirint, a u Vicenzi Palladijev Teatro Olimpico i ostale znamenitosti. U svom obračunu nije spomenuo crkve, jer za obilazak njihovih umjetnina nije plaćao, ali je nabrojio svih 5 kazališta u kojima je gledao 5 predstava, Fenice, Gallo, Apollo, San Samuele i danje kazalište Malibran.¹⁰⁹⁾

Ivan Boski je često iz Korčule u toku 1845—1851. naručivao glazbene kajde kod tršćanskog knjižara Dominika Vicentinija i njegove udovice, a 1853. i kod tvrtke G. M. Acquaroli u Trstu. Tu se spominju *Mendelssohn-Bartholdyjeve sonate* za orgulje i *Donizettijev Miserere* i opera *Maria di Rohan*, *Verdijeva opera Macbeth*, *Mercadanteov Giuramento*, *Nataluccijeve himne papi Piu IX*, *Tutschevi marševi* i *pastorale za orgulje Davida di Bergama*, *Fumagallijeve* i ostale skladbe. Iz većine njih se vidi da je pratio suvremenu glazbu.¹¹⁰⁾ Sačuvalo se nekoliko njegovih prijepisa kajda iz 1859. i obližnjih godina. Svirao je i stare orgulje u stolnoj crkvi pa je naručivao i suvremene skladbe i upute za orguljaše. Godine 1850. dopisivao se s orguljarom *Karlom Hesseom* u Trstu koji je popravio to glazbalo.¹¹¹⁾

Iako mu pređi bijahu doselili iz Italije, on se kratko tamo zadržao i vratio u Korčulu kao što je to njegov prijatelj Kalodera i pretpostavljao kada mu je iz Zadra pisao u Padovu: »...*Razumijem dobro da vam se u Italiji mogu javiti i zadržati vas najmilije zabave a možda i nježni osjećaji, ali se nadam da će vas nakon dvije godine svladati potpuno čežnja za domovinom.*«¹¹²⁾

Pa i naravno, taj unuk Ivaniševića i Španićke, vlasnik imanja i ljetnikovca u selu Žrnovu, nije se mogao otuđiti i živjeti bez domaće sredine. U svom gradu on će razviti glazbenu djelatnost opskrbljujući se suvremenim glazbenim djelima, orguljati u stolnoj crkvi i na priredbama, a i pratiti politički i kulturni preporod svog naroda i putem hrvatskih listova »*Novine dalmatinsko-hrvatsko-slavonske*« i »*Danica hrvatska, slavonska i dalmatinska*« na koje je 1849. godine bio pretplaćen.¹¹³⁾

U Boskijevu arhivu sačuvano je mnogo kajda za klavir što su bile vlasništvo Ivana i njegova sina Stjepana koji je bio među utemeljiteljima Pjevačkog društva sv. Cecilije, orguljaš i učitelj glazbe. Tu su *valcer J. Lannera*, *Dionisijev marš Tomazeo*, odlomci opera: *Scaramucija*, *Donizettijeve Torquato Tasso*, *Marie de Rohan* i *Lucije Borgia*, *Verdijevih Ernanija* i *Rigoletta*, *Mercandanteova Il Giuramento*, *Rossinijeva Otella*, *Le Siège de Corinthe* i *Italiana in Algeri*, *Lillove Rosamunde in Ravenna*, te raznih sonata i priredaba za klavir. Ostalo je mnogo prijepisa kajda među kojima i *Messa a due voci con accompagnamento d'organo composta espressamente per uso del preparandio maschile in Trieste* od A. Zeževića i *Messa instrumentata a 3 voci di Giovanni Cigala maestro di cappella presso la chiesa metropolitana di Zara*, čiji je prijepis posjedovao P. Božanić, i ostala djela. Mnogo je kajdi kupljeno kod G. Acquarolija u Trstu, mnogo prepisivao. Neke kompozicije označuju doba romaničnog nacionalizma. Tu su *Pijev hrvatskih dijaka*, *Tri čaše*, *Čurkovićevih Dvačeset popjevaka* objavljenih kod C. Schmidla u Trstu, *Bozzottijev marš za klavir* posvećen crnogorskom knezu Nikoli I i objavljen u Zagrebu 1882, *Marinkovićeva Onam, onamo* tiskana u Pančevu 1879, *F. Šaverij-Koch Vilini glasovi* posvećeni pjesniku Petru Preradoviću i tiskani u Zagrebu. Sačuvan je i list s nekoliko primjedbi¹¹⁴⁾ koje, iako nisu jasne, jer se ne zna točno na koji se plan i nacrt odnose, ipak su zanimljive jer popunjavaju popis naših pjesama koje su se onda pjevale i svirale u Korčuli.

Ivanov sin Stjepan Boski (1851—1928) istaknuo se kao rodoljub, ravnatelj glazbenih priredbi, revni član i blagajnik društva sv. Cecilije koje je imalo pečat sa harfom u sredini i okolnim natpisom na našem jeziku: KORČULANSKO PJEVAČKO DRUŠTVO SVETA CECILIJA.

Kao blagajnik on se nije potpisivao talijanskim oblikom svog prezimena već Boški. Njega je predsjednik Društva u već spominjanom govoru 1908. istaknuo kao najrevnijeg člana društva. S njim je, dakle, treće pokoljenje obitelji Ivanišević-Boski nastavilo rad na glazbenom, kazališnom i društvenom životu u Korčuli.

Taj život se nastavio i u prvim godinama XX stoljeća. Pjevačko društvo je nastavilo svojim pjevačkim i tamburaškim zborom i amaterskom kazališnom grupom. Prema sačuvanoj fotografiji iz 1907. Društvo je imalo dvadeset i pet članova i trinaest članica, dakle trideset i osam aktivnih članova. Naravno, taj broj fotografiranih članova u svečanom crnom odijelu s društvenim znakom na prsima, među kojima su i dirigent Ignacije Svoboda sa svojim štapićem i predsjednik Puhiera s medaljom u obliku lovorom okićene lire Hrvatskog pjevačkog saveza iz 1902, ni taj broj djevojaka u bijelim i zakopčanim odijelima ondašnjega secesionističkog kroja i duge skupljene kose, ne predstavlja čitavo članstvo. Bilo ih je i više. S njima su i njihove tamburice tamburaškog zbora Farkaševa sustava (bugarija I i II, brač I, berda i bisernica) koje su, skupa s kazališnim predstavama, uveseljavale malu gradsku sredinu zanatlija, činovnika i posjednika.

Usporedi li se ta fotografija iz 1907. s onom iz 1883, godine osnutka Pjevačkog društva,¹¹⁵ vidjet će se i po njoj kako se to Društvo u dva deset i četiri godine sredilo i učvrstilo.

Pjevačko društvo »Korčulanski diletantski pozorišni klub« prikazalo je 26. prosinca 1908. Goldonijeve »Zaljubljenike« u prijevodu J. Perića. Lica su glumili isključivo Korčulani i Korčulanke. Iz šapirografiranog programa doznaje se da su u kazališnoj dvorani postojali balkon-galerija i parter, kako smo već naveli prema svjedočanstvu onih koji ih se sjećaju.¹¹⁶ Prema vijesti iz zadarskog »Narodnog lista« u siječnju 1909. na svečanoj proslavi Društva, kojoj je prisustvovao i *Hrvatski sokol* i za koju je stiglo preko četrdeset brzojavnih čestitki, izvedeni su duet iz Smetanine »Prodane nevjeste«, odlomci iz *Zajčeva* »*Slijepca Marka*«, iz *Albinijeve operete* »*Nabob*«, *Šviglinovi* »*Bugarski napjevi*«, zakletva i finale iz *Zajčevog* »*Zrinskog*«.

Tako su se slaveći dvadeset i petu godišnjicu svog djelotvornog Društva zabavljali Korčulani i ne sluteći da će njihov veseo i radin gradić doskora doživjeti strahote prvoga svjetskog rata.

I u toku toga rata Pjevačko je društvo dalo 2. prosinca 1914, prigodom šezdeset i šeste godišnjice vladanja ostarjelog Franje Josipa I, »u korist vojnika na bojnem polju kao božićni im dar« zabavu s mješovitim glazbenim dijelom u kojemu se već osjeća primorani »ratnički« ugođaj i s Mülerovom šaljivom igrom »Bez brkova« s pet lica. Glumili su isključivo Korčulani i Korčulanke, ali u skućenom broju, a i program zabave bio je tiskan u škrtom obliku secesionističkim slovima i umnožen na cinkografu.¹¹⁷⁾

Sljedeće godine, sredinom veljače, priređena je u *Hrvatskom domu* zabava u kojoj su sudjelovali sami Korčulani, pojedini pjevači, tamburaški i pjevački zbor i amateri sa šalom »Intermezzo« Marije Jurić-Zagorke i komedijom »Brzozav« u kojima je glavno lice glumio kasniji publicist i novinar Petar Giunio. Program je šapirografiran i ukrašen crtežom srca i brzozavnih žica.¹¹⁸⁾ Petog travanjskog dana 1915. korčulanski amateri, ovaj put pod nazivom »Korčulansko pozorišno diletantsko društvo«, prikazali su također u »Hrvatskom domu« dramu Evgenija Kumičića »Sestre« (*Poslovi*) kojoj oni postaviše naziv »Oluja«, a nazvaše je »veličanstvenom«, dok su među licima sudbenog povjerenika prekrstili u »Ivan Strogic žandar«. Na ispisanom programu dječjim je crtežom naslikana pučina s jedrenjakom u pozadini, a u prvom planu zmija savijena uz pričvršćenu motku s nirtvačkom glavom na kojoj je sova. Uz njih je sidro i brodski pojas za spasavanje. Naivan crtež se odnosi na sadržaj drame u kojoj su i ovaj put igrali sami Korčulani i Korčulanke. Na programu nije označena godina priredbe, ali prema oznaci da se prikazivala 5. travnja, i to drugog uskrsnog dana, može se datirati u 1915. U drami su pored amatera sudjelovali i statisti kao ribari, krabulje, žene i djeca. Nije, dakle, na programu uzalud pisano da je drama, bar za Korčulu, »veličanstvena«, ali je zanimljivije da je i u toj ratnoj godini u njoj sudjelovao velik broj amatera i statista.¹¹⁹⁾

Čini se da ratno stanje u Korčuli nije smanjilo zanimanje za kazališne priredbe, pa se u pokladama, 13. veljače 1916, »Diletantski klub Pjevačkog društva sv. Cecilije« osmijelio prikazati Gogoljevu »Ženidbu« s jedanaest lica, a značajno je da komedija nije dana u dobrovoljne ratne

svrhe. Neka lica su na programu pogrešno nazvana i ispisana pa je Fjokla Panteljejmovna postala *Tekla Panteilomovna*, a Ivan Pavlović Kajgana prozvan u toj primorskoj sredini *Sardela*.¹²⁰⁾

Slične izmjene su se vjerojatno vršile i u tekstu, ali uostalom to bijaše davni običaj još od Molièreovih prikazivanja u starom Dubrovniku.

Isti taj klub prikazivao je i Nušićev »*Svet*«, ali, na žalost, na programu gdje je i ćirilicom ispisan naslov komada CBET, nije označen nadnevak i godina prikazivanja te komedije u Hrvatskom domu. Osim Zlatka Vučenovića, učitelja poljodjelstva, sva lica bijahu Korčulanke i Korčulani.¹²¹⁾ Ta predstava u četiri čina s petnaest lica bila je i najveći kazališni a i najsloženiji komad što su ga korčulanski amateri dali u dugogodišnjem slijedu svog rada u toku jednog stoljeća, od 1817. do 1917. godine. Taj se slijed doduše prekidao i nije ga moguće barem za sada popuniti dok se ne ispita ju nesređeni i rastrgani korčulanski arhivi. Ali i ovakav prikaz, od vremena djelovanja korčulanske kazališne družine na talijanskom jeziku u teškim ratnim godinama iz početka XIX stoljeća do isto tako ratnih godina našeg stoljeća pokazuje da zanimanje Korčulana za kazalište i glazbu nije utrnulo. Razvijalo se usporedo s političkim i društvenim prilikama pa i u njima pokazuje usmjeravanje prema napretku.

B I L J E Š K E

*) (Adi 19 zener 1514.)

Item ala compagnia che fo le feste de carneval de ordine de lo magnifico domino messer lo conte et zudixi et altri gentilomini Lire 12 soldi 8...

Adi detto (15 febraio 1583.). Die dar per contadi per agui de terna no 20 tolti per fichar la scena in palazo, ove s'ha da recittar la comedia soldi quatro val — L — s 4.

Adi detto (5 marzo 1583.). Die dar per contadi a Zuanne marin per haver portado in palazo i banchi per servitio dela scena soldi sei L — s 6.

Korčulanski spisi, sv. 887 — sveščić kamerlenga N. de Junijs 1514. god.; sv. 892 — sveščić 18, kamerlenga V. Ismaeli. Hist. arhiv u Zadru.

1) U popisu stvari bratovštine bičevalaca sv. Silvestra u Zadru spominje se odjeća i maska onoga člana koji glumi ulogu Jude u Muci, G. Praga, Testi volgari spalatini. Atti e memorie della società dalmata di storia patria. vol. II str. 118, Zadar 1928.

2) C. Fisković, Iz glazbene prošlosti Dalmacije, Orgulje, Mogućnosti, XXI, br. 6—7, Split 1974, str. 724.

3) Ibidem, str. 726. O harpsikordu: G. Gábry, Old musical instruments, Budapest 1969, sl. 2, 3, (XVII stoljeće), str. 9, 10, 11.

4) M. Gživoje, Otok Korčula, II izdanje, Zagreb 1909, str. 242; V. Foretić, Povijesni prikaz korčulanske moreške. Moreška korčulanska viteška igra. Iz-

dano povodom 30 godišnjice obnove 1944—1973 str. 41; *N. Beritić*, Iz povijesti kazališne i muzičke umjetnosti u Dubrovniku. Anali Historijskog instituta u Dubrovniku II, Dubrovnik 1953, str. 346.

⁵⁾ *I. Ivančan*, Narodni običaji korčulanskih kumpanija, Zagreb 1967; *V. Matić*, Zaboravljena božanstva, Beograd 1972, str. 147; *I. Ivančan*, Narodni plesovi Dalmacije, Zagreb 1973, str. 208, 313.

⁶⁾ *C. Fisković*, Stara kazališta, Baština starih hrvatskih pisaca, II, Split 1971, str. 172.

⁷⁾ *P. Andreis*, Storia della città di Traù, Split 1908, str. 311.

⁸⁾ *P. Butorac*, Dva nepoznata rukopisa Marka Martinovića, Anali Historijskog instituta u Dubrovniku I, Dubrovnik 1952, str. 382.

⁹⁾ *C. Fisković*, Urbanističko usavršavanje Korčule Kanavelićeva vremena, Zbornik otoka Korčule, 3, Radovi o Petru Kanaveliću, Korčula 1973, str. 67.

¹⁰⁾ *C. Fisković*, o. c. (9), str. 67.

¹¹⁾ *Ibid.*

¹²⁾ *M. Foretić*, Radovi (rukopisi, djela) Petra Kanavelića, Zbornik otoka Korčule 3, Radovi o Petru Kanaveliću, Korčula, 1973, str. 247.

¹³⁾ *Ibid.*, str. 217.

¹⁴⁾ U korčulanskim spisima u Historijskom arhivu u Zadru postoji nekoliko popisa pokretnina.

¹⁵⁾ Na Visu je zapovjednik engleskog ratnog broda 1809. dao prikazivati za svoje uzvanike, predstavnike političke, sudske i crkvene vlasti te neke ugledne ličnosti nakon gozbe, a na palubi broda, predstavu jedne tragedije.

D. Foretić, Vis u međunarodnom zbivanju na početku XIX stoljeća, Mogućnosti III, br. 7, Split 1956, str. 533. Nije isključeno da je sličnih priredbi bilo i u Korčuli za vrijeme engleske vlasti.

¹⁶⁾ Curzola li 13 tredeci Settembre 1815. quindeci. Presentata dall'infra-scritto signor Felice Sarich in atti di me Nodaro instando per la notizia alli signori Giovanni Carlo Cetineo, e Gasparo Mirossevich quondam Nicolo, affine etc.

Marco Depolo nodaro publico etc.

Il signor Felice Sarich, e la di lui compagnia de virtuosi, comici non anno mai perduto di vista l'impegno contratto in atto publico notariale 30 aprile prossimo passato colli signori Giovanni Carlo Cettineo, e Gasparo Mirossevich.

Che se la compagnia costantemente qui attesa dal signor Sarich non compare a queste parti per li 3 giugno decorso, epoca protratta per compatibili circostanze con scritto 11 Maggio di questo anno in Lesina, è d'attribuirsi la causa ad una forza superiore, che colla sopravvenienza della peste di Marcarsca, pose nella più rigorosa riserva sanitaria ogni provenienza, mettendo un informantabile barriera alla libera comunicazione, ed alla pratica.

Tentò null' ostante la compagnia il qui personalmente recarsi, ma, respinta, dovette con suo danno retrocedere.

Innoltre con apposita supplica prodotta li 30 Luglio prossimo passato al signor comisario di governo locale fù richiesta ma denegata l'ammissione allo sbarco della compagnia in Curzola come da rescritto del giorno susseguente.

Tutto prova l'impuntabilità del contratto signor Sarich che durante la serie non interotta del tempo qui si sacrificò colla persona non senza sensibile di lui pregiudizio, ed è pure giustificata la compagnia, che stando attaccata agli impegni contratti, annellava di eseguirli:

Or che mittiganti circostanze offrono un rimedio quell' è di essere qui amesse di pratica le provenienze non sospette della Dalmazia mediante sconto di sette giorni di riserva la compagnia è pronta di assogetarvi, e lo farà assolutamente per la metà di ottobre prossimo venturo, e prima ancora.

Non restano di ciò prevenuti li signori Carlo Cettineo e Gasparo Mirosevich quondam Nicolò per l'effetto di quando loro incombe in forza del contratto vigente che deve riportare l' inalterabile sua osservanza.

S'insta per l'imediata notizia alli medessimi

Felice Sarich

a 14. Detto. Notificata la premessa estragiudiziale alli sopracitati signori Giovanni Carlo Cettineo, e Gasparo Mirosevich col mezzo di Tomaso Marchich usciere di questa Cesarea Reggia prov. Giudicatura di pace come riferito.

Marco Depolo quondam Pietro nodaro publico in Curzola à copiato dal suo originale negli atti miei esistente, incontrato, sottoscritto, e sigillato.

Arhiv obitelji Boski u Gradskom muzeju u Korčuli, (od sada ABK).

¹⁷⁾ L. C. Pavišić, Memorie Macarensi, II, Pula—Trst 1900, str. 74. Kuga u Makarskoj je našla odjek i u ondašnjem slikarstvu. Zadarski slikar Franjo Salghetti-Drioli naslikao je kompoziciju »Kuga u Makarskoj«. Archivio storico per la Dalmazia I, vol. I, fasc. III, Zadar 1926.

¹⁸⁾ Reverendo Domino Gregorio Sacerdoti

Boschi primas in hac Ca-
therdali Ecclesia Missam
celebranti

Epigramma

Corcyrae Melenas nunc festinet ad oras

Qui portenta Deum cernere laete cupit

Qui novus ingreditur ductus pia Templi Sacerdos

Numine adorando, Moses, hic, alter adest

Dum Lethea lues Macarschae (orribile visu)

Sternebat passim corpora pressa tabo;

Fidelis Pallas doctas hunc fovit in ulnas,

Illic et insignem reddidit arte sua.

Ipsa suam nutriens mentem fervore Divino,

Inde, dat, ut valeat munera celsa sequi

Pergama lustravit sublime culmine mentis,

Moribus informans oreque ad astra viam

Talibus ille nitens, quae animum, virtutibus, ornant,

Parturit arbitrio, parturit ore Deum.

In signum existimationis
Vincentius Canonicus Andrijich
ABK

¹⁹⁾ C. Fisković, o. c. (9), str. 74.

²⁰⁾ Albero Genealogico
della famiglia de Ivanisevich nobile oriunda
ungarese proveniente da Ostarvizza di
Pogliza

Andrea
Giovanni
Luca
Giovanni

Mattio Giorgio
Dr Giovanni
Antonio

Usporedo je i rodoslovlje druge grane te obitelji i potpisi stanovnika Jelse s općinskim sindakom Jelse 3. XII 1817, Franom Garčina i okruga u Hvaru: Dal Imp. Regio Commissariato distrituale di Lesina li 5. Decembre 1817.

L. S.

G: Smurich

ABK

²¹⁾ Die Decembris 1774

Joannem Antonium filium domini Matthaei Ivanissevich, ejusdem legitimae uxoris domine Hieronymae filiae defuncti domini Antonij Coludrovich, natum die 21. currentis, ego parochus Jacobus Zegher baptizavi in ecclesia parochiali. Compatres fuerunt dominus Joannes filius domini Antonij Ivanissevich, et domina Magdalena uxor domini Antonij Ivanissevich

Condordat cum originali, ita est etc.

Datum ex parochiali ecclesia Gelsae S. S. Fabiani, et Sebastiani M. M.
die 14. Augusti 1809 —

Stephanus Canonicus Milossevich
parochus m. p. et sigillo ecclesiae
(pečat).

ABK

²²⁾ Capo d'Istria 30 Agosto 1792.

L'Illustrissimo Signor Giovanni Iuvanisevich giovane fornito di ottimo talento si applicò con frutto allo studio della Logica e Metafisica e dimostrò sempre grande facilità nell' intendere, e ritenere a memoria le cose anche difficili imparate onde possono sperarsi avanzamenti straordinarj nelle stesse scienze, e in altre, a cui sarà per applicare. In fede etc

Francesco Feltri delle Scuole Pie
 Rettore del Collegio

ABK

²³⁾ RIPORTANDO GLORIOSAMENTE
LA LAUREA DOTTORALE IN AMBE LE LEGGI
IL NOB. SIGNOR
GIOVANNI IVANISSEVICH
SONETO

Dedicato all'esimio merito del Rm Signor Don
GIOVANNI CAN^{co} DUBRAVCICH
PUBLLICO PROFESSORE DI GIUS CANONICO

La voga Dea, che regna in Amatunta,
Gentil, prode Garzon, franco vincesti;
La quadrella d'Amor ottuse festi;
Che di Pafò Minerva ogni arma spunta.

A Pallade mai sempre Astrea congiunta
In tuo favor, Genio felice, avesti:
Onde in alto così tuoi vanni ergesti,
Che la tua brama alla tua meta è giunta.

Quindi Ciprigna, ed il suo Figlio Amore.
Di scorno freme, e questi rompe l'arco,
Maledicendo i vezzi, i dardi, e l'Arte.

Astrea, e Minerva al grande tuo valore
Intreccian Serto d'alta gloria carco,
E degli arcani Lor ti fanno a parte.
Insegno di profondo ossequio
Alcuni Amici.

IN PADOVA A S. BARTOLOMEO 1794.
NELLA STAMPERIA DI CARLO CONZATTI
Con Licenza di Superiori.

ABK

²⁴) Svi se ti dokumenti nalaze u ABK.

²⁵) adi 20 Febraro 1803 Curzola

Nota

de Pezzi di pietre da scarpello ordinate ai fratelli Seghedin di Pietro, Marco Laus, Zuanne Tverdeich quondam Domenico e Zuanne Didovich quondam Domenico dal nobile signor Dr Giovanni Antonio conte Ivanissevich come segue, e ciò per la sua casa in Pupnatta.

Porte cinque colle sue cornise, due porte di piedi cinque a L 3:10 il piede. Balconi grandi colle sue cornise di tre piedi l' uno all' istesso prezzo.

Di più piccolo balcone senza cornise di piedi due, e mezzo all' istesso prezzo.

Più quattro feriate di otto piedi l' una all' istesso prezzo.

Più la placca per la balconada d'accordo L 24: —

Più quattro modioni doppi a L 6: — cadauno

Più dodici detti ugnuli a L 3: l'uno

Più altri dodici detti al istesso prezzo

Più scalini dodici di piedi tre l'uno a L 3:10 cadauno.

Resta convenuto, che li sudetti materiali dovranno essere approntati per li primi di maggio 1803. in Ocorusiza, e trasportati al lido del mare nella valle detta Ocorusiza a tutte spese delli maestri sudetti :—

adi 2 maggio 1803. Curzola

Confessano li sopradetti fratelli Seghedin di Pietro, Marco Laus, Zuanne Tverdeich quondam Domenico e Zuanne Didovich q. Domenico di esser stati intieramente soddisfatti e pagati per tutti li pezzi di pietre sopradette, e lavori fatti per la casa in Pupnatta, e ciò dal sudetto signor conte Ivanissevich facendoli per ciò quietanza, e chiamandosi intieramente pagati e soddisfatti, dichiarando di rimaner diffettivi verso il sudetto signor conte Ivanissevich di una placca non fatta, e della quale s' impegnano di compensarlo con altro lavoro a sua elezione ed a sua richiesta, in fede etc

† Croce di Martin Seghedin

† Croce di Marco Laus

† Croce di Zuanne Tuardeich g. Domenico

† Croce di Zane Dedovich q. Domenico

Giacomo Ivancevich conda Francesco fui pressete testimonio

Giuseppe Ivuscovich fui presete testimonio

ABK

²⁶⁾ C. *Fisković*, o. c. (6), str. 57; A. *Jutronić*, *Naselja i porijeklo stanovništva na otoku Braču*, Zbornik za narodni život i običaje, 34, Zagreb 1950, str. 168.

²⁷⁾ V. *Ivančević*, *Korčula pod Francuzima (1806—1813)*, Radovi Instituta JAZU u Zadru, sv. 19, Zadar 1972, str. 365.

²⁸⁾ ABK.

²⁹⁾ Encomio

ai giusti meriti di Sua Eminenza Reverendissima Monsignor Cesare Cardinale Nembrini Gonzaga
Vescovo di Ancona.
Sonetto

Tutte le doti, che fregiar son atte
Alto soggetto in eminente stato,
Nembrini tutte le succhiò col latte,
E va di queste fortemente armato.

Pietà, che rende le malie distratte
Sempre gli veglia fedelmente a lato,
Sapienza santa con maniere intatte
Guida per tutto impavido il Prelato.

Porpora ei veste rilucente illesa,
Premio dovuto a virtuosa vita,
Per cui si avvanza al trono della Chiesa.

Si, quest'è voce del mio cor sincero,
Che alla brama comun seconda, e unita
Chiama il Nembrini della Fe all' Imperò.

In segno di Ossequio
Gio: Ant^o Dr Ivanissevich
ABK

O kardinalu Nembriniju, koji je pored ostalog zabranio svjetovnu i kazališnu glazbu u stolnoj crkvi jakinskoj, *M. Natalucci*, Ancona attraverso i secoli, III, Città di Castello, 1960 str. 294.

30) Praestantissimo Viro Joanni Ivanissevichio

Jurisconsulto Eximio

Rhacusa in Corcyram Melanam Regali insignito Reduci dicatur

Epigramma

Parnasum mihi fas petere, atque vocare sorores

Nunc sit, quae mihi Te carmina digna dicant;

Hic agite o comites, cura certemus et acri

Quis melius laudes pinget et ingenium:

Dum tanti Viri jam agitantur Festa per Urbem,

Non tabula nobis Te redeunte nova

Hic opus est: etenim Virtus praeclara patescit,

Quae bene promeruit Regia Dona Tibi.

Gaude beatam nunc longinquo in tempore vitam,

Et nostri praesens Nomen adauge Loci,

Grataque sint Tibi, magni itemque Tonantis ad aures

Carmina perveniant, pauca, sed ex animo.

A. Givanovich

ABK

31) Epigramaton

Rex Superum vertens convexo lumina ab alto

Celo, conspiciens ac benefacta tua

Illi, nam, dixit, non premia justa rependam?

Statim illi tribuo nomina dicta pia et

Premia si tibi justa tulit, quoque Numine queram.

Precibus adsiduis plurima, Secula trahas.

In argumentum obsequi ac letitiae

Vincentius Gerichievich

ABK

32) Li 13 Novembre 1849 in Ragusa alla presenza di monsignor Jederlinich vescovo in occasione che li 11 detto fù consegnata al Dr Ivanisevich dall' signor Capitano Circolare la decorazione di medaglia di oro col nastro fù improvisato dal signor Marco Calogera il seguente

Sonetto

E'questo il di'ch' io volga a Te parola

Di compiacenza, e invochi meco Flacco

A ringraziar con grata e piena gola

Il Re, che dal tesoro fece un distacco

Per rimertare il core Tuo, che invola

Ogni suo spirito, ardente qual tabacco

Al benefare — Più lontan di Pola

Fama ne corse e fece a Vienna scacco.

Grazie sien rese al alma Provvidenza

Che tutto assesta in forza ed in amore,
Ed ora vuol giustizia ora clemenza:
E tu che scevrò posti da torpore
Tipo alla patria in zelo e pazienza
Il don gradisci del cesareo cuore.

ABK

³³⁾ Dedicato al signor Dr Giovanni Antonio Ivanissevich lealissimo suddito
dell' Austria ...

A Venetia
Sonetto

Cedi al tuono sovran, cadi, superba,
Dissarma un braccio di delitti lordo,
Pria che innasprito, ed à tuoi pianti sordo
Il tuo Signor ti tolga al sole, all'erba —
Sola Pietà, che per te rea riserba,
Di perdono al suo cor porta ricordo,
Merta il mercato tuo di sanque ingordo
D'ogni pena maggior, pena più acerba —
Regina un dì dell' Adria, oggi ribelle
Macchiasti l'ombre di Antenati insigni,
Che affrotaron fedeli aspre procelle —
Cedi superba — se indurata resti,
Se ancor sostieni i torti tuoi maligni;
Quali cadran su te mali funesti —

F^o. Spanich

ABK

³⁴⁾ Il dì 24. Giugno 1842. Curzola

Giorno onomastico del signor Dr Gio. Antonio
Ivanissevich dottore
laureato di legge

Sonetto

A Te, Giovanni, vengono miei versi
In questo dì, che il nome tuo si cole;
Ben lunghi giri ne riporti il sole,
Sian robusti i tuoi dì di pace aspersi —
Ben fia così, che segua compiacersi
L'uom fido all' opra tua. Le tue parole
Gli scritti il von, e quella legge il vuole,
Con cui fermo sai scior gli scopi avversi. —
Si, quella Parca, che il tuo filo svoglie,
Gelosa cura al suo lavoro addice,
e lo stame ben forte annoda, e avvoglie —
Augurio ingenuo di gran corso d'anni
di salute, d'onor, d'aura felice
oggi s'intima a Te, almo Giovanni

In segno d'affetto
Francesco Spanich

ABK

35) Al Signor Angelo Boschi

Per l'ottenuta Laurea di decoro dallo studente di Lui figlio Antonio Boschi
in Padova, dopo onoratamente sostenuti gli esami scolastici

Sonetto

Fisso il pensier di cogliere uno stato,
Fermo de'suoi far sòlido l'intento,
Volontà strinse a natural talento,
e giunse ratto allo sperar bramato.

Di Laurea chiara porta il fronte ornato,
Riede alla Patria sua caro, e contento,
non ricorda più nò veglie, nè stento
Alla gioja, all'onor tutto è donato —

Cura esemplar di un probo Genitore
Forte sostegno di uno Zio di merto,
Fur di sprone ad Antonio, e di vigore.

Or l'uno e l'altro inusitati moti
Sentono al cor, che d'ambi dritti il serto
Della Patria co'suoi fa raghi i voti —

3 Gennajo 1845 —

Insegno di esultanza
Francesco Spanich

ABK

36) I due ribelli Bandiera in Calabria

Sonetto

Amor di gloria no, perfida brama
Di spalleggiar ad empie mire il corso
Spicca da figli rei, senza rimorso
alla più iniqua, vergognosa trama.

Non basta un Padre di finita fama,
Che sparte il proprio cor a sorso, a sorso,
D'Augusta Insegna nó l'alto concorso,
che a chiari seggi li sospinse, e chiama.

Arsa da frenesia la coppia oscura,
Fugge tracciando al suo bollor fomento,
e più s'incalza, e nel proposto indura

Il delitto, che accieca l'uom più destro,
Quidati là dove credeasi l'intento,

Li stringe, infami, ad esemplar capestro

Fr. Spanich

ABK

37) A. Kapor, Književno stvaralaštvo Petra Kanavelića u korespondenciji
između Matije Kapora i Inoćenca Čulića. Zbornik otoka Korčule, 3, Radovi
o Petru Kanaveliću, Korčula 1973, str. 168.

38) Mio caro Angiolo,

Io non posso fare altrimenti che prima di ogni cosa avvisarvi, onde voi vi muniate in modo a voi convenevole sul proposito —

Io vado ricorrere al Circolo sul particolare della mia situazione. Le mie sorelle, che parerebbe che spendono per me un tesoro, bastivi sapere, che da ottobre 1829 fui oggi, se si eccettua il tabaro, e due rimonte di stivalei, non mi hanno provveduto né di gilé, né di velada, né di veladone, né di calzoni, né d'inverno né d'estate. Il veladone da Ottobre 1829. fino Marzo 1831. non'è stato mai cavato, cioè per 17 mesi dal mio dosso, e questo per opinione del sarto non buono neanche per una giacchetta fù da me regalato a persona, cui avevo obbligo. Ecco dunque lo stato mio. Ora non posso escire da casa, poiche in tabaro non si puo farlo, dunque io non posso far a meno di non iscuotermi per vedere come andra terminare la cosa. Non attendero che un vostro riscontro per eseguire il mio disegno, dovendo, e per amicizia, e per attaccamento dipendere in ogni caso da un vostro consiglio. Non vi dico di più, voi considerate se sono astretto di farlo. Vi raccomando della voluta sollecitudine, e salutandovi sono

vostro affeziosissimo

F. Spanich

li 7. maggio 1831.

All'ornatissimo signor
Signor Angiolo Boschi

S. Re. mani
ABK

Mio caro Angiolo!

Siamo in Novembre. In calzoni bianchi d'estate io non posso sortire. È il secondo inverno che non mi sono stati fatti calzoni di stagione.

Io sono in età non fresca, e vi giuro, che soffro spezialmente questi giorni, sicchè, poichè ho il tabbaro, ò di bisogno di un pajo di calzoni, e di una maglia, e se non subito, poi una giacchetta, perchè il veladone d'estate andrebbe guastarsi sotto al tabbaro.

Intanto dunque, vi prego, di farmi provveduto delli calzoni, e della maglia, notando, che dei calzoni risparmiaro la spesa della facitura col farli cucire.

Mio malgrado, vi riesco molto nojoso, ma la circostanza lo vuole in quanto a questo, e pel rimanente, mi valgo del vostro compatimento. Mi raccomando a voi perchè se si potesse conciliarsi per domani la prima occorrenza. Credetemi sinceramente.

Vostro affeziosissimo

F. Spanich

2. novembre 1831.

na omotu:

Se la tolleranza non perdona all'abuso, voi compatitelo, e speditemi carantani 20

All'ornatissimo signor
signor Angiolo Boschi
In r. mani

ABK

Angiolo Carissimo

Ieri ho dovuto farmi imprestare, ed oggi fui a solo pane, e vino a causa de vestiti per essere ignudo —

Vi prego di spedirmi carantani 40 — per riparare all'uno e all'altro

F. Spanich

Mio caro Angiolo!

Vi prego di non adirarvi a me contro. Favoritemi del piacere chiesto vi, e perdonatemi

Vostro

F.^{co} Spanich

Na omotu:

Signor Angiolo

Boschi

S. R. mani

ABK

Cognato Carissimo

Godo della vostra esultanza. Piacemi di averla predetta non a guari nell'ultimo mio sonetto accettate l'occluso — Addio Una forte circostanza mi fa abbisognare di voi. Non mi dimenticarò del favore, poiche trattasi di un immediato bisogno. Vi prego di favorirmi un fiorino, e venti, che servono per una provvista di tutta mia necessità. — Se non potro altrimenti colla penna faro sentire anche mediante la Gazzetta di Zara, una mia produzione relativa all'odierno sonetto. Mi vi raccomando vivamente. Addio —

vostro cognato

Francesco Spanich

Na omotu: Allo Illustre Signore

Sig^r. Dr Giovanni Ant. Ivanissevich

sue reverite mani

Rukopisom Ivaniševića:

Ricevuta li 14 Settembre 1849

Datto al cognato Francesco Spanich fiorini 1:50

ABK

³⁹⁾ ABK

⁴⁰⁾ Commedia Goldoni

Le massere

Rappresentata in Curzola li 2. Febraio 1817. nel Palazzo Vescovile

Ripetuta li 12. Febraio 1817. in detto luogo

Raimondo	Ivanissevich
Dona Rosiga	D ^r Marco Milos
Anzoletto	F. ^o Spanich
Costanza	Zovetti
Dorothea	Zuanne Verzotti
Meneghina	Gasparo Mirosevich
Zanetta	Domenico Dalmatin
Zulian	Marco Milos
Biagio	Domenico di Francesco Giunio
Mamolo	Bortolo Zanini
Tina	Alessandro di Domenico Giunio

ABK

⁴¹⁾ C. Gozzi, *Memorie inutili*, Venezia 1797, str. 82, 104. I poznati glazbenik i pisac Julije Bajamonti glumio je 1790. u Hvaru ženske uloge u kazališnim predstavama. C. Fisković, *Doprinos za povijest zdravstva u gradu Hvaru. Acta historica medicinae pharmaciae, veterinae*, XIII, sv. 2, Ruma 1973, str. 26.

⁴²⁾ P. Kolendić, *Pozorišna lista jedne predstave Benetovićeve »Hvarkinje«*, Zbornik radova, XVII, Instituta za proučavanje književnosti SAN, knj. 2, Beograd 1952, str. 93;

H. Morović, *Prinos tekstu Benetovićeve »Hvarkinje«*, Građa JAZU XXVIII, Zagreb 1962, str. 214;

G. Sabalich, *Una rappresentazione sacra a Traù*, Rivista dalmatica, anno III, vol. VI, sv. V, Zadar, 1903, str. 139.

^{42a)} F. Čale, *Talijanski dramski teatar u Zagrebu (1860—1941)*, Rad, knjiga 326, *Odjela za suvremenu književnost*, Zagreb 1962, str. 414; *Isti*, *Estratto da Studi Goldoniani, Civiltà Veneta*, 6, Venezia—Roma, str. 248; G. Sabalich, *Cronostoria aneddotica del nobile teatro di Zara (1781—1881)*, Zadar 1922, str. 114—115.

⁴³⁾ C. Fisković, o. c. (6), str. 190, 196. Godine 1835. u povodu iste svečanosti splitski diletanti su izveli Metastasijevu igru »Clemenza di Tito«, dakle deset-tak godina kasnije od korčulanskih.

⁴⁴⁾ 12 Febbrajo 1824 Curzola

Attori

della Rappresentazione

Tito. Dr Ivanissevich

Sesto. Matteo Milcovich Ricevitore Doganale

Arno. Ignatio Politeo Pretore della Pretura di Curzola

Publio. Marco Foretich Ricevitore de Sali, Tabachi e Bollo

Vitelia. Gasparo Boschi

Sevilia. Domenico Zovetti Speciale di Curzola

Questa rappresentazione fù esegvita con molta pompa e brio e con grande concorso di ascoltanti nel locale fù ad uso di Fondaco in questa città di Curzola li 12 Febraio 1824. di sera giorno natalizio del nostro Sovrano Francesco I Imperatore d'Austria, presenti le Autorità cioè Il L. R.

Signor Pretore Timoteo Pini Il Comandante Militare della Stazione

Signor Girolamo Arneri Podestà

Notasi

Si combinò alla rappresentazione il Signor Canonico Drasich incaricato qui vacantia.

ABK

O kanoniku A. Dražiću, Il nuovo schiesone spalatino per l'anno 1912, Split 1911, str. 81.

⁴⁵⁾ C. Fisković (9), str. 74.

⁴⁶⁾ Ibid, str. 75. Natpis je sa žitnice objavio V. Vuletić-Vukasović, *Vjesnik za arheologiju i povijest dalmatinsku V*, Split 1882, str. 25.

^{46a)} G. Sabalich o. c. (42), str. 227.

⁴⁷⁾ N. Ostoić, *Vela Luka*, Dubrovnik 1953, str. 66.

⁴⁸⁾ I. Vojnović, *Dubrovačka trilogija*, Zagreb 1918, str. 64.

⁴⁹⁾ C. Fisković, Pozornice Držičevih igara, Časopis »Dubrovnik« 3, Dubrovnik 1967, str. 52. Pogreškom slagara tu piše *Siroče* umjesto *Siroe!*

⁵⁰⁾ adi 23 Genajo 1825 Curzola

Questo Drama di Siroe fù in questa sera rappresentato nel Teatro di Curzola in Fondaco con numerossimo concorso di astanti

Attori li signori

Cosroe Re di Persia — Dr Ivanissevich

Siroe — Matteo Milcovich Ricevitore Doganale di Curzola

Medarse — Francesco Donadini quondam Domenico

Emira — Gasparo Boschi

Laodice — Ignatio Politeo

Arape — Marco Foretich di Zuanne Ricevitore de'Sali, Tabacchi e Bollo

ABK

⁵¹⁾ C. Fisković, o. c. (9), str. 69, sl. 2.

⁵²⁾ 29 genajo 1825. Curzola

Memoria

Come si è notato li 23 corente nel teatro in Fondaco di Curzola fù rapresentato il Siroe drama del Metastasio.

Li 24 sussegvente da sera fù attaccato alle porte della città che riguarda la marina un madrigale satirico che accidatamente osservato di Giuseppe Calogera, venne da lui levato.

Con quello sono attaccati Cosroe, che rapresento il Dr Ivanissevich ed Arape figurato da Marco Foretich di Zanne ricevitore de sali tabacchi e bollo

Il giorno seguente fù li 25 corrente si diffuse detto madrigale e nel giorno dopo si diffuse un'altra satira composta di quattro versi.

Nello stesso giorno 25. il Dr Ivanissevich ebbe dal sudetto Giuseppe Calogera l'originale cosidetto madrigale, e così pure l'altra originale satira di quattro versi da Giuseppe Nalis a cui cadette il predetto nelle mani.

Il giorno 26. Marco Foretich trovo parole e fatti con Giovanni Politeo, che si suppone autore del satirico madrigale.

Fù da questo che il Politeo nel di 27. detto fece ricorso a la Pretura. Alle prefatte memorie si uniscono le premesse due satire originali

a 17 ottobre 1825. Curzola

Una delle due satire fù oggi dimessa all'offizio della Pretura nell'esame che mi fù fatto sul punto di aver io detto che il Politeo sia autore della satira.

ABK

⁵³⁾ Essendo stato eletto da S. Maestà I. R Apostolica

al

Posto del Canonico Paroco nel Capitolo Cattedrale di Curzola

Il

Sacerdote Secolare Don Gregorio Boschi

Timoteo Pini Accademico Risorgente

In

Contrasegno di verace stima

Applauda con segvente

Sonetto

Quai di contento festeggiante intorno
Ascolto voci insulle Illirie sponde,
Cui la giocosa Immagine risponde
Dal tenebroso ed orrido soggiorno?
Che! Plaude il lido oltre il costume adorno,
I Teti muove per letizia l'onde:
Assise in riva Najadi gioconde
Godon dell'almo avventurato giorno.
Ah! di Gregorio e cento volte e cento
Dell'alma i pregi e dell'egregio core
Don liete voci replicar io sento
Con equa lance fu coretto il dritto
Curzola esulta al ben locato onore:
In bianca pietra di bel di fia scritto

ABK

⁵⁴⁾ K. Stošić, Galerija uglednih Šibenčana, Šibenik 1936, str. 68.

⁵⁵⁾ No 202

pel anno 1825

Sentenza

La Cesarea Regia Pretura di Curzola assistita dai sottoscritti due assessori procedendo alla definizione del processo formato si il giorno 27 Gennaio anno passato sub No 202 pol: a carico delli Dr Giovanni Antonio Ivanissevich, e Marco Foretich prevenuti legalmente d'aver dichiarato per autore d'una satira Giovanni Politeo, e del pari per avere lo stesso Politeo provocato e vilipeso il Foretich, dal quale fù pure vilipeso, e percosso; a giudicato, e pronunciato come guida e pronunzia:

Che Giovanni Antonio Ivanisevich, e Giovanni Politeo siano condannati all'arresto di giorni tre, e Marco Foretich a quello di giorni sei salvo ricorso da inziuarsi entro il termine di ore 24; coll'obbligo di presentare regolarmente entro tre giorni il relativi gravami

Curzola li 3. Gennaio 1826.

V. Sillich affermo

Ambrogio Capor affermo

Segnato T. Pini

Contrassegnato Seb. Mattiazzi

Per copia conforme

Seb. Mattiazzi segretario

ABK

⁵⁶⁾ Eccelso Imperiale Reggia Governo Generale della Dalmazia

Per una insorgenza tra Marco Foretich e Giovanni Politeo relativamente ad un incontro fra loro (nella bottega dell'orefice Giuseppe Calogera) esso Politeo portò relevo all' Imperiale Reggia Pretura. E di notarsi che dei giorni avanti sono in luce un madrigale dove parve affatto il suo tenore rappresentazione delle sere avanti fate sul teatro de diletianti in Curzola del drama il Siroe poiche era detto che se Cosroe, ed Arappe personaggi in scene del drama stesso fossero aposti si sarebbero risposti far sdegno. La parte di Cosroe fù sostenuta del Dr Giovanni Antonio Ivanissevich per amica e basar Ivanisse-

vich, come pur quello di Arape del signor Marco Foretich. Questo madrigale si divulgò come del pari vi fù una voce che l'autore del medesimo potesse essere il signor Giovanni Politeo, ed il Dr Ivanissevich ebbe anche in mano il madrigale stesso di Giuseppe Calogera e quindi letto, ed esaminatolo venne al concreto di riconoscere e che medesimo una ridicolezza che non meritava alcuna attenzione sia per il suo concetto come perche niuna offesa dallo stesso od alcuno. Come gli altri anche l'Ivanissevich non rifiuto di credere che il Politeo ne fosse l'autore, ma comunque sia di ciò il fatto fù che esso Ivanissevich non fece alcuna ristanzia . . . . .
consiste che ove manca il soggetto della colpa non vi deve intervenire la pena . . . . .

Curzola li 4 Marzo 1826

Skica za žalbu pisana teško čitljivim rukopisom I. A. Ivaniševića u ABK.

⁵⁷⁾ Scariotaccio de te stesso homicida

Ebro figliuolo d'un ladro tavernavo

Susio porco piu ch'un rospo avaro

Ch'ai d'oro fame e sete più che Mida

Mormora di te ognun ogn'un grida

Fondator di mesate unico e raro

Delle scritte false buon notaro

Deportator, spion di razza infida,

Perche non vendi ad altri poltrono

La moglie di quel buon huomo da te suciata

Che pregna tieni per tua concubina,

Qual dover vuole o futtuta ragione

Ch'alla tua vita cosi sciagurata

Non si preveda e diasi dissiplina

Spis pohoda apostolskog pohoditelja Sormana.

Archivio secreto vaticano Rim

⁵⁸⁾ O njima je pisao Božo *Dulibić* u »Šibenskom vjesniku«.

⁵⁹⁾ C. *Fisković*, o. c. (9), str. 51.

⁶⁰⁾ Tu satiru mi je kazivao Ivo Saraka u Dubrovniku 1946. a on ju je čuo od starijih. Prema njegovom pričanju u Dubrovniku je 1848. vladala bijeda. Braća Moretti i ostali zalijepili su ove stihove na Orlandovu kipu:

Quando Biagio comandava,

si pranzava, si cenava.

Con li Francezi buona gente

Si pranzava solamente.

Ma con questi di Lorena,

non si pranza, non si cena.

Stihovi se odnose na blagostanje za vrijeme Republike sv. Vlaha, na francusku, a zatim na austrijsku vladavinu pod habsburško-lorenskom dinastijom. Austrijska vlast je raspisala novčanu nagradu onome tko nađe autora tih stihova, na što su na kljun austrijskog željeznog orla na Kneževu dvoru, kao sjedištu austrijske vlasti, bila zalijepljena dva imitirana zlatna dubrovačka dukata a uz rep austrijske papirne novčanice s natpisom:

Volessimo saper con cosa ci paga
Con quello che mangia, o con quello che caga.

⁶¹⁾ *M. Gjiwoje*, o. c. (4), str. 259.

⁶²⁾ O tome ću doskora posebno pisati.

⁶³⁾ Podruge i sarkazmi

Gospodinu Božu Dr Trojanisu:

»Corvo« della tua cupidigia disingannato
se non piangi, di che pianger souoi

Gospodinu Božu Fabrisu:

Fabris Nade iz Vernika,

kokot i tuka;

zalud ti troška, trud i muka.

Gospodinu Marku Kuspiliću:

»Marko« propalo je tvoje sunce žarko

Gospodinu Ferdu Spaniću:

Ferdi coraggio

a rivederci questo quarto maggio.

Gospodinu Ivanu Caenazzou:

Ive krakun,

hai fatto parte da buldun.

Časnoj Dalmata-i:

Zalud trud i muka

Dalmata farabuta.

Slavnom Avenireu:

Se non ridi,

di che rider suoi?

živio

Gospodinu Vicku Dimitri-u:

A ti si Vice menje družio

I zalud si pinjate stružio.

Cijeloj dičnoj Autonomiji:

In anima mia

propala vam je autonimija.

Gospodinu Ivanu Dr Zovetti

Stari Zovetti trči u spiciariju,

I govori da su zvonili angoniju

Il podesta   L'assessore

F. F.

N. F.

ABK

⁶⁴⁾ *C. Fisković*, o. c. (43), str. 31.

⁶⁵⁾ Atto Primo

Scena Prima Trono Imperiale

Valentimano, Massimo, e Varo con Pretoriali, e popolo

Scena II

Ezio sorte dall 'E'.
Valentino entre con Varo in Regia
Scena III
Fulvia sorte dal C.
Ezio entra in E.
Scena IV
Fulvia entra in C
Scena V
Massimo entra in E.
.....
Scena IX
Ezio sorte dal B
.....
Atto Secondo
.....
Scena III
Varo sorte dal A
.....

ABK

⁶⁶⁾ Prema kazivanju Stijepa Ivančevića u Korčuli.

⁶⁷⁾ adi 13 Febraio 1825 Curzola

L'Ezio

Oggi rappresentato con massimo concorso di astanti in Teatro nel Fondaco per il giorno natalizio di Francesco I. Imperatore d'Austria nostro Sovrano, attori li sequenti

Valentiniano = Dr Giovanni Antonio Ivanissevich

Ezio = Matteo Milcovich Recivitore di Dogana

Massimo = Francesco Donadini

Fulvia = Gasparo Boschi

Onoria = Giovanni Zovetti di Domenico Speciale

Varo = Marco Foretich di Zuanne Ricevitore

Sali, Tabacchi e Bollo

con Pretoriani.

ABK

⁶⁸⁾ C. Fisković, o. c. (9), str. 52; C. Fisković, Slikar V. Poviet, Prilozi za povijest umjetnosti u Dalmaciji, 11, Split 1959, str. 116, 171; C. Fisković, Franjevačka crkva i samostan u Orebićima, Spomenica Gospe anđela u Orebićima, Omiš 1970, str. 78; I. Fisković, Kulturno-umjetnička prošlost Pelješkog kanala, Split 1972, str. 146.

⁶⁹⁾ Te nacrte ću uskoro objaviti. Ta kuća je bila u glavnoj ulici starog dijela grada.

⁷⁰⁾ V. Ivančević, o. c. (27) str. 341.

⁷¹⁾ Pregiatissimo Signore

Per doloroso che mi riesca, di non poter aderire alle di lei brame riguardo all'acquisto del Piano-forte. pure confidando nell'amicizia da Lei dimostratami durante il mio soggiorno a cotesta parte, oso lusingarmi, che'Ella non mel'avra

a male se francamente Le dichiaro, di non poter assumermi quest incarico perche il farlo arrivare da Vienna e impresa troppo ardua e rischiate nonchè congiunta con tante possibile vicende da rendermelo impossibile il garantime quella buona riuscita colla quale desidererei di servirla.

D'attonde Ella non vorrebbe spendere più di fiorini 150 e desidera ancora che l'instrumento fosse dei moderni, ma se si riflette che le sole spese del trasporto dell' imballaggio e dei dazi assorbirebbero almeno 50 fiorini, per il resto non sara mai possibile d'avere nonchè un Piano forte ma nemeno una cosi detta spinetta di forma moderna.

Nulladimeno per darle un saggio della mia buona volonta di servirla, o cercato d'informarmi, se forse qui trovare si potesse uno strumento, che riuscire potesse di sua soddisfazione e diffatti essendo venuto in cognizione, che presso il tenente colonello de Bosperti, suocero del signor Alberto de Pellegrini, uno ne sia disponibile, ho procurato di vederlo e mi sono convinto che possiede le qualita tutte da lei desiderate essendo di forma modernissima di legno — Maone, bene stagionato che tiene forte la cordatura ed e fornito delle consuete mutazioni. E sortito questo Piano forte dalla fabrica d'uno dei piu rinomati artisti in questo genere di Vienna, non e vecchio e se il tenente colonello si risolse di spropriansene, lo fa unitamente, perchè è lusingato d'essere fra breve traslocato da questa ad altra guarnigione ove il trasportarlo seco gli riuscirebbe di troppo pesante. Sebbene poi sulla prima inchiesta m'assicuro che per meno di fiorini 250 non lo lascierebbe, pure non dispero di poterlo aver anche per fiorini 200, ad al più per fiorini 220 prezzo, che fra fratelli si puo dare.

Accomodandole nel resto questo strumento, Ella concilierebbesi il vantaggio di spendere molto meno pel trasporto ed anche a me farebbe cosa più grata, perche tenendo Ella molti amici a questa parte, potrebbe incaricare qualcuno, che lo esamini e procurarsi cosi anche da altra fonte la certezza, che le mie raccomandazioni non sono che figlie della pura verità.

Ora, che le scrivo, mi prendo anche la libertà d'interessarla, perche a mio nome voglia prevenire cotesti signori Filarmonici, che da parte mia sono state assegnate le loro ordinazioni, ma che il mio corrispondente da Vienna mi scrisse, che il pajo di corni a machina non si possono avere per fiorini 80, ma bensì per fiorini 100, motivo per cui ha creduto di sospendere la spedizione fino ad ulteriori ordini, se cioè a tale prezzo possa acquistarli. Vogliano pertanto signori filarmonici comunicarmi con sollecitudine la loro determinazione onde di conformità io posso istruire il mio corrispondente e questi poi verificare la spedizione.

La prego ancora, di far avvertito il signor de Lantana, che colla diligenza d'oggi arrivarono il suo flauto e piccolo. Questi non sono di ebano, come lui ha desiderato, non facendosene più di questo legno. Quello ha le chiavi d'argento ma non cosi anche il Piccolo. La spesa poi e la seguente

Flauto —	fiorini 32.—
Piccolo —	4.—
i busti —	1:12

In tutto 37:12 moneta corrente.

Si prega pertanto il signor de Lantana di far conoscere la persona a cui siano da consegnarsi gl'instrumenti medesimi

Grati tanto io quanto la mia signora a Lei al reverendissimo canonico suo fratello ed al dignissimo suo signor cognato per gl'inviatici saluti non manchiamo di controcambiarvi di tutto il cuore e quindi null'altro restandomi, che d'attendere i nuovi suoi ordini, intanto mi raffermo

Di Lui umilissimo devotissimo servo ed amico
Zara li 8/3 38.

(potpis nejasan)

ABK

Ovdje se može napomenuti da u selu Škripu na Braču, kod Dinka Krstulovića, postoji klavir tvrtke HENKE iz Trsta iz prve polovice XIX st. i da su Višanin Lujo Guglielmi, don Marko Radić i Nikola Arbanas kupovali kao učenici sveučilišnog konvikta u Beču za 25 fior. klavir i tražili zajam za to od konta Luja Genicea, a zatim od kanonika Dojmija. Arhivska zbirka u Arheološkom muzeju u Splitu, 49g. 22. Guglielmi je kasnije postao skadarski biskup (C. Fisković, Spomenici otoka Visa od IX do XIX stoljeća, Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji 17, Split 1968, str. 106, O Geniceu, H. Morović, Mogućnosti, br. 5, Split 1972, str. 544).

⁷²⁾ Prospetto
materiale e personale
dell'Accademia sacra Poetico-Armonica

Numero d'ordine	Argomento	Idioma e metro	Personale ricitante
1	Inno vocale istromentale	Latino	Tutti
2	Prologo all; Accademia sacra Musica	Italiano	Revdo P. Domenico Stoich
3	Dialogo pastorale sulla nascita del Messia	Latino	P. Domenico Rev. D ⁿ Giovanni Zavfron
4	Invito ai Pastori onde mistici fiori ofrano al Divin Pargoleto	Canzone illirica	P. Domenico
5	Versione di essa canzone Musica	Italiana	D ⁿ Giovanni
6	L'alterezza dei mortali, e l'umilta dell'Uomo Dio	" Sonetto	" Signor Francesco Spanich
7	Annunzio di pace alla dolente Lionne	Elegia	P. Domenico
8	Dio — Uomo	Sonetto	Signor Ernesto Burovich
9	L'umiltà al Presepio	Ode italiana	D ⁿ Giovanni

	Musica		
10	” L’attesa dei Giusti esaudita colla nascita del Messia	” Sonetto	Signor Spanich
11	Partenza dei Magi da Oriente	Canzone illirica	P. Domenico
12	Lamento del primo Mago per- che nel cuor d’inverno nasce il Messia	Illirico	Signor Burovich
13	Maravigliosa estasi del’ secondo Mago perchè il Messia nasce povero in una mangiatoia	Illirica	Signor Antonio Givanovich
14	Sensi di tenerezza del terzo Mago verso Gesu	Illirica	Signor Francesco Donadini
15	Simeone orante nel tempio	Anacre- ontica	Signor Spanich
	Musica		
16	” La felicità del Presepio	” Quinarij	Don Giovanni
17	L’immagine del nato Bambino scolpita nella mente de uno de Pastori	Elegia	Signor Giovanovich
18	Parafrasi dei versetti = Quod Eva tristis obstulit, tu reddis etc. etc.	Ode italiana	Signor Spanich
19	Dialogo Pastorale	Illirico	Don Giovanni
	Musica		
20	Conclusione in prosa	Italiana	P. Domenico Don Giovanni
	Marcia		

ABK

73) L’Ordine
della Poesia e Musica
nell’Accademia

—
Marcia

Inno vocale-instrumentale

1	Prologo italiano	P. Domenico
	= Musica =	
2	Dialogo pastorale latino	P. Domenico Dn Giovanni
3	Canzone illirica al Presepio	P. Domenico
4	Versione italiana di essa Canzone	Dn Giovanni
	= Musica =	
5	Sonetto italiano	Signor Spanich
6	Elegia latina	P. Domenico
7	Sonetto italiano	Signor Burovich
8	Ode italiana	Dn Giovanni
	= Musica =	

9	Sonetto italiano	Signor Spanich
10	Canzone illirica	P. Domenico
11	Idem	Signor Burovich
12	Id	Signor Givanovich
13	Id	Signor Donadini
14	Anacreontica italiana	Signor Spanich
	= Musica =	
15	Quinarj italiani	Dn Giovanni
16	Elegia latina	Signor Givanovich
17	Ode italiana	Signor Spanich
18	Dialogo pastorale illirico	Dn Giovanni
		P. Domenico
		Signor Donadini
	= Musica =	
19	Conclusione in prosa italiana	Dn Giovanni
	Marcia	

ABK

⁷⁴⁾ *S. Kastropil*, Rukopisi Naučne biblioteke u Dubrovniku, Zagreb 1954, str. 332.

⁷⁵⁾ Invito teatrale

Maria Tadini sabene priva di meriti ma unicamente affidata alla fama, che possedete, o virtuosi signori, di assistere, proteggere e beneficiare chiunque implora umile e rispettoso gli effetti di vostra bontà, si da il coraggio d'invitarvi in questa sera recita destinata a suo beneficio ad onorarla di vostra presenza. Verrà esposta la non mai abbastanza enconciata, e da per tutti applaudita tragica rappresentazione, adorna di scenario, e pomposo vestiario.

— che porta per titolo —

Carlo Ottavo Re di Francia in Pavia,
ossia Lodovico Sforza.—

L'umile attrice tutto spera dagli animi
vostri cortesi, e benefici.—

ABK

⁷⁶⁾ ABK

⁷⁷⁾ *C. Fisković*, o. c. (6), str. 168.

⁷⁸⁾ Prema kazivanju Petra Giunija i Stijepa Ivančevića čiji je otac bio svlasnik te kuće spomenute u proglasu akrobate Dragona imenom »casa Ivancevich«.

⁷⁹⁾ Pretura u Orebićima javlja 28. siječnja 1847. orebičkoj općini: ... Previene che a Ignazio Salza e sua moglie ottenne di poter prodursi col suono del violino, del arpa etc. nei capiluoghi di Circolo e Pretura.

Arhiv općine u Orebićima.

⁸⁰⁾ Werban nije Korčulanin, ali je vjerojatno u rodu s komesarom finansijske službe u Korčuli. *L. Maschek*, Manuale del regno di Dalmazia, IV, Zadar 1874, str. 71.

⁸¹⁾ Sala Teatrale in Curzola

La sera di giovedì settembre 1873.

Verra esposto il sempre applaudito dramma che ha per titolo:

I DUE SERGENTI
AL CORDONE SANITARIO

ossia
LA VERA AMICIZIA

Animati da sentimento filantropico, varj signori Dilettanti vi prenderanno parte, come si scorge dalla qui sotto distinta

PERSONAGGI

Dilettanti

Un incognito . . . . .
Roberto Sergente . . . . .
L'AJUTANTE MAGGIORE . . . . .
GUSTAVO Aspirante di Marina . . . . .
TOMMASO Vecchio servo . . . . .
IL MAGGIORE . . . . .
IL TENENTE . . . . .
IL CAPORALE . . . . .
Primo UFFIZIALE . . . . .
Secondo UFFIZIALE . . . . .
ANDREA marinaio . . . . .

ATTORI

Sig. Ferdinando Spanich
„ Stefano Ivancevih
„ Gregorio Zvillichievich
„ Stefano Foretich
„ Giovanni Caenazzo
„ Giorgio Trojanis
„ Stefano Werban
„ Giovanni Donadini
„ Marco Cuspilich
„ Biaggio Glumaz
„ N. N.

Artisti

SOFIA Moglie di Guglielmo . . . . . Sig^a. Erminia Nicoletti
LAURETTA Amante di Roberto . . . . . „ Marietta Moroni
ENRICO . . . . . Luigia Moroni
Figli di Guglielmo . . . . . Carlotta Moroni

ADOLFO
GUGLIELMO . . . . . Sig. Giuseppe Moroni
VALENTINO Custode Profosso . . . . . „ Giuseppe Sovrano

La scena succede a Porto Vandre e a Rosez.

Recita fuori d'abbuonamento.

A.U.E.D.B.

Trieste Tip. Morterra e Comp.
ABK

82) CURZOLA

TEATRO NUOVO

AVVISO STRAORDINARIO

Per la sera di Giovedì 20 Aprile 1876 alle ore 8 precise

La Drammatica Compagnia condotta da A. VAUDAGNA esporrà

LA BENEFICIATA DEL CARATTERISTA

CESARE PRINCI

PROGRAMMA DELLO SPETTACOLO

MARIA DA BRESCIA

OVVERO

IL FUGITIVO DAL PONTE DEI SOSPIRI

DI VENEZIA

Dramma serio faceto in 4 atti ricco di vestiario in costume.

PERSONAGGI:

Luigi Gambarà . . . . .
Maria . . . . .

ATTORI:

A. Vaudagna
O. Paglia

Alvite	G. Ciotti
Ferramondo	L. von Wellenfeld
Giacomo	C. PRINCIPI
Marinella	F. Vaudagna
Arrigozzo	L. Vaudagna
Inquisitore	De'Simon
Fante	A. Garbitta

Chiuderà il serale trattenimento una graziosissima farsa intitolata:

LA BACCHETTONA

nella quale prendera parte una

BAMBINA DI 4tro ANNI

Ecco ciò che l'umile attore offre alla S. V. certo di essere onorato di Vostra presenza ve ne anticipa i suoi piu vivi ringraziamenti.

Recita fuori di abbonamento

Tipografia di Carlo Pretner a Ragusa

Arhivska zbirka Stijepa Ivančevića u Korčuli, od sada

ASJ.

⁸³⁾ *M. Gjivoje*, o. c. (4), str. 217; *S. Puhiera*, Narodni preporod u Korčuli, Jubilarni broj Narodnog lista 1862—1912, Zadar 1912, str. 73; *R. Belić*, Glazba. Ibidem, str. 93; *Igor Fisković*, o. c. (68) str. 150.

^{83a)} (Prvi koncert 30. I 1884)

- 1) Ivan pl. Zajc »U boj« — pjeva muški zbor
- 2) „ »Tužna ljubav« pjeva Stjepan Foretić
- 3) I. Bezotti »Dome moj blagi« dvopjev M. Portolan, Stjepan Foretić
- 4) Petrello »Simfonia Jone« u glasovir udara Stjepan Boschi
- 5) Ivan pl. Zajc »O Hrvati« — muški zbor
- 6) „ »Domovini i ljubavi«, pjeva M. Portolan
- 7) „ »Đačka pjesma« — ženski zbor
- 8) Ricci »Prizor iz Cavattina« Ginemiska sirotica — pjeva Stan. Sinčić
- 9) Potpuri hrvatskih napjeva — m zbor

ASJ Prema prijepisu

10) Rossini »Simfonia Semiramide« na glasovir udara Stjepan Boschi Stijepa Ivančevića.

⁸⁴⁾ Program

Akademije Pjevačkog Društva

Svete Cecilije

koja će se održati dne 20 ožujka 1887 u 8 sati večer.

I »Bože živi«. Himna društva. Sbor

II Bez brkova — Vesela igra u 1 činu s pjevanjem. N. Milana (!)

Učestvuju gospodične Marija Messi — Franjka Depolo, Lodija Riboli, Ivka Ricci i gospoda Santo Tedeschi i Rudolf Poletti-Kopešić

III Amanda — Vesela igra u 1 činu s pievanjem — N. Milana (?)

Učestvuju gospodične: Vjekoslava Messi, Kata Kondenar, Vice Mlinarić i gospoda Nikola Letiš, Rudolf Poletti-Kopešić i Nikola Ivančević.

IV »Oj hrvati« Koračnica — Sbor.

ASJ

⁸⁵⁾ NA ČAST

PREČESTITOG PIRA
NJEGOVE VISOSTI C. I K. AP. CAREVIĆA I KRALJEVIĆA
RUDOLFA

SA

KR. BELGIJSKOM VISOSTI KNEGINJOM
STEFANIJOM
AKADEMIJA

ŠTO ĆE DNE 9 MAJA 1881, VEČEROM U 8 SATIH

OBDRŽATI

UČITELJI I UČENICI GRADJANSKE ŠKOLE U KORČULI
U DVORANI ZAVODA

U ZNAK

SVOJE PRIVRŽENOSTI — CARSKIM ZARUČNICIMA
I CARSKOJ KRALJSKOJ LOZI

PROGRAM

I »Carska himna«. Pjevati će je na dva glasa učenici uz pratnju glasovira, Ravnati će učitelj Stj. Boski.

II Posveta Svečanosti: Himna »Rudolf-Stefanija« — Sastavio za prigodu učitelj J. P. . . . . — Krasnoslaviti će učenik Petar Galasso.

III »Mlado Pastirče«. Igrokaz u jednom činu. Sudjeluju učenici: Ivka Guglielmi, Antica Brešan, Lenka Rušković, Jerko Arneri i Blaž Arneri.

IV Uz pratnju mjestne glazbe pjevati će učenici

a) Đačku školsku himnu od Varjačića — Uglazbio Iv. pl. Zajc.

b) »Liepa naša domovina« od Lichteneggera — Uglazbio Mihanović.

Gosp. Mandaljena Kovačević pjevati će pjesmu »Zvezda«. Uglazbio I. Knahl. Ista zajedno sa njenom sestrom Vjekoslavom pjevati će narodnu pjesmu: »Vjenac moj«. Učenici Fažinić i Letis pjevati će pjesmu »Gdje je stanak moj« od Mojses-a — Uglazbio Škraup.

V Djačka vesela igra u jednom činu »Sablja« po M. Berquin-u. Sudjeluju učenici Ivka Guglielmi, Marica Vinci, Nikola Letis, Petar Galasso, Slavomir Orebica, Antun Arneri, Kuzma Visković, Franjo Galasso i Jerko Arneri.

VI »Na badnji dan« dramolet u jednoj radnji od K. Trifkovića. Učestvuju gospodične: Mandaljena Kovačević, Vjekoslava Kovačević i Lenka Rušković — i gospoda: Vicko Kapor, Mitre Ivančević i Sante Tedeški.

VII Zaglaviti će svečanost gimnastičnim igrama uz pjevanje.

Kroz stanke svirati će mjestna glazba izabrane komade.

P. N.

Niže podpisanome Ravnateljstvu čast je pozvati Vas na tu Akademiju. Ulazak je bezplatan, nu ako V. G. blagodarno pokloni koj novac, taj će se uložiti u Zakladu za nabavljenje knjigâ za siromašne učenike ove učione.

Uz naklonito poćitanje.

Ravnateljstvo Gradjanske Ućione
Pierotić.

Tiskara D. Pretnera u Dubrovniku

ASJ

86)

†

U Smrt

Antuna R. Fažinića

Pjevačko Društvo Sv. Cecilija
 Nariče
 Kamo si nam pobjegnuo
 Naša diko!
 Zašto si nas ostavio
 Prijatelje!
 Zašto majku ucivilio
 Nevoljnicu!
 Zašto oca, brata, seku.
 Prazno njima!
 A gdje si nam odletio
 Naš golube!
 Ko će bodrit družinicu
 Vrli druže!
 Ko će kitit naše Društvo
 Krasna glavo!
 Ko će pojat iza glasa
 Naš slavulju!
 Pogji zbogom u te dvore
 O rajniče!
 Pozdravi nam naše mile
 Rajska diko!
 Spomeni se ove zemlje
 Tam u rajju!

ABK

Ante Rokov Fazinić rođen je 3. I 1866 u Constanci u Rumunjskoj a umro 10. II 1886 u Korčuli. Knjiga mrtvih, Župski arhiv u Korčuli.

⁸⁷⁾ Novo Ravnateljstvo
 godine 1890

Predsjednik Vjekoslav Pjerotić
 Tajnik Dr Dinko Giunio
 Blagajnik Stjepan Boschi

Mjesec Travanj 1890

3 Josipu Svobodi učitelju tamburica plaću za mjesec Ožujak polag namirnice f. 10

Mjesec Svibanj

4 Učitelju tamburica Josipu Svobodi plaću za mjesec Travanj polag namirnice 16

5 Franju Kalogjeri najmovinu od društva na dvoranu i sobu za mjesec Travanj polag namirnice f. 9

7 Nikoli Depolo za službu vratara prigodom Akademije držane na 4/5 890 polag namirnice f. 1.

8 Nikoli Depolo za službu vratara prigodom Akademije držane dne 11. t. g. polag namirnice 1

9 Nikoli Depolo za službu vratara prigodom Akademije držane dne 15 t. m. polag namirnice 1

11 Nikoli Bernardiju za dva obruča od gvoždja na dva stola pozorišta i za napraviti nogu glasovira polag namirnice f. 2.

12 Ivanu Fabrisu za prepisivanje jednu stranku i napravio stranke od Potpourri novčića 70

Mjesec Lipanj

17 Don M. Čurkoviću predbrojku na njegove dvaest Popjevke uz pratnju glasovira uz primku fior 1.25

18 Nikoli Bernardi-u za četiri obruča od gvozdja za utvrditi noge od četiri stolčića od pozorišta polag namirnice fior. 3

Mjesec Srpanj

... 22 M. Čurkoviću za dvaest Popjevaka uz pratnju glasoviru polag primke f. 2.45...

Mjesec Rujan

... 29 Josibu Svobodi učitelju tamburica nagrada kao učitelj tamburica polag namirnice f. 5...

... 33 Brzobjavnom Uredu za Brzobjavku poslanu Načelniku Obćine Makarske prigodom otkrića spomenika Milovanu Kačiću uz priemku novč. 65... 1891

Veljača

... 47 Ivanu Jakšiću za upravljanje zastorom pozorišta, dvi noge na glasoviru polag namirnice 3

... 49 Tomu Tkalčiću u Zagrebu za naredjene žice za tamburice polag računa 2.34

50. Ignaciju Svobodi za prepisivanje raznih komada glazbe polag namirnice f. 2.50

51. Ivanu Fabrisu za prepisivanje nekoliko komedija i stranke polag namirnice — — 9...

Ožujak

... 55 Miji Čurkoviću za predbrojbu na dvaest popjevaka uz pratnju glasovira polat primke — — f. 2.45

Miesec Lipanj

... 64 Peru Tedeschi za sedamdeset biljeta data dozvolom Ravnateljstva Pjevačima na 6 šest predstava D. Jovanoviću po petnaest novčića svaki biljet polag namirnice — — f. 10.50

... 65 Vicku Smrkiniću podporu za Društvo D. Jovanović polag namirnice — — f. 5...

Miesec Studeni

... 77 Josipu Svobodi učitelju tamburica i pjevanja od dana 25 studenog do 30 studenog računanjem koruna dva na dan polag namirnice — — f. 10...

Miesec Prosinac

... 82 Dinku Bonvardo-u za službu vratara prigodom Akademije 27/12 1891 polag namirnice — — f. 1

... 83 Terezi Kovačić graditeljica tambura u Zagrebu žice za tamburu polag računa — — f. 1.74

... 85 Dinku Bonvardo-u za službu vratara prigodom Akademije 3/1 892 polag namirnice — — f. 1

Miesec Siečanj 1892

... 96. Ivanu Jerkoviću za bojadisati tavan kazališta i mesti dvoranu i sobu polag namirnice — — f 2

97 Dinku Peručiću za službu vratara prigodom Akademije 24/1 polag namirnice — f. 1,50

98 Dinku Jerkoviću za obznaniť članove prigodom Akademije 27/12 1891 i 3/1 1892

99 Dinku Bonvardu za službu vratara prigodom Akademije 14/1 892 na čast gostima iz Metkovića polag namirnice f. 1

Ožujak 1893

143 Za popraviti glasovir — — — — f. 4...

1894

Novo ravnateljstvo

Dr Roko Arneri predsjednik

Dimitar Ivančević tajnik

Rudolfo Paletto Kopešić blagajnik

... 3. 2/1 94 Mandaljeni Muković za službu učinjenu prigodom zabave držane dne 31/12 93 i sutri dan — — f. 1

4. 15/1 94 Istoj za službu učinjenu prigodom zabave držane dne 14/1 94 — — — — f. 1

... 7. 14/2 94 Dinku Bonguardu za službu učinjenu dne 11 febrara 1894 prigodom predstavne zabavne — — — — f. 1

... 9 18/2 Marku Kušpiliću za radje učinjene za kazalište — — — — 7.44

... 13 4/3 Nikoli Bernardi za radje obavljene u kazalištu f. 8. 95...

... 16 11/4 Gospodinu Svetozaru Tedeschi za troškove plesa koji se je dao u pokladno vrijeme — f. 15.65

17. 13/4 Grguru Glavočiću za 2 1/2 dana rađe na pozornicu — f 2.50

18 16/4 Dinku Bernardu što je stražario pri predstavi družtvenoj — — f. 1

... 28 14/11 Ignatiju Svobodi za proučavanje tamburice za listopad — f. 7 —

... 33 31/12 Zadruzi Tomay et Tkalčić na račun više svote od for 92.06 za tamburice

1895

... 3 4/2 1895 Vatroslavu Svobodi učitelju tambura za mjesec Sječanj 1895 — for 7 —

... 6. 13/2 1895 Dioničkoj Knjižari za Molierove Kačiperke — — — novč 33

7. 18/2 Dinku Bongvardu za službu večeri na ples dne 16/2 894 u Hrvatsku Čitaonicu — — fior. 5 —

... 9. 22/2 1895 Tamburašima za plesnu večer 16/2 895 — — fior. 20 novč. 40

10. 22/2 1895 Tamburašima za plesnu večer 26/2 1895 fior. 19 novč. 50

... 24 12/5 1895 Ivanu Jerkoviću za popraviti pozorište fior. 3 —

... 42 31/8 95 Ivanu Jerkoviću za pranje barjaka pallterta — — novč. 65

... 45 30/9 95 Ivanu Pomeniću za troškove plesa večeri 26/2 95 — — fior 6 novč. 50

... 54 20/11 95 Poletti-u Rudolfu za dva i po metra šaba (pelliccio) potrebita za predstavu »Margarita« — for. 2

... 59 31/12 95 Rudolfu Poletti-u za 10 litara vina po 24 kupljenih kad je

svršetkom predavanja godine 1895 Ravnateljstvo na trošak Društva dalo večeru predstavljajim i predstavljajicam for 2.40...

1897

... 4 16/3 97 Antici Depolo za tri muška odjela — for. 4,50...

Razhod god 1890—1897

ASJ

Nije jasno da li se isplata ulaznica »na 6 šest predstava D. Jovanovića« odnosi na Narodno dramatično društvo D. Jovanovića koje je 1889. gostovalo u Splitu (*C. Čičin-Sain*, Prva gostovanja domaćih družina putujućih glumaca u Splitu 1884—1893, Kazalište, 4, Split 1947, str. 22).

O kazališnoj družini u Metkovićima vidi:

Deset godina rada 1947—1957, »Razvitak«, Metković 1957, str. 59.

⁸⁸⁾ Na tiskanim i ispisanim priznanicama piše: Član pjevačkog društva »S. Cecilija«

Gosp. ....

platio je nov. .... u ime članarine za

mjesec, dne 1890

U Korčuli, dne 1890

Blagajnik
S. Boški

Na pojedinoj su imena članova:

Adobatti Vicko, Arneri Rafo, Arneri Dr Jero, Arneri Roko, Bernardi Mato, Bernardi Nikola, Bonačić Nikola, Boški Stjepo, Boški Ivo, Cviličević Pero, Cviličević kap. Niko, Cordella Santo, Dematei Tripo, Depolo An. Antunov, Depolo Dm Ivo, Depolo Ant: P: Jakova, Dobrošić Jerko, Drušković Antun, Drušković kap. Mato, Depolo Antun, Fažinić Jozo, Foretić kap. Mitar, Foretić Vicko, Franasović kap. Ivo, Foretić Dinko, Giunio Petar, Giunio Antun, Giuric Ivo, Glumaz Juro, Giurgjević Marin, Grisogono Emilj, Ivančević Frano Jurov, Ivančević Mitar, Ivančević Nikola, Ivančević Niko Stjepov, Jakšić Ivo, Jeričević Petar, Jeričević Petar Matov, Jeričević Jerko Ant, Kapor Vicko, Kapor Antun, Kondenar Ud. Kata, Kovačević Jozo, Calogjera Jozo, Calogjera Antun, Krtica Kata, Letis Nikola, Lovričević Vicko, Luxardo Vit: Ivo, Mirošević Dr Niko, Mlinarić Simo, Messi Ivo, Marinović Marica, Montina Alfons, Nonković Kleme, Novaković Petar, Ostoja Tomo, Aravec Ud. Dragoila, Pjerotić Vjekoslav, Portolan Marko, Portolan Vicko, Petković Dum Kuzma, Radić Franjo, Riboli Vjekoslav, Rici Ud Luce, Šeman Dum Ivo, Skrivanić Marko, Smrkinić Vicko, Sbisa Ivo, Sladović Frano, Sessa Andro, Sladović Stjepo, Slavić kap. Frano, Sulečić Antun, Tedeski Santo, Tedeski Pero, Tolentini Izak, Verzotti Antun, Vinci Franjo, Visoki Ernest, Zakarija Vicko, Zerboni Simo, Zaffron Dr Jozo, Zaffron Vicko, Zovetti Dinko, Cviličević Gergur, Medini Laura, Damianović Stjepo, Ilija Smiljanić, Depolo Marko, Depolo Beor Jozica, Rušković Antun, Bačić Dum Antun, Fabris Antun.

⁸⁹⁾ Narodni list, Zadar 10. II 1909, br. 12. god. XLVIII. Na govoru sačuvanom u rukopisu nije označeno njegovo ime, ali ga ta novina spominje a i uporedivši njegov rukopis s ostalima koje čuva njegova udovica gospoda Liza

Puhiera rođena u poznatoj korčulanskoj obitelji Ivančević, vidi se da je on i sastavljač tog govora. O Puhieri koji je bio učitelj 1901—1910. na građanskoj školi u Korčuli vidi *D. Berić*, *Životni put Samuela Puhiere*, predgovor u knjizi *S. Puhiera* Postanak Dubrovnika, Split 1963. Među njegovim rukopisima ostao je dio njegova »Izvjestaja o putovanju preduzetu u naučne svrhe po njekim gradovima srednje i sjeverne Italije te na izložbe Rima, Firenze i Torina, kroz razdoblje od 24 augusta do 15 septembra 1911«, u kojemu se on divi ljepotama, kulturi i umjetnosti talijanskoj, ali se na čitavom putu sjeća domovine, njenih prirodnih ljepota, ali i zaostalosti. O rimskoj izložbi piše među ostalim i ovo: »... Dok sam završio osvrtnom na regionalnu izložbu istaknut mi je jošte napose venecijanski padiljom ukoliko on ističe veze, štoto ne vezivahu, već tišćahu naš narod izručen upravi »Serenissime«. Da se prikaže nekadanja moć »Serenissime« i u vanjskom obličju ovog padiljona utekao se je arhitekt njenim slavnim građevnim spomenicima u Levantu — forma kandij-ske »lože« — ne bi li se i ovim pokazalo, koji no su »na srdašcu jadi« mladoj kraljevini. Bogastvo raskoš i sjaj napadno se ističu, kao što se ističe i natjecanje pojedinih, Italiji podložnih, nekadanjih pokrajina »kraljice Laguna«, nebi li, reseći padiljom Venecije, potvrdile citirani natpis trionfalnog luka na ulazu u izložbu. Prelazim preko njihovih dvorana, te ću da se zaustavim u onoj nazvanoj »La nave«. U njenoj sredini na uzdignutu stalku sav pozlaćen, u priličnoj veličini reproduciran, počiva »Bucentoro« a okolo njega redaju se brojne dragocjene uspomene na pomorsku moć Venecije. Promatrajuć razne uzorke njenih galija izvi mi se iz grudi uzdah narodne pjesme:

»O galije, da bi vas ne bilo!
Koliko ste puta dolazile
Kukavica sved je zakukala;
Vazda koga vi ste ucvijelile«

Sva ona divovska borba, što se kroz stoljeća odigrala za prevlast nad valovima Jadrana, obuze mi misli. Odratih za čas oči od ovih tužnih uspomena; al čim ih podigoh na više, te svrnuh po stijenama dvorane, sretoh se sa imenima naših gradova i krajeva što nekada stenjahu u pandžama krilatog lava. Kroćih malo naprijed te zavirih u bogato opremljeni i rezbarijam urešeni kovčeg. Dno mu pokriva bijela pergamena ispisana krijepkom rukom. Pročitah! Bje originalno pismo D'Anunzia, kojim poklanja Veneciji vlastiti rukopis svoje »Nave«. I prisutnost Bucentora, te drugih galija, ratnih trofeja i imena naših gradova protumači mi ulzivnost njegovih kićenih riječi.«

To je odlomak iz službenog izvještaja učitelja Puhiere Cesarokraljskom pokrajinskom školskom vijeću u Zadar. Rukopis se nalazi u Splitu kod njegove udove. Trebalo bi ga u cjelini objaviti da se vidi rodoljubni i napredni stav zbog kojega je Puhiera bio izabran za predsjednika korčulanskog pjevačkog društva.

⁹⁰⁾ SLAVNA SKUPŠTINO!

Znameniti ovaj dan u povijesti korč. pjev. društva Sv. Cecilija, eto nas je, poštovana gospodo, sabrao u ovu vijećnicu, da i ovim našim svečanim zborom ukrasimo njegovu znamenitost. Mene je uz to zapala čast da predvo-

dim naše društvo u ovoj njegovoj rijetkoj slavi, premda ja ove časti nijesam zaslužio niti kakvim svojim osobitim radom, niti svojim umnim sposobnostima i ova spoznaja uljeva mi u dušu nepouzdanje pram samome sebi i bojazan da neću dolično odgovoriti zadaći, koju mi je u ovom času izvršiti.

No uzdajući se jedino u svoje srce koje me, oduševljeno puno uvjerava da ću govoriti pred plemenitim zborom, koji će ljubavlju i povjerenjem pratiti moje riječi, pa bile one ma koliko prazne i hladne, i koji će sve njihove nedostatke oprostiti, digoh se evo da vršec ovu nezasluženu čast, progovorim nekoliko riječi, kojima bi protumačio ovu rijetku slavu, kojima bi po našem starom običaju spomenuo slavna djela onih muževa, koji su nas, svojim radom u korist i procvat ovog društva zadužili vječnom harnošću, i kojima bi napokon htio da potaknem sadanje trudbenike na ustrajni rad, a k tome izazovem nove spobornike, koji će ih u tom radu slijediti i zamjeniti.

Štovana gospodo! ova naša današnja slava jest slava pjesme uopće, a napose pak naše hrvatske pjesme, a uz to je ona i jedno kulturno i narodno slavje.

Samo ime našeg društva, koje slavi ovu slavu, kaže nam, da je ovo slavje pjesmi namjenjeno, da pjesmi dolikuje da bude slavljena, to je barem neosporivo. Čovjek se je u prvom svom kulturnom razvoju, ma na kojem kraju zemlje obitavao, klanjao svakoj moći, a u osobitoj pak mjeri onoj koje je upliv osijećao, a da nije bio u stanju da zamjeti ili umom dokuči samog tvorca te moći, pa i danas i ako se tim moćima ne klanja kao božanskima, ono ih ipak visoko cijeni i to je cijena mjerilom njegova odvojenja u svojoj kulturi. Jedna od tih moći je i pjesma, pa pravo reče naš veliki pjesnik, da je ona »najmilija kćerka neba« i doista je tu istinu svaki čovjek oćutio. Ta od kad je čovjek koraknuo u ovaj bijeli svijet i počeo se svojim umom diviti veličanstvu prirode, razdragan ovom divnom harmonijom da daje izljeva svojim osjećajima i hvala Tvorcu na tom daru obratio se je pjesmi. Od tog časa nije pjesma ostavila čovjeka već mu se pridružila kao čarobna pratilica njegove duše. Učinak njena djelovanja na čovječju dušu u njegovom svakidanjem životu slika nam naš veliki pjesnik Zmaj-Jovan ovim besmrtnim stihovima:

Gdje je bola, gdje je jada,
— Pjesma blaži;
Gdje se klone, gdje se pada
— Pjesma snaži;
Gdje su ljudi dobre ćudi,
— Pjesma se ori,
Što ne možeš drugče reći,
— Pjesma zbori;
Gdje utjehe nema druge,
— Pjesma stiže
A gdje sumnja sve obara,
— Pjesma diže,
Jer u pjesmi nema mržnje,
Ljubav vlada;
U pjesmi je cvjetak vjere
Melem nada.

Pa dok se ovi stihovi mogu da primjene svakoj pjesmi uopće, to se osobito mogu da pridaju kao najbitnije oznake našoj općoj narodnoj pjesmi, a i sam je velikan pjesnik jamačno na nju mislio pjevajući ove besmrtnih stihove. To još od prazemana, dok je crna tama pokrivala ogromno Slavenstvo, pa sve do naših dana hrvatska je pjesma kao bijela vila lebdila povrh predjedovskog nam gnijezda i ostala je vijerna pratilica našeg naroda, ona mu je bila vazda spasiteljka. Kao mironosnica uvodila je ona naše pradjedove u kolo kulturnih naroda, oglasila se po djelu naših apostola Ćirila i Metodija i na oltaru božjem, te se i danas naše molitve Tvorcu krile na njenim krilima. U veselom je zanosu odjekivala dolinama i bregovima, kadno je razdragan narod slavio Dan prvoga svoga ujedinjenja postaviv na glavu prvaka svoga Tomislava kraljevski vijenac. Ko gorda osvjetnica bodrila je naše junake, kadno poput lavova branjahu rodni nam prag, štiteći tako ljudsku prosvjetu i kršćanstvo. Pa kadno je zao udes čitav naš narod bacio u tmine ropstva, u kojem je ko itko u svijetu oćutio gordu silu tiranstva, naša je pjesma bila ona, koja je po s neba joj danoj svemogućnosti, bila kerubin sa plamenim mačem, koji je na našem kućnom nam pragu bdio i čuvao pradjedovske nam svetinje. Odjekujući sa gusala uz domaće ognjište opajala je ona patničku dušu nekome nadnaravnom silom, njeteci tako u srcima potlačena naroda onu iskru koja će jednom da plane osvetnim plamom, razbukti živom vatrom i uništi tako svaku silu i rodu pribavi staru slavu i slobodu, kako je to učinila već u jednom dijelu našeg naroda.

Naglasio sam već, da je ova naša slava i kulturna slava, jer rad ovog društva ne ide samo za tim da širi našu pjesmu, već ovaj rad ima i drugu vrlo plemenitu i znamenitu zadaću, koju mu već temeljitelji namjenišu. »Učenjem i gajenjem narodnog pjevanja oplemenjivati srce mjesnoj omladini« bilo je njihovo geslo. U ovoj plemenitoj zadaći, koju oni namjenišu ovome društvu vidimo navještenu veliku kulturnu ideju, kojoj ima da služi ovo Društvo i koja je ujedno i jedini uslov pod kojim se obrazovanost može da širi u narodne slojeve. Samo oplemenjeno srce širom je otvoreno i pristupačno svemu što lijepo, a ljepota je ona sila, koja podiže narode. Ta čemu svi veliki kulturni narodi imaju da zahvale svoj veliki napredak ako ne ovoj istini? Al ne samo što je plemenito srce širom otvoreno svemu što je lijepo, već jedino ono može da istinski shvati drugo srce, može da razumije narodnu dušu i oćuti sve njene trzaje i boli. A naš narod istrošen tolikim borbama za tugju slavu i veličinu, izmoren pod igrom najbrutalnijeg despotizma, daleko je bio od svega što je moglo da utječe na njegovo srce u tom smislu. No čim su te borbe jenjale i despotizam stao da sam sebe ništi, kolovođe narodnog preporoda pregnuše da budeći uspavanu narodnu svijest, unesu u narodne nam redove luč prosvjete i u tom svom plemenitom radu utiču se mogućoj pomoćnici pjesmi, da bi svojim moćnim djelovanjem ne samo sokolila, već srce oplemenjivala, da jednom sinovi našeg naroda shvativ tako bol narodne nam duše, privedu i Korčulu narodnim idealima. I naše je Društvo eto punih dvadesetpet godina doista u tom pravcu uspješno djelovalo i za to može ponosom reći, da je proslava njegova dvadesetpet godišnjeg djelovanja, ujedno i kulturna slava.

Al ova naša slava jest napokon i rodoljubna i narodna slava. Ta već same utemeljitelje vodi na ovo djelo »velika ljubav, koju goje prema domovini« i zanose se željom »da bi i drugi veći gradovi u Dalmaciji slijedili njihov prim-

jer« a Društvu uz već istaknute zadaće, namjenjuju i tu »da se opomene rastuća mladež na ono slavno doba praotaca, kadno je Korčula cvala u nizu dalmatinskih gradova i bijaše slavno lijepim umjetnostima, pa i onom pjevanju«. I tako eto vidimo da su rodoljubni i narodni motivi, koji uplivaju na osnivače ovog Društva. Razmotrili se pak rad ovog Društva kroz ovo dvadeset i pet godina, vidi se, da je ono svojoj svrsi dostojno odgovaralo i da će obzirom na taj rad, u povjesti naše glazbene umjetnosti, a osobito njene reproduktivne grane, Korčulu se doista odvojiti među tolikim njoj ravnim gradovima, a neće ostati po tragu ni njekim od nje znatno većim.

A što da rečem o djelovanju Društva u opće narodnom pogledu? Za ovo se ja ćutim posvema nekompetentnim, al za to se pozivljem na vas, velečasna gospodo, koji ste bili među prvim trudbenicima u poslu narodnog preporoda i na vas, koji ste njihovo djelovanje prihvatili i proslijedili. Vi najbolje možete da sudite i prosudite, koliko vam je u tome poslu pomoglo ovo Društvo; koliko je ono svojim radom vaše pregnuće naprijed poticalo; mi pak mlađi zajedno o vama svjedočimo o sadašnjem društvenom radu oko učvršćivanja i gojenja narodnih svetinja.

Ovim svojim riječima pokušao sam da vam, poštovana gospodo, objasnim ovu našu slavu, ali se eto posve nesposobnim ćutim da dostojnim načinom spomenem slavna djela onih muževa, koji su nas svojim radom u korist Društva zadužili vječitom harnošču. Ovoj zadaći mogla bi da odgovori samo jaka pjesnička duša, koja je svemu njihovu radu pribivala i na njemu se zanosno opajala, a ne ja, koji sam samo kao dječak po domaćim novinama čitao izvještaje o njihovom radu, koji sam sada brškajuć po zaprašenim kartušinama Društvenog arhiva i otiruć slojeve prašine, uskrsnivao u svojoj mašti onaj njihov veliki i prezasluzni rad.

Sjene zaslužnih pokojnika i vi prisutni njihovi spobornici budite mi milostivi i neupišite mi u grijeh što se ne mogu da dostojno odužim vašoj uspomeni, odnosno da ocrtam vaš plemeniti rad, ili ako pak radi nedovoljne neupućenosti slučajno vas prešutim, a sa svoje strane tješim se onom »In magnis et voluisse sat est«. I ovo mi samoopravdanje jedino dopušta da se dotaknem ove velike zadaće.

Na krilima domovinske ljubavi, a na toplim grudima ljubitelja narodne pjesme gospode: Dr Jerka Arneri, Kuzme Petković, Stijepa Boski, Nika Brnardi pok. Antuna i Svetozara Tedeschi odnjihalo se je ovo Društvo, a s njihovim rodoljubnim i umjetničkim dušama hvataju se odmah u jedno kolo gospodo Marko Portolan, Dr Josip Zaffron i Vid Vuletić-Vukasović, te birana kita pjevača: Niko Brnardi Gabrov, Ivan Jerković, Marko Depolo, Jure Depolo-Beor, Stijepo Foretić, Vicko Foretić, Antun Giunio, Antun i Vicko Kapor, Mitre Ivančević, Niko Letis, Slavomir Sinčić, Dinko Giunio, a vode ih one plemenite ideje, koje već prije istaknuh »da gojenjem hrvatske pjesme oplemenjuju srce mjesnoj omladini, te joj podižu čuvstvo prema svojem jeziku i običajima i zasađuju u dušu tvrdo osvjedočenje, kako je dužna da čuva i brani svoje narodne svetinje, da bude svoja u svojoj zemlji, a tuđinca da štuje po starom slavenskom običaju kao gosta svoga. »Imade li, gospodo, časnije i uzvišenije zadaće do ove? I oni je, ma bila koliko ona zamašna i teška, prigriše svim zanosom svoje rodoljubne duše. Oni u ovom znamenitom preduzeću ne znadu ni za žrtve ni za trud, nema dana, da oni nijesu u Društve-

nim prostorijama da se tu uče i vježbaju; nema vrijedna građanina koga oni ne saljeću molbama i nagovorima samo da ga priljube svome društvu, a duša im je u svemu tome nikad ne prežaljeni Stijepo Boschi, koji ni pred radom ni pred mnogobrojnim zaprijetkama osobito tehničke naravi ne sustaje, a uz čovjeka take duševne snage, uz vrsne upravitelje kao što bjehu: Dr J. Arneri, Dr Jos. Zaffron, Marko Portolan, Vid Vuletić-Vukasović i marne odbornike Dinka Giunia, Šimuna Jakšića, Sinčića, Radića, Š. Mlinarića, Ant. Fazinića i Boža Ercegovića, tko će da sustane? Koga da na rad neosokole? I eto vidimo da im se odmah pridružuju dva vrlo agilna člana gospoda Dr Drag Vipauc i Vjek. Pjerotić, koji ulijevaju novu snagu u ovo mladašno društvo, kazalištnim predstavama i tamburanjem uvadaju u nj novi život, pa svojim zanosnim i neutrudivim radom stjeću za napredak i razvitak ovog Društva velikih i neprocjenivih zasluga. — Boschi, Vipauc, Pjerotić, to je tripolium, kojim se je ovo društvo moglo ponosom da diči i čija će imena ostati sjajne zvijezde u životu ovog Društva.

Preuzimljuć gospoda Dr Roko Arneri, Mit. Ivančević, R. Poletti-Kopešić, Petar Cviličević pok. Ivana, Bruno Courier iz ovakih ruku vodstvo društvo, a u času opet, kadno je onaj prvi zanos i žar dopro do svoga vrhunca, te po naravskom procesu počeo da ponješto jenja i kad su tim povodom materijalne prilike i s njima skopčana borba uprle, da polete za višim duševnim probitcima i ciljevima sve više nazad potiskuju; primili su se ne samo vrlo teške zadaće, već i velike odgovornosti, ali kako su svi bili u naponu mladenačke snage, koja ne zna za trud i brige, sretno su izdržali. Uz vrijedna i iskusna učitelja, blagopokojnog Josipa Svobodu i dostojnog mu sina, današnjeg našeg marnog i vrlag učitelja Ignacija, Društvo je prigrlilo uz pjevanje i predstavljanje, osobito gojenje narodne tamburice, prosljedilo svojim bujnim životom, ukoliko to nijesu jače sile, kako već spomenuh, spriječavale.

Doduše u bujnosti svojoj počelo je bilo Društvo da poput nježne biljke čuti nestašicu pitke hrane, te da vene; al brižni upravitelji: Josip Depolo, Jozo Jeričević i N. Mlinarić svojim nastojanjem sačuvaše ovu nježnu biljku na životu i predadoše je u ruke Dr V. Arneri, Ivu Lovričeviću, N. Kirinčiću, R. Korejsu i Ivu Lupisu, pa duh, koji je poticao prve hranitelje ovog Društva, potakao je i ove mlađe im sljedbenike, koji prigriše ovu biljku, okrijepiše je i ojačaše i tako ojačanu izručiše nama, koji i sada Društvom upravljamo. Niti mogu, niti hoću da govorim o našem radu, jedino sam dužan da istaknem velike zasluge gosp. Vac. Vlačkaža, koji je, zadojen pravom umjetničkom dušom, bio u našem radu desna nam ruka i tako eto danas poslije 25 godina vidimo da ovo naše Društvo stoji kao stablo čvrsto i ponosito. Pa kako nekad tako i danas roči ono oko sebe vrijedne i požrtvovne sinove hrvatske domovine i bodri ih na rad za naše narodne svetinje, pružajuć uz to građanstvu duševne okrepe i užitka, da mu se tim oduži za materijalnu i moralnu potporu, koju od njega dobiva.

Kroz ovaj dugi niz godina, većina vas, braćo pjevači i tamburaši bila je onaj čvrsti temelj na kojem je počivalo i počiva ovo Društvo; jaka i ustrajna vaša volja uvijek je svaku nepogodu svladavala i u vaše kolo sabirala mlade sile, koje vam mogu da zavide ovu rijetku sreću, što ovim slavljem dočekaste okrunjen svoj dugogodišnji rad.

Al uz vas, poštovana gospodo, koji ste ovo Društvo utemeljili, i uz vas, koji ste s njime tokom godina revno upravljali i uz vas braćo pjevači i tamburaši, ne raduju se jošte danas samo naše rodoljubno gragjanstvo, raduju se osobito oni svijetli duhovi u rajskim dvorima, koji su rame uz rame s vama bili neutrudivi u promicanju velike ideje ovog Društva i kojima u znak vječite harnosti pozivljem Vas, da kliknemo gromki »slava«.

Pri koncu, braćo pjevači i tamburaši, evo me da se obratim vama. Ova naša slava, u ovo doba kad nas na svakom koraku sreća samo strašni egoizam i bučne i zamamljive riječi bez ikakvih tvornih djela, nek nam je i kao lijepa prigoda, da se istakne idealnost ovog našeg nastojanja. Uz to nek nas časni i neokaljani dvadesetipetogodišnji rad našeg Društva napuni plemenitim ponosom i pietetom prema onim pokojnicima, koji su bili pregaoci našeg Društva, a štovanjem i harnošču prema onim našim živićim sugrađanima, koji su također našem Društvu jednom poslužili; nek nas napokon napuni i sviješču o časnoj zadaći i uzvišenom cilju za kojim idemo i za kojim nam je svim silama pregnuti.

Nezaboravimo nikada, da je naše nastojanje: plemenito, kulturno i otačbeničko i da nam je od utemeljitelja namjenjeno da njim kroćimo k velikoj svrsi. Zakupljujemo braćo ovaj njihov amanet požrtvovnim radom i ustrajnom voljom savjesnih rodoljuba, kojima je rodoljublje smišljeni intezivni rad bilo na kome polju po onoj pjesnikovoj:

Djeluj svaki u svom krugu,
Krstom, plugom, perom, veslom,
Pod zastavom svaki svojom,
Al narodnim svi pod geslom.

a ne rijeći i same rijeći.

Svojim radom ostavljajmo onakov primjer, onima koji će nas slijediti, kakvog nam ostaviše naši predšastnici i pamtimo da budućnost našeg Društva leži u našim srcima, jer ni najuzornija uprava ništa ne pomaže, ako mi nijesmo prožeti velikom ljubavlju i oduševljenjem za ovo društvo.

Završujuć ove svoje rijeći obraćam se Vama plemenite gospoje, koje se ponosite najplemenitijim imenom, imenom majke; obraćam se vama u ime ljepote, kulture i otačbine, koje od vas traže da budete njihove svećenice, a ne maćehe. Odbacite od sebe smiješne predrasude starovjekog života i nagovarajte svoje dične kćeri, a ne prijećite im da sa svojom braćom stupe u redove ovog Društva, da tako svojim vilinskim pijevom upotpune prazninu našeg pjevanja, pa da umjetnost, kojoj služimo odskoći u potpunjoj svojoj cjelini, a k tome da se iz složnih nam grla vine uznosni poklik »Živjela Hrvatska«.

ASI

Vidi i vijest o proslavi, Narodni list (o. c. 89).

⁹¹⁾ *M. Gjivoje*, o. c. (4), str. 218.

⁹²⁾ Radostni uzvisitog Vašeg doživljaja svesrdno klićemo: Živio Naš veliki hrvatski dobrotvor.

Duhom prisutni s vami, cielivamo vam dobrotvornu moguću desnicu, uzklikom, Dao Bog, vidili ostvarenu vašu uzoritu i značajnu ideju: »Hrvatska nada sve!«

Dobrotvoru velike Hrvatske, uzkrisitelju narodne prosvjete i ujedinjene velike ideje, kličemo Slava!

Preneseni duhom, sudjelujući velikoj vašoj proslavi, radostno kličemo velikom Hrvatskom dobrotvoru: Živio. Mišlju tamo, želimo jednoglasno, doživili i stogodišnjicu za spas Hrvatske. —

Duhom i srcem prisutni proslavi našega svečara, cielivamo mu dobrotvornu desnicu, željom, usporio Svemogući oživljaj plemenitoga mu duha za spas i sreću domovine svete.

Značajnom boriocu: sve za vjeru i dom, ujedinjeni mišlju kličemo slava! S uzvišene Vaše i ciele Hrvatske proslave, pleskamo rukama izražajem plemenitih osjećanjah prema krepostnom boriocu sve za vjeru i dom.

Uzkrisitelju narodne knjige, pučkomu dobrotvoru, ostvaritelju domovinske plemenite ideje, uzveličani od svete proslave, ujedinjeni kličemo: Živio mnogo godinicah na uhar svetoga znamenah vašega: za vjeru i dom. —

Radosti i uzkliku obuzeti, što Hrvatska slavi doživljaj našeg svečara, srcem otvoritim sudjelujemo k spomeni, željni prenieti i mi naša plemenita osjećanja, uzklikom mnogo — godinicah proživio naš veliki dobrotvor.

Josipu-Juraju Strossmajeru-Biskupu
Đakovo
Korčulansko Pjevačko Društvo
Svete Cecilije

ABK

⁹³⁾ (Akoti para — služi se, ako nè, razderi)

I

Jelačichu-Vitezu vèrlomu

Dobitniku Slave

Dobitniku Slave, hrabrenome

II

Jelacichu sèrçni priiatelju

Svega Carstva snago i temelju!

Snagi i temelju

Rad'došastva Tvoga uživaju

Krune (carstva)

Korçulani-Slave-Tvè piruju.

III

Jelačichu — naša dika —

Nam'ištom — se objavila

Jelačich naše uzvisenje

Tvá prem žudjena prilika,

oživjenje

Naša-su ufanja oživila.

uzdignutje

IV

Uzdignutje naše, ah vech-nam'bio!

Slavni Bane, živio ter živio!!!

(Ako te nècomoda — očisti gu...)

ABK

Brzrojave Tomazeu vidi: Niccolò Tommaseo e il suo monumento in Sebenico, Šibenik 1897, str. 114.

⁹⁴⁾ ad No 470

Nota

In prosecuzione all'avviso Curzola 25 Maggio corr. pari N° debitamente pubblicato, invitasi la banda cittadina a tenersi pronta a disposizione del comune domani sera trovandosi a marina all'arrivo di S. Altezza l'Archiduca Reineri; e nel caso esso si degnasse fare un giro per vedere l'illuminazione, di fermarsi, per quel tanto ch'esso eventualmente si trattenesse in comune nella piazza S. Michele di fronte all'uffizio Comunale che verrà illuminato

Dalla Amministrazione Comunale

Curzola 27/5⁸³
 Alla Spettabile Direzione della Banda Cittadina
 in Curzola **ASJ**
Programma

Marcia
 »Wiener Blut« Valtzer **M^o Strauss**
 »Sinfonia Slava« — „ — **Grosmann**
 »Aus der Heimath« Mazurka — „ — **Strauss**
 »Cavalina nell'op. »I due Foscari« — „ — **Verdi**
 Wermählungs »Polka« **Strauss**

Curzola li 3 Giugno 1883

ASJ

Program

kojega će Korčulanska Općinska Glazba izvršiti dne 15/11 96 u 12 sati prije podne gdje bude vrijeme dopustiti

1. Koračnica Royal Marina _____
2. Ouverture Bojsiska Vještica od Zajc
3. Dvopjev i Final Zrinski od Zajc
4. Echt Wienerisch . . . . . **Ziehrer**
5. Leo Polka Franc **J. Svoboda**
6. Koračnica Veseli kovač _____

Korčula dne 13/11 1896
 Ravnateljstvo
 S. Tedeschi

na drugoj strani:
 pred 13/11 : 896
 javljeno Pogla(varstvu)
 14/11 96

ASJ

Program

Koji će se izvršiti dne 31/5 96 u 7 sati u večer i to na obali

1. Koračnica Gastaldo _____
2. Slavjanska Sinfonia **od Grossman**
3. Preludio iz Op. Aida **od Verdi**
4. Podpouri iz op. Ballo in Maschera **od Verdi**
5. Lieschen Polka, Franse **od F. Dorfner**
6. Koračnica Windiscgätz (!) **od Schmid**

Korčula dne 30/5 96.
 Ravnateljstvo
 Pero Tedeschi

na drugoj strani:
pred 30/5 : 896
Br. 797

ASJ

⁹⁵⁾ P. Kuničić, Mjesec dana pješke, Zadar 1897, str. 46.

⁹⁶⁾ a di 3 Febrajo 1.800

Si obbliga il signor Gaetano Moscatello di fare un organo all R. R. P. P. della Badia fuori di Curzola di qualità quanto segue. Prima le canne di propetto devono essere di stagno fino proporzionate alla altezza, e larghezza. Le interne devono esser di piombo con lega di stagno acciò siano resistenti, di durata, e di ottimo suono. Li bassi del principale devono esser d'albeo inchiodate, e ben otturate, e le boche di legno duro, per renderli più armoniosi. Il sommiera dove saranno poste le canne sudette deve esser di noghera ben stagionata, e serato con vide di ferro, onde alcuna parte non perda il vento. La casa del vento deve esser d'albeo pure stagionato, e deve essere li occhietti, suste, pironi, e capocchietti di ottone, e li ventilabri impelati. La registratura ed altro deve esser di ferro ligata con ottone, e li tiranti parimenti di ottone. La tastatura di tasti n° 45: li bianchi di bosso, e li neri con rimessi di ebbano insoasata con il fornimento di ottone. La pedaliera di pedali n° 9 e questo con fornimento di ottone. Il crivello che sostentar deve le cane d'albeo foderato di cartone acciò sia di durata. Li canali di vento d'albeo lavorati come sopra. Li mantici, o sia foli di due fondi, longhi ogni uno piedi tre, o al più tre e mezzo; e li coperchi d'albeo stagionato e di dentro foderati tutti di cartoncino impellati, dopi nelle giunture dieci man di pelle, acciò siano resistenti, e di durata. Il casone dove anderà il detto organo, che sia ben lavorato, e soassato, e diviso in due pezzi; e questo d'albeo ben stagionato. Registri di questo organo devono essere i seguenti:

Principal soprani — Principal bassi — Ottava quintadecima, e vigesima seconda questo deve esser il suo ripien — Voce umana — Flauto in ottava, e cornetta. E questo organo sichiama Ottavino. Il detto organo avrà li suoi contra bassi stropi n° 8 con il suo somiere. Il prezzo di detto organo stabilito fra le parti per zechini numero 56 dico cinquanta sei di lire 48: l'uno moneta corrente. Tanto prometono le parti infrascritte, che deve valere la detta scrittura, quanto fosse fatta per mano di publico notaro di questa città. E questa summa si dovrà sborsare al detto professore Zechini 15 dico quindeci nel sottoscriver la detta scrittura; venti nella metà dell' opera, ed il rimanente quando sarà terminata, e posta al luoco la detta machina. Tanto hanno stabilito le parti di mantenere quanto spiega la presente scrittura etc.

Fra Marcantonio da Curzola vicario dell' convento della B. V. della Badia, affermo quanto sopra.

Io Gaetano Moscatelli affermo quanto sopra m. p.

Adi 17 Febraio 1800

Confeso di aver riceuto dal M. Reverendo Padre dello schoglio Badia talari venti quatro e questi per conto della prima ratta cioe dico zechini quindisi che mi anno dato in questo oggi, qualmente forma intiera la prima ratta

Gaetano Moscatelli m. p.

Adi 8 Luglio 1800 Corzola

Confesso io sotto scritto di aver riseuto dal Rev. Padre Marcho vicario della Badia talari vinti quatro dico venti quatro e questi a conto della seconda ratta della fattura del organo

Gaetano Moscatelli m. p.

Adi 5 settembre 1800 Corzola

Confeso io Gaetano Moscatelli di essere stato intieramente sodisfato dalli Reverendi Padri della badia per organo fatogli per zechini cinquanta sei dico 56 in fede di che etc.

Arhivski spisi franjevačkog samostana na Otoku, spis br. 152. Samostan Male braće u Dubrovniku.

⁹⁷⁾ C. Fisković, o. c. (2), str. 737. Bazzani su sagradili orgulje, pored tu navedenih, i u župskoj crkvi u Imotskom 1834, V. Vrčić, Odjeci, Imotski 1967, str. 42.

⁹⁸⁾ P. Kuničić, o. c. (95).

⁹⁹⁾ S Ivanom Bizzarrom, književnikom i bibliofilom iz Orebića nastanjanim u Dubrovniku. Boski je naručio Ivanu, kad je taj bio u Korčuli 1828, da mu nabavi portret Franje IV vojvode Modene »più assomigliante e del miglior burino« iz Milana, preko Mletaka. Bizzarro mu to obećao učiniti, pa se i iz tog njegova pisma vidi kako je taj bibliofil nabavljao bakroreze iz Italije, a poznato je, da je za druge naručivao i knjige. C. Fisković, O školovanju orebičkih pomoraca. Građa i prilozi za povijest Dalmacije Split 1974, str. 272.

ABK

¹⁰⁰⁾ Na omotu

Al Molto Reverendo Signore
Signor Dn. Gregorio Boschi
canonico Parroco e Vicario Vescovile
S. R. M.
Signor Zio Stimatissimo

Curzola li 25 Novembre 1850

Essendo stato tradotto a questa parte l'alzato di altare di marmo, dedicato alla Beata Vergine del Carmine, che per di Lei conto ed ordine io feci a bella posta lavorare a Trieste, mi fazio dovere di acompagnarle quindi colla presente le memorie riferibili alla spesa incontrata per l'affetto.

Con stima particolare chiuso col riverirla distintamente dichiarandomi

Di Lei
Obbidiente Nipote
G. B. Brunetti

Ricevo io sottoscritto dal signor De Coli fiorini duecento e cinquanta f. 250 e questi acconto dell' Altare che sto' facendo per il medesimo in fede mi segno

Trieste 14 7 bre 1850 V. di Cecco

Ricevo io sotto scritto dal signor De Coli fiorini 230 dico duecento e trenta e questi acconto dell'altare che sto faccendo per comissione del medesimo in fede

Trieste li 27 8 ttobre 1850

V. de Cecco

Dichiaro io sottoscritto di aver ricevuto dal signor De Coll. fiorini 130 cento e trenta acconto delli lavori di Tagliapietra consistente d'un altare che sto facendo per il medesimo in fede

Trieste 28 9bre 1850

V. di Cecco

Per l'acquisto del nuovo Altar di marmo della Beata Vergine del Carmine fatto a Trieste venne a costare, come dalle qui unite quietanze dell'artefice fiorini 730 —

E qui dirò la verità, che io canonico Gregorio Boschi feci il dono di fiorini 506 = e che gli restanti fiorini 224 furono elargiti da benefatori diversi — così pure — in quanto alle casse ove fù riposto il sudetto altare, al nolo di barca, al trasporto al magazzino, alla dogana tutte queste spese furono soddisfatte da benefatori.

ABK

O tom oltaru Gospe Karmelske vidi: C. Fisković, Korčulanska katedrala, Zagreb 1939, str. 64. O majstoru De Cecco: C. Fisković, o. c. (71), str. 94.

¹⁰¹⁾ N. B. Promemoria oggi giovedì li 1° Febbrajo

1894 alle ore 10 antimeridiane fù esequito il voto al nostro altarino Boschi dalli Tré Ré presente il reverendo monsignore abbate Dr Natale Trojanis Capo. Giovanni Boschi, Lodovico Brunetti Sacrestano, Giacomo Spanić, reverendo canonico Don Domenico Gvozdenović ecc. coll'appendere all'immagine della Beata Vergine Maria Santissima; ivi esistente la bella elegante collana con ciondolo di oro lavorata con due pasetti pur di oro uno più piccolo, e l'altro più grande il ciondolo contornato con numero 8 perlette bene lavorato tutto in oro il tutto de peso in complesso di caratti 94. novanta quattro. Posto indi il lucchetto fù chiuso a chiave, sotto custodia del riverendo monsignore abbate Trojanis. Detta collana fù posta sotto l'inventario di questa chiesa abbatale in prosecuzione al rimanente.

Giovanni Boschi quondam Angelo

ABK

O tom baroknom oltaru vidi C. Fisković, o. c. (100).

¹⁰²⁾ Signor Giovanni Pregiatissimo

Mi fù gratissima la cara Sua segnata 28 p. p. e grato mi è pure il rilevare la buona memoria che per Sua gentilezza di me conserva. Devo anche ringraziarla infinitamente per la premura presasi di spedirmi il Gensomino, il quale per incuria di chi lo ebbe in consegna, fù guastato dal mare e deperì totalmente... Da Spalato li 8 Aprile 1840

Di Lei

Umiliatissimo Devotissimo Servitore
Mauro Solitro

ABK

¹⁰³⁾ Vidi bilješku 71.

¹⁰⁴⁾ Igor Fisković, Kulturno-umjetnička prošlost Pelješkog kanala, Split 1972, str. 171.

¹⁰⁵⁾ Trieste 19 Giugno 1839

Nota della seguente Musica
venduta e consegnata

Al signor Pompeo Poiret
Da Domenico Vicentini
Pel solo Pianoforte

3. 1807. 5781	Bellini, Duetto, Terzetto Finale 1° Sola furtiva al Tempio Nell'opera Norma	fr. 3.20 — — — — —	1.14
3. 2519. 8328	Donizetti, Introduzione e Cavatina. Questo sacro Augusto stema, Nell opera Gemma di Vergy	fr. 2 — — — — —	46
3 1921 3	Detto Duetto, Chiedi all'aura lusigniera nell'Elisir d'Amore	fr. 1 — — — — —	23
3 2740 ms.	Detto. Duetto quando di sanque tinto nel Belisario fogli 1	1 — — — — —	30
		2 — — — — —	
3 2747 ms.	detto Aria finale, Da quel di ch l'innocente detta Op. fogli 1	1 — — — — —	50
		2 — — — — —	
		4 — — — — —	
2 369 8626	Marcandante, Simfonia nell'Emma d'Antiocchia	fr. 2.50 — — — — —	58
3 1768 5631	Ricci, Duetto, Che l'antipatica vostra figura, nella Chiara di Rosenbergh	fr. 2.50 — — — — —	58
		fiorini — — — — —	539

Saldato
Domenico Vicentini

ABK

¹⁰⁶⁾ Vidi bilješku 71.

¹⁰⁷⁾ Boschi carissimo

... Le decorse vacanze a Curzola nella vostra assenza mi mancó, e mi peserebbe assai quando non dovessi vedervi, Dio concedendo, almeno le future. Capisco bene che in Italia potranno insorger a rattenervi spassi carissimi e forse anche tenaci affetti, ma mi lusigno che dopo due anni il desiderio di patria la vincerá su tutto, il tempo verifichi ... Vorrei da voi un favore, che può esigere un ora forse di disturbo. Il portatore di questa e Don Beppo Fama cui doveste ben conoscere. Vorrei che mi trovaste a Padova un bel rame o una bella litografia della Beata Vergine e con lui me la mandaste involta sopra un bastone rotondo di legno perché non la si rovinasse... De resto vi avverto che l'Assunta di Tiziano e la Madonna di seggiola del Raffaello non voglio: invece qualche altra di esso Raffaello od altra celebre, in formato il piú grande, e bella al piú possibile per estro, delicatezza, grazia, atteggiamento e precisitá di esecuzione. Del resto poi mi rimetto in tutto al gusto vostro, e vi diró in ultimo che deve servir quest' immagine ad una signora di squisito genio, che a me si rivolse perché gliela facessi in qualche modo arrivare...

Il vostro Calogerá

Sala Teatrale in Curzola

La sera di *Venerdì* Settembre 1873

Verrà esposto il sempre applaudito dramma che ha per titolo:

I DUE SERGENTI

AL CORDONE SANITARIO

ossia

LA VERA AMICIZIA

Animati da sentimento filantropico, varj signori Dilettanti vi prenderanno parte, come si scorge dalla qui sotto distinta

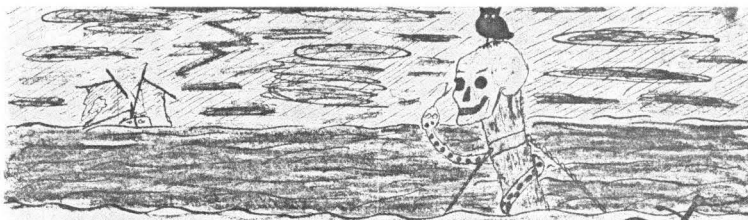
PERSONAGGI

ATTORI

Dilettanti	Un' INCOGNITO	Sig. Ferdinando Spauich
	ROBERTO Sergente	„ Stefano Ivancevich
	L' AJUTANTE MAGGIORE	„ Gregorio Zvillichievich
	GUSTAVO Aspirante di Marina	„ Stefano Zoretich
	TOMMASO Vecchio servo	„ Giovanni Caenazzo
	II MAGGIORE	„ Giorgio Trojanis
	II TENENTE	„ Stefano Werban
	II CAPORALE	„ Giovanni Donadini
	Primo UFFIZIALE	„ Marco Cuspillich
	Secondo UFFIZIALE	„ Biaggio Glumar
Artisti	ANDREA Marinaio	„ N. N.
	SOFIA Moglie di Guglielmo	Sig.a Erminia Nicoletti
	LAURETTA Amante di Roberto	„ Marietta Moroni
	ENRICO } Figli di Guglielmo	„ Luigia Moroni
	ADOLFO }	„ Carlotta Moroni
	GUGLIELMO	Sig. Giuseppe Moroni
VALENTINO Custode Profosso	„ Giuseppe Sovrano	

La scena succede a Porto Vandrè e a Rosez.

Recita fuori d'abbuonamento.

NA 5/IV. (drugi dan Uskrsa)
KORŠ HRV. POZORIŠNO DIL. DRUŠ
GLUMITELJE
U PROSTORIJAMA HRVAT. DOMA
VELIČANSTVENU DRAMU U 4 ČINA

OLUJA

napisanu od našeg velikog spisatelja

EUGENIJA KUMIČIĆA

Lica:

Nelmo, veletrgovač	— — — — —	gosp. Ivo P. Fedeschi
Vilko Lonar, stari pomorski Kapetan	— — — — —	Ivo P. Fedeschi
Valentin Ristov	— " — — — —	Frans Stanić
Karlo Ristov, njegov mladi sin	— — — — —	Petar D. Zimio
Mikula Baran, zidar (razbojnik)	— — — — —	Stjepo Sessa
Ivan Stavar, zandar	— — — — —	Rafa R. Arneri
Ida, žena Nelmove (kao Kap. Vilka)	— — — — —	gospođica Iva Ivanović
Adelina Lonar	— — — — —	gospođica Karla Ristova
Sofija, kuharica Kap. Vilka	— — — — —	Lina Portolan
Tekla, sobarica gospođe Ide	— — — — —	Marija Jerčić
Ribori — Kraljevi	— — — — —	Fanny Portolan
— — — — —	— — — — —	— — — — —
— — — — —	— — — — —	— — — — —

Ribori — Kraljevi — žene — djeca.
Početak iza 7 sati večer.

Zara li 25 Febbraio 1841.

ABK

¹⁰⁸⁾ Zara 21 Giugno 1842

Nane carissimo

Indovino voi attendete le Parole di Hajden. Dovea copiarle un soldato, che dopo aver tenuto presso di se l'originale per piú di due mesi mi le restitui questi giorni senz'aver fato niente; ... e il concludente saria questo: ordinar la cosa a Trieste o a Vienna. Costano fiorini 4; cosi fui assicurato. Oltretanto costerebbe la copiatura, e questa non sarebbe mai cosi esatta come una copia da sotto il torchio. E sotto quest'aspetto, il soldato col lusingarci indarno, ci fece forse un piacere. A Trieste bisognerebbe rivolgersi al Favarger, librajo. Esso non ha corrispondenza ordinaria coi librai di Zara e questo farebbe che le ordinazioni importino di piú. Ad ogni modo parlate su questo proposito con Beppo Zovetti, esso col Favarger é in relazione, e saprá chiarirvi abbastanza — Circa alle altre opere che gioverebbero il vostro progresso, il signor Cigala vi consiglia di scegliere fra le altre le seguenti: Il Giuramento del Mercadante: la Gemma di Vergy, del Donizetti; la Norma del Bellini; Il Barbiere di Seviglia del Rossini; la (oštećeno) del Belisario (oštećeno) del Bellini non costano piú di 3 fiorini. Notate poi che i prezzi indicatevi sono qui dell' edizioni che si acquistano a Trieste presso Domenico Vicentini, altro librajo. Esposto tutto ciò, sta adesso in voi la scelta di qualunque partito che piú vi torni a genio e vantaggio. Occorrendovi in qualche cosa l'opera mia, scrivete. Fatemi servo presso Mr Vicario, Dr Ivanissevich e vostro signor padre, non meno che agli altri di famiglia. Conservatemi la vostra amicizia e coltivatevi — Addio — Montina, Franssovich e Scrivanich vi salutano

Vostro
Calogerá
ABK

¹⁰⁹⁾ Specifica

di tutte le spese da incontrarsi nel viaggio di andata e ritorno da Curzola a Venezia, con un mese di fermata e da Venezia a Padova e Vicenza, parimenti andata, e ritorno. Si noti però le sotto indicate spese pelle varie cose da vedersi nelle ora nominate città, le ho calcolate per metà, mentre andando a visitare le sottoposte rarità una solo persona, spenderbbe il doppio di quanto numerai.

Il viaggio andata, e ritorno con incontro privato da Curzola dirittamente a Venezia, e riceversa, viene da me generosamente calcolato ad — — — austriache lire 60 centesimi =

Non calcolando la stanza e la levatura per 30. giorni di sosta

1° Per pranzi N° 30. a 20 Karantani l'uno — 30''

2° Marende N° 30. a 5 Karantani l'uno — 7,50

3° Alla sera invece di cena una bibita al caffè — n° 30 a

Karantani 6 l'una — 9''

Somma del Mantenimento austriache lire 46 — 50

Spese dei viaggi.

4° Viaggio andata, e ritorno, per un secondo posto in vapore, a Padova — 7''=

5° Per stanza a Padova per tre giorni a Karantani 23 al giorno	3 ⁷ / ₄₅
6° Viaggio andata, e ritorno da Padova a Vicenza —	7 ⁷ / ₄₅
7° Per stanza a Vicenza per tre giorni a 23 Karantani al giorno —	3 ⁷ / ₄₅
Somma delle spese dei viaggi	20 90
Spese pelle cose piú essenziali da vedersi nelle dette città.	
8° Pelle vedute a Venezia dell'immenso e magnifico Arsenale —	4 ⁷ / ₄₅ =
9° Pella veduta del Palazzo Ducale, dell' Imperiale, biblioteca, e prigioni —	4 ⁷ / ₄₅ =
10 ^v Pelle vedute della gran Galleria Monfrin —	1 ⁷ / ₅₀
11° idem dell'accademia di belle arti —	1 ⁷ / ₅₀
12° Gita, e veduta all'isola Murano delle fabbriche di specchi, ed altri cristalli perle, smalti ecc ecc —	4 ⁷ / ₄₅ =
13° A Padova pella veduta del Palazzo della Ragion —	=,50
14° idem dei Giardini, Piazza e laberinto —	=,50
15° idem Gabinetto di Storia Naturale —	1, =
16° idem magnifiche sale del Pedrocchi —	1, =
17° Pella veduta a Vicenza del Teatro Olimpico, ed altro —	4, =
Olimpico, ed altro —	4, =
Somma Austriache Lire —	22, =
Spese per divertimenti.	
Una sera al gran Teatro della Fenice — austriache Lire 3 centesimi	
Una sera al Teatro Gallo —	1, =
id. al Teatro Appollo —	1, =
id. al Teatro S. Samuele —	1, =
id. al Teatro Diurno Malibran —	=,60
Per una gita all lido —	2, =
Per una corsa pel canalazzo in gondoletta	1, =
Somma Austriache Lire	9, =
In tutto compresi i viaggi austriache lire — ossia fiorini 53	159, =

ABK

¹⁴⁰) Promemoria

pella provista in Trieste al Fondaco di Musica di Domenico Vicentini nella Piazza della Borsa dirimpetto alla Fontana N° 601, delli seguenti pezzi di musica qui sotto specificati

Organo

Mendelssohn Bartholdy

17653 — Sonata I. (N. B. dell'ordinante Giovanni Boschi, questa si troverá specificata tal qual nel Supplemento N° 7. — Settembre, Ottobre 1845)

Musica Sacra

Donizetti Miserere

15524 — N. 1. Coro con tutte le parti, Miserere mei Deus

15525 — N. 2. Versetto a Bassi soli. Et secundum multitudinem (N. B. del sudetto Boschi da Curzola, per norma del Signor Vicentini il quale ciò pure troverá specificato nel primo supplemento di Giugno, 1844; e dovrà essere ridotto per Organo.

- 18285 Tutsch. Manövrir—Marsch N. B. Queste
 18286 ——— Defilir—Marsch Marchie si
 18287 ——— Manövrir—Marsch troveranno
 ossia

esistono descritte nel Supplemento N° 11 Giugno o Luglio 1846 e dovranno essere tradotte per organo.

19985. Natalucci. Due Inni popolari ad onore dell'immortale Pio IX/N. B. Si troveranno annotati questi due. Inni del Natulucci nel Supplemento N° 16 Maggio, e Giugno 1847. e dovranno servire per pianoforte.

Promemoria li 8 marzo 1848

per provista da D. Vicentini in Trieste delli sequenti pezzi.

.....		Truzzi Op. 67 La gioja delle madri	
20021	— fasc 41	Macbeth di Verdi	N. B. Queste sonatine sono descritte
20022	— 42	idem	nel supplemento detto 16 Maggio e
20023	— 43	idem	Giugno 1848 subito alla pagina 4 e
20024	— 44	idem	dovranno esser ridotte per forte piano

L'ordinante Boschi desidera sapere dalla conquadacenza dalla Sa Sa, Vicentini se si attrova a quella parte il sr Carlo Hesse fabricatore e maestro d'organi a Trieste e sia di darmi i suoi recapiti...

Trieste 29 Marzo 1848

Nota delle segvente musica venduta e consegnata al signor G. Boschi da Maria vedova Vicentini

Per pianoforte

	fiorini.	karan
20025 Truzzi La Gioja delle madri sull'Opera Macbeth Fasc.		
45 — p. 3. 35	—	40
20026 detto idem idem fas. 46 p. 1. 35	—	40
20027 detto idem idem fas. 47. p. 1. 75	—	40
19121 detto idem idem fas. 35 sull' Op. Due Toscarì p. 1. 95	—	40
	f	2
Ricevuto due fascicoli di ritorno fr. 1. 95 l'uno sopra F	F	1
	—	24
	f	—
		56
		ABK

111) (dvije skice za pismo:)

Trieste

Signora Maria Vicentini Stimatissima

Curzola 22 Maggio 1848

... Le rendo grazie pell'informazione data mi dal signor Carlo Hesse fabricatore e maestro d'organi di costi. Se per caso giungesse a quella parte, od altrimenti se Ella avesse qualche occasione mi far colla solita sua bonta e gentilezza di farli sapere di avere bisogno della sua valente mano pell'esatto accordamento dell'organo in questa chiesa collegiata e di avere io a tale uopo col impegno di questa fabbriceria approvazione intiera del suo fabbisogno

Perdoni al disturbo ed attendendo suo riscontro me le dichiaro con stima
Obbligatissimo

Degnissimo signor professore
Curzola li 18/7 850

Col mezzo del vapore abbi la complitissima e grata mi la sua lettera alla quale mi fo dovere di pienamente risponderle. Spiacemi d'oltre modo di non poter eseguirle la rimasta della rimanenza che a credito da questa fabbriciera pelli lavori eseguiti dell'organo, immediatamente fino ad ora io non ebbi nulla dalla fabbriciera medesima; e d'oltrande può essere consegnata dalla rimanenza non mancherò con tutta la premura di tosto servirla in tutto ciò che abbisognarebbe ed così anche rimettergliela a quella parte.

In quel ch'Ella mi credesse valente mi comandi mentre confiendo anche questa occasione non manco di estendere la mia stima e fra tanto salutandola e riverendola distintamente me Le dichiaro ossequio

Di Lei Dignissimo Signor professore
Suo umiliatissimo obbligatissimo servitore

G. Boschi

Al pregiatissimo signore
il signore Carlo Hesse
Imperiale Reggio privato Fabbricatore d'organi
in Trieste

Raccomandata alla gentilezza del signor
Abb. Maurizio André
in Contrada Bandarini N° 943 ABK

¹¹²⁾ Vidi bilješku 107.

¹¹³⁾ Quietanza

Per fiorini 6 sei carantani ventiotto moneta corrente quali l'Imperiale Reggio Ufficio Postale in Loco dichiara di aver in oggi ricevuto da Giovanni Boschi per sua associazione alli due fogli illirici uno Novine Dalmatinsko Kervatsko Slavonske, e l'altro Danica Hrvatska, Slavonska i Dalmatinska pel secondo semestre ambidue dell'anno solare 1849 cioè dal 1° Luglio a tutto Dicembre detto anno compreso il porto posta

Curzola li 11 Giugno 1849
Spanich

diconsì fiorini 6 Karantani 28

ABK

¹¹⁴⁾ Osservazioni

1. Al N° 31 Pretečne Viežbe ometter la II strofa »Ah ti...«
2. Nella canzone Prostim zrakom ptica leti — invece di: lanci speti da tudjину... sostituire »dam dušmanu...«
3. Nella canzone Gdje je stanak moj — invece di Sava i Kupa sostituire Kerka i Rieka — e per Hrvatska la parola Dalmacija.
4. Nella mlada Hrvatica — sostituir con Mlada Dalmatinka.
5. Idem nel Bože živi blagosovi...
6. Ometter la canzon: Vozila se...

7. Ometter la canzone: Veselje mladosti costituendola colla Dalmacija del Marcocchia ridotta.

8. Come popolare aggiunger anche la Majka Maru...

9. Idem la Majci di Varjačić fra le ragusee nelle Čudoredne

10. Idem fra le čudoredne Skokni skokom di Zaic nelle ragusee

11. La canzone ragusea Koga ljubim fra le Domorodne

12. Idem il Tri kitice di Zaic

13. Idem la canzone spalatina: Ajmeh vidi na zemljicu...

14. Fra le Crkovne metter soltanto quelle che si cantano in chiesa anche colle parole latine

15. Inserir fra le domorodne »Moja ladja« iz Čitanke.

ABK

¹¹⁵⁾ Vidi sl. M. Gjivoje o. c. (4), str. 66.

¹¹⁶⁾ Korč. Diletanski Pozorišni Klub.

priređuje dana 26 Prosinca 1908

u

PJEVAČKOM DRUŠTVU JAVNU

PREDSTAVU

te će izvađati

»ZALJUBLJENICI«

komedija u tri čina od Carlo Goldoni

preveo Gosp. J. PERIĆ

LICA

Fabricij — stari građanin:

Milka — njegova mlada unuka:

Marija — njegova starija unuka:

Ljubo — ljubavnik Milke:

Klorinda — Ljubova šurjakinja:

Robert — vlastelin:

Ivan — prijatelj Ljubov:

Tera — služavka Fabricijeva:

Muzgavac — stari sluga Fabricijev:

Tonko — sluga Ljubov:

G. A. PERUČIĆ

G^{ca} J. LUKANOVIĆ

V. JERIČEVIĆ

G. I. P. TEDESCHI

G^{ca} M. DEPOLO

G. W. barun LJUBIBRATIĆ

G. M. JERIČEVIĆ

G^{ca} M. TEDESCHI

G. I. TEDESCHI

G. A. KALUDJERA

Događa se u kući Fabricija u Milanu

Početak u 7 sati večer

Pristup svakome slobodan

uz slijedeće ulaznice po osobi:

BALKON . . . . . kr. 1:—

PARTER . . . . . „ —:50

GALERIJA . . . . . „ —:30

ZA DJECU . . . . . „ —:20

ASJ

¹¹⁷⁾ Korčul. Pjev. Društvo

»Sv. Cecilija«

priređuje

danas dne 2 prosinca

prigodom

proslave 66. godišnjice
Vladanja Nj. Veličanstva
Našeg Premilostivog Cesara i Kralja
Franje Josipa I
Koncertnu zabavu
u korist vojnika na bojnopolju
— kao božićni im dar —
u prostorijama hrv. Doma
sa slijedećim
Programom

I Dio

1. Nicolai P. Korišik iz Opere »Vesele žene Windsorske« udara tamb. zbor.
2. Kuitl: »Sabljica oštra« mazurka pjeva mješoviti Zbor
3. Albini: Barbarola iz operete »Nabob«, bariton solo uz pratnju zbora
4. Novak V.: »Selim Beg« pjeva Ogl mješoviti zbor
5. Wilhar: Naše pjesme — mješ. zbor
6. Slewert: »Ljubica« mazurka udara tamb. zbor
7. Koračnica »Junak iz Like« udara tamb. zbor.

II Dio

Bez brkova

šaljiva igra u 1 činu od Müllera

Augusta . . . . . gca M. Depolo,
Žarić, odvjetnik . . . . . gosp. A. Jeričević,
Matička, bogata udovica Nat. Tedeschi,
Klara — sobarica gca L. Jeričević,
Naso — kućni sluga gosp. I. Tedeschi

118) Večeras!

Zaključak korizme
u Hrvatskom Domu
dne 16 Veljače 1915

ASJ
Večeras!

Velika zabava u dobrotvorne svrhe

PROGRAM

I Dio (tamburanje i pjevanje)

1. Koračnica »Složno pod hrvatskom zastavom« — Brež udara
2. »Bogomilovo slovo« tambur.
3. »Srce« mazurka — Beher zbor
4. »Ave Maria« pjeva mješ. zbor i solo gospca Tina Cviličević
5. »Lastavicama« romanca — I. Zajc pjeva bariton solo * *
6. »Ljubavna tužaljka« — Tostijeva romanca pjeva tenor solo A. Kalogjera.

II Dio

(crtež probodena srca)

»Intermezzo«

Igrokaz u 1 činu od Zagorke

LICA

Dinko Bolić	gosp. Petar D. Giunio
Jelena, njegova supruga	gca Marija M. Depolo
Milica, sestra Dinka Bolića	„ Julija N. Ivančević
Perica, sinčić Dinka Bolića	gosp. Rafo N. Ivančević
Poslužnik, A. Ilinske	„ Vinko A. Jeričević

III Dio

(crtež brzojavnih žica)

BRZOJAV

Komedija u 1 činu

LICA

Dr Silvije Kostić liječnik	gosp. Petar Giunio
Juro njegov stric, bogataš	„ * *
Jakov	„ Vinko A. Jeričević
sluge dr Silvija	„
Mato	„ Toni J. Jeričević
Poštarski poslužnik	„ * *

POČETAK, točno u 7,30 sati na večer

ULAZNICA za članove para 20.

— „ — nečlanove Kruna 1:—

Ulaz svakome slobodan

UPRAVA

PJEV. DRUŠTVA

Arhiv obitelji Giunio u Historijskom arhivu u Dubrovniku.

¹¹⁹⁾ Na 5/IV (drugi dan Uskrsa)

KORČ. HRV. POZORIŠNO DIL. DRUŠ.

GLUMIT ĆE

U PROSTORIJAMA HRVAT. DOMA
VELIČANSTVENU DRAMU U 4 ČINA

OLUJA

napisanu od našeg velikog spisatelja

EUGENIJA KUMIČIĆA

Lica:

Nelmo veletrgovac	gosp. Ivo S. Tedeschi
Vicko Lenar stari pomorski kapetan	„ Ivo P. Tedeschi
Valentin Ristov pomorski kapetan	„ Frano Stanić
Karlo Ristov njegov sin, mlađi pom. kap.	„ Petar D. Giunio
Mikula Baran, zidar (razbojnik)	„ Stjepo Sessa
Ivan Strogić, žandar	„ Rafo R. Arneri
Ida, žena Nelмова (kći kap. Vicka)	gospođica Ida Ivančević
Adelina Lenar „ vjerenica Karla Ristova	„ Lina Portolan
Sofija, kuharica kap. Vicka	„ Marija Jeričević
Tekla, sobarica gospođe Ide	„ Fanny Portolan

Ribari — Krabulje — žene — djeca
 Početak iza 7 sati večer
 Arhiv obitelji Giunio u Hist. Arhivu u Dubrovniku.

¹²⁰⁾ U Nedjelju dne 13/II 1916

Diletanski Klub »Pjev. Društva Sv. Cecilija«
 predstavljat će

u
 HRVATSKOM DOMU
 komediju u 3 čina

od
 Nikole Gogolja
 »ŽENIDBA«

Osobe:

Agatja Tihonovna	Gosp ^{ca}	M. Depolo
Atrona Panteleimovna	„	V. Vilović
Tekla Ivanovna	„	M. Tedeschi
Dunjaška — služavka	„	R. Depolo
Podkolesin — činovnik	Gosp.	I. Lovričević
Kočkarev, njegov prijatelj	„	P. Giunio
Sardela	„	D. Slavić
Amučkin, oficir pješadije	„	J. Vilović
Ževakin, oficir mornarice	„	T. Šimunić
Starikov, trgovac	„	N. N.
Stjepan, sluga Podkolesina	„	D. Cappellina

Ulaz svakome slobodan

Za nečlanove ulaznina kr. 1

Za članove po osobi ulaznina kr. — 20.

Počimlje tačno u 7 sati večer

Između činova udara tamb. zbor

!U dobrotvorne svrhe!

Arhiv Giunio u Historijskom Arhivu u Dubrovniku.

¹²¹⁾ Dneva 8 tek. mj. diletanski klub
 Pjevačkog Društva Sv. Cecilije daje
 u prostorijama HRVATSKOG DOMA
 veličanstveni komad u 4 čina:

SVET — CBET
 od B. Č. Nušića

Osobe:

Toma Melentijević, čin. u penziji	G. I. P. Tedeschi
Stana, njegova žena	G ^{ca} M. Tedeschi
Nada	„ N. Vilović
kćeri	
Jelkica	„ O. Tedeschi
Sima Jeremić, čin. u pen.	G. I. S. Tedeschi
Gospođa Živanovička	G ^{ca} F. Ivančević

Gospođa Tomička	„ M. Marinović
Stojanović	G. P. Giunio
Gospođa Marta njegova tetka	G ^{ca} I. Ivančević
Učitelj muzike	G. Z. Vučenović
Tetka Kaja, služavka	G ^{ca} M. Jeričević
Ana, služavka	„ M. Marinović
Djevojčica	„ L. Marinović
Prvi nosač	G. F. Stanić
Drugi nosač	G. Š. Portolan

Početak tačno u 7,30 sati

Ulaznica

Za članove	Kr. 2: =
Za nečlanove	Kr. 3: =

Arhiv Giunio u Histor. arhivu u Dubrovniku.